

SLUŽBENI GLASNIK GRADA VISOKO

GODINA LVI

Visoko, petak 04. mart 2022. godine

BROJ 02

10.

Na osnovu člana 37. stav 7. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine ZDK“, broj: 1/14 i 4/16) i člana 21. Statuta Grada Visoko („Službeni glasnik Grada Visoko“; broj: 10/21), Gradsko vijeće Visoko, na 14. sjednici, održanoj 27.01.2022. godine, donijelo je

ODLUKU **o usvajanju Regulacionog plana** **„Prijeko“ - Visoko** **- Izmjene i dopune**

Član 1.

Usvajaju se Izmjene i dopune Regulacionog plana „Prijeko“ - Visoko (u daljem tekstu: Regulacioni plan).

Član 2.

Prostor obuhvaćen granicama Regulacionog plana nalazi se u istočnom dijelu urbanog područja grada Visoko, između lijeve obale rijeke Bosne i desne obale rijeke Fojnice, u široj zoni ušća.

Granica Regulacionog plana polazi od tzv. Kožarskog mosta, ide na istok 140m osovinom ulice Prijeko i skreće na sjever granicom između parcela KTK i parcele k. č. br. 3474. Nakon 90m izbija na rub hridi lijeve obale rijeke Bosne gdje skreće na jugoistok idući po samom hrbatu hridine. Nakon cca 275m stiže do geodetske tačke 60 na obronku Usijela i skreće na sjeveroistok i nakon 115m izbija na ugao strme padine na k. č. br. 719. Na ovom mjestu granica područja vodi istočnom granicom k. č. br. 3488 i 3489 i ide južno,

te nakon 45m izbija na put. Granica dalje vodi jugoistočno cca 260m putem, gdje skreće na jugozapad dijagonalno po parceli k. č. br. 3694 i izbija na ugao gdje se sastaju parcele 3681 i 3693. Nakon toga držeći se iste izohipse najprije na jugoistok presijeca parcelu k. č. br. 3695, ide sjeveroistočnom granicom parcela k. č. br. 3696 i 3697, te presijecajući parcelu k. č. br. 3698 na koti 508 izbija na sjeverozapadni ugao parcele k. č. br. 3702. Dalje se spušta južno granicom parcele k. č. br. 3702, dijagonalno siječe parcelu k. č. br. 3708, izbija na sastav parcela k. č. br. 3710 (Raždovo) i 3705, ide istočnom granicom parcele k. č. br. 3710 i potom spuštajući se granicom parcele k. č. br. 3710 izlazi na put. Granica se zatim presijecajući okomito ovaj put, pravolinijski spušta niz padine Raždova, presijeca parcele k. č. br. 3719 i 3720 u području Bašće izlazeći na rijeku Fojnicu 40m uzvodno od istočne tačke parcele k. č. br. 3721 na obali Fojnice. Granica potom skreće na sjeverozapad i niz maticu rijeke Fojnice, nakon cca 1100m dolazi na početnu tačku i zatvara granicu obuhvata Regulacionog plana.

Ukupna površina obuhvata Regulacionog plana iznosi 41,55ha.

Član 3.

Regulacioni plan se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela koji je sačinjen prema Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata.

Član 4.

Regulacioni plan se donosi za period najmanje od pet godina, odnosno do donošenja novog planskog dokumenta.

Član 5.

Regulacioni plan koji čini sastavni dio ove odluke čuva se u gradskoj službi nadležnoj za prostorno uređenje.

Član 6.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Grada Visoko“.

Broj: 01/1-02-13/22

Datum: 27.01.2022.godine
Visoko

PREDSJEDAVALAČI
Gradskog vijeća Visoko
Pekić Nikola, s.r.

11.

Na osnovu člana 37. stav 7. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine ZDK“, broj: 1/14 i 4/16) i člana 21. Statuta Grada Visoko („Službeni glasnik Grada Visoko“, broj: 10/21), Gradsko vijeće Visoko na 15. sjednici, održanoj 24.02.2022. godine, donijelo je

O D L U K U**o provođenju Regulacionog plana**

„Priješko“ - Visoko

- Izmjene i dopune -

I – OPĆE ODREDBE**Član 1.**

Ovom odlukom utvrđuju se uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, kao i način provođenja Izmjena i dopuna Regulacionog plana „Priješko“ - Visoko (u daljem tekstu: Regulacioni plan) u okviru kojeg se definišu:

- Granice prostorne cjeline,
- Namjene površina,

- Urbanističko – tehnički uslovi za izgradnju građevina i uređenja građevinskog zemljišta,
- Uslovi za izdavanje saglasnosti za izvedenu izgradnju,
- Uslovi korištenja zemljišta na zaštitnim infrastrukturnim pojasevima i zaštićenim područjima,
- Mjere zaštite prava lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima,
- Uslovi uređenja zelenih i slobodnih površina,
- Odnosi prema postojećim građevinama.

Član 2.

Regulacioni plan je izrađen u analognom i digitalnom obliku i sadrži tekstualni i grafički dio.

1. Tekstualni dio Regulacionog plana sadrži:

I UVOD

II IZVOD IZ PLANA VIŠEG REDA

III PROJEKCIJA IZGRADNJE I UREĐENJA PROSTORNE CJELINE

IV ODLUKA O PROVOĐENJU REGULACIONOG PLANA.

2. Grafički dio Regulacionog plana sadrži deset (09.) karata:

1. Izvod iz plana višeg reda (Urbanistički plan za urbano područje Visoko 2016-2034)
2. Snimak postojećeg stanja
3. Model prostorne organizacije
4. Plan parcelacije
5. Plan građevinskih i regulacionih linija
6. Plan saobraćajne infrastrukture
7. Plan elektroenergetske infrastrukture
8. 8.a. Plan komunalne infrastrukture - kanalizacija
- 8.b. Plan komunalne infrastrukture - vodovod
9. Plan hortikulturnog uređenja.

II - GRANICE PROSTORNE CJELINE**Član 3.**

Prostor obuhvaćen granicama Regulacionog plana nalazi se u istočnom

dijelu urbanog područja grada Visoko, između lijeve obale rijeke Bosne i desne obale rijeke Fojnice, u široj zoni ušća.

Granica Regulacionog plana polazi od tzv. Kožarskog mosta, ide na istok 140m osovinom ulice Prijeko i skreće na sjever granicom između parcela KTK i parcele k. č. br. 3474. Nakon 90m izbija na rub hridi lijeve obale rijeke Bosne gdje skreće na jugoistok idući po samom hrbatu hridine. Nakon cca 275m stiže do geodetske tačke 60 na obronku Usijela i skreće na sjeveroistok i nakon 115m izbija na ugao strme padine na k. č. br. 719. Na ovom mjestu granica područja vodi istočnom granicom k. č. br. 3488 i 3489 i ide južno, te nakon 45m izbija na put. Granica dalje vodi jugoistočno cca 260m putem, gdje skreće na jugozapad dijagonalno po parceli k. č. br. 3694 i izbija na ugao gdje se sastaju parcele 3681 i 3693. Nakon toga držeći se iste izohipse najprije na jugoistok presijeca parcelu k. č. br. 3695, ide sjeveroistočnom granicom parcela k. č. br. 3696 i 3697, te presijecajući parcelu k. č. br. 3698 na koti 508 izbija na sjeverozapadni ugao parcele k. č. br. 3702. Dalje se spušta južno granicom parcele k. č. br. 3702, dijagonalno siječe parcelu k. č. br. 3708, izbija na sastav parcela k. č. br. 3710 (Raždovo) i 3705, ide istočnom granicom parcele k. č. br. 3710 i potom spuštajući se granicom parcele k. č. br. 3710 izlazi na put. Granica se zatim presijecajući okomito ovaj put, pravolinijski spušta niz padine Raždova, presijeca parcele k. č. br. 3719 i 3720 u području Bašće izlazeći na rijeku Fojnicu 40m uzvodno od istočne tačke parcele k. č. br. 3721 na obali Fojnice. Granica potom skreće na sjeverozapad i niz maticu rijeke Fojnice, nakon cca 1100m dolazi na početnu tačku i zatvara granicu obuhvata Regulacionog plana.

Ukupna površina obuhvata Regulacionog plana iznosi 41,55ha.

Član 4.

Regulacioni plan je javni dokument i može se dati na javni uvid pravnim i fizičkim licima, odnosno, građanima, a čuva se u gradskoj službi nadležnoj za prostorno uređenje.

III – URBANISTIČKO – TEHNIČKI USLOVI ZA IZGRADNJU GRAĐEVINA

Član 5.

Izgradnja građevina se može vršiti u skladu sa parametrima datim u ovoj odluci, kao i u tekstualnim i grafičkim prilogima Regulacionog plana.

Lokacijska informacija/Urbanistička saglasnost za izgradnju građevina može se izdati na bazi odgovarajuće tehničke dokumentacije, poštujući smjernice i propise Regulacionog plana, u skladu sa dozvoljenim urbanističko-tehničkim uslovima. Tehnička dokumentacija treba obuhvatati i vanjsko uređenje, sa prikazom kontakta sa susjednim parcelama. Projektna dokumentacija mora biti izrađena u skladu sa važećim odredbama i propisima Federacije BiH i Zeničko-dobojskog kantona.

Član 6.

Urbanističko - tehnički uslovi utvrđuju: regulacionu i građevinsku liniju, veličinu i oblik parcele, koeficijent izgrađenosti, kao i procenat zauzetosti, tehničke pokazatelje građevine, visinu i odstojanje građevine od susjednih, odnos prema postojećim građevinama, uslove arhitektonskog oblikovanja građevine i uslove uređenja zelenih, saobraćajnih i slobodnih površina.

Član 7.

Regulaciona linija je planska linija definisana grafičkim prilogom (Plan građevinskih i regulacionih linija). Regulaciona linija je linija razgraničenja parcela za površine i objekte od opšteg interesa, odnosno javnog gradskog zemljišta, od parcela koje imaju drugu

namjenu, odnosno od ostalog građevinskog zemljišta.

Regulaciona linija se utvrđuje u odnosu na osovinsku liniju (osovinu javnog puta) ili na graničnu liniju (trasa pruge i sl.) i obilježava se za sve postojeće i planirane saobraćajnice. Regulaciona linija i osovina saobraćajnice javnog puta su osnovni elementi za utvrđivanje saobraćajne mreže.

Član 8.

Građevinska linija je planska linija na, iznad ili ispod površine zemlje, definisana grafičkim prilogom (Plan građevinskih i regulacionih linija) i označava granicu do koje se određena građevina može graditi, ili na kojoj se gradi, u skladu sa dozvoljenim koeficijentom izgrađenosti i procentom zauzetosti parcele.

Pozicija i odstojanje građevinske linije od regulacione linije za planirane objekte definisana je Regulacionom planom, Također, pozicija i odstojanje građevinske linije od granica parcele iznosi min 3,00 m.

Član 9.

Građevinska parcela mora posjedovati površinu i oblik koji obezbjeđuju izgradnju građevina u skladu sa odredbama Regulacionog plana.

Građevinsko zemljište namijenjeno za izgradnju građevina, dijeli se na građevinske, odnosno urbanističke parcele. Građevinska parcela obuhvata jednu ili više katastarskih parcela ili njihovih dijelova.

Parcela mora imati mogućnost priključenja na javnu komunalnu mrežu, te mora ispunjavati uslove infrastrukturne opremljenosti.

Regulacionim planom je definisan pristup parceli na način da se rješava sa javne saobraćajnice, a prema grafičkim priložima Regulacionog plana.

Član 10.

Koeficijent izgrađenosti i procenat zauzetosti definisani su Regulacionim planom i iste se moraju poštivati kod izgradnje novih objekata:

U zoni Centar V i stambena zona A maksimalni procenat zauzetosti parcele je 30%, dok je koeficijent izgrađenosti u zoni Centar V maksimalno 1, a u stambenoj zoni A maksimalno 0,7.

Član 11.

Nivelacione kote poda prizemlja građevina u odnosu na saobraćajnicu utvrdit će se na osnovu nivelacionih kota saobraćajnica definisanih Regulacionim planom, što je moguće minimalno korigovati kroz geodetski snimak terena, koji predstavlja obavezan dio tehničke dokumentacije pri izdavanju rješenja o lokacijskim uslovima.

Određivanje kote prizemlja građevina:

- Kota ulaza u objekat zavisi od projekat ali se preporučuje da ona bude na koti +0,00; +0,30; +1,20;
- Nivelacione kote saobraćajnica i drugih javnih površina određuje se proračunom padova i poprečnih i podužnih profila pojasa regulacije.

Utvrđene analitičke koordinate (kote nivelete) karakterističnih tačaka u planu nivelacije predstavljaju osnov za utvrđivanje niveleta regulacionih linija kao i osnov za postavljanje ulaza u objekat i uređenje ostalog prostora van pojasa regulacije.

Član 12.

Ukupna visina građevine mjeri se od konačno zaravnanog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz fasadu građevine do najviše tačke krova (sljemena).

Etaže građevina su: podrum (P), suteran (S), prizemlje (P), spratovi („1“, „2“, ...), potkrovlje (Pk) .

Podrumom se smatra najniža etaža zgrade, koja je najmanje jednom polovicom volumena i sa svim stranicama ukopana u odnosu na uređen teren (više od 50 %). Jedna ili više podrumskih etaža se mogu realizovati kod izgradnje planiranih građevina, pod uslovom da se osiguraju odgovarajuće tehničke mjere u cilju zaštite od podzemnih i površinskih voda, kao i stabilizacije terena.

Suteran je etaža djelimično ukopana u teren sa tri strane i slobodnim pročeljem, kao i etaža zgrade koja je ukopana u odnosu na uređen teren između jedne četvrtine do jedne polovine svog volumena (između 25 % i 50 %).

Ukupna visina građevine mjeri se od konačno zaravnjenog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz fasadu građevine do najviše tačke krova (sljemena).

Na zahtjev podnosioca zahtjeva za izdavanje Lokacijske informacije/Urbanističke saglasnosti, detaljnim urbanističko - tehničkih uslovima može se odrediti izgradnja jedne ili više podrumskih ili suteranskih etaža, pod uslovom da se osiguraju odgovarajuće tehničke mjere u cilju zaštite od podzemnih i površinskih voda, kao i stabilizacije terena.

Spratnost planiranih građevina definisana je grafičkim dijelom Regulacionog plana.

Član 13.

Odstojanje građevine od susjednih definisana je za različite tipove izgradnje kako slijedi:

- slobodnostojeći
- dvojni
- objekti u nizu
- atrijski i poluatrijski
- kompleks više objekata

Član 14.

Unutar granica Regulacionog plana projektovanje i arhitektonsko oblikovanje novih građevina i intervencije na istim, vrše se na način da:

- Arhitektonsko oblikovanje i materijalizaciju potrebno je prilagoditi postojećem ambijentalnom izrazu i arhitektonsko – urbanističkom okruženju u kojem se građevina nalazi;
- Dozvoljava se upotreba svih materijala uz ateste o kvaliteti;
- Podrumi i suterani se mogu realizovati, pod uslovom da se obezbijede odgovarajuće tehničke mjere;
- Krovna ploha planom je definisana da se izvodi kao kosi krov(jedno,dvo i viševodni) i rani krov;
- Obavezno je projektovanje brojila za sve vrste instalacija i njihovo ugrađivanje za potrebe svakog potrošača;
- Sve planirane arhitektonske građevine moraju biti projektovane i izvedene u skladu sa odredbama ovog Regulacionog plana i u skladu sa važećim odredbama i propisima BiH.

IV – OPĆI URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI ZA IZGRADNJU OBJEKAT

Član 15.

Jedna od obaveza regulacije prostora je i definisanje urbanističko – regulativnih elemenata za projektovanje i izgradnju objekata u predmetnom obuhvatu. Stoga,

tekstualni i grafički prilozi dokumenta su obavezujući za sve subjekte koji učestvuju u realizaciji Regulacionog plana.

U formi detaljnih urbanističko – tehničkih uslova za projektovanje i izgradnju objekata, a na osnovu ovog regulacionog plana utvrđuju se podaci za svaki objekat pojedinačno ili za svaku prostorno – strukturalnu cjelinu. Taj dokument mora biti sastavni dio lokacijske informacije/urbanističke saglasnosti i dozvole za gradnju, a sadržava slijedeće:

- Namjena objekata sa detaljnim razmještajem funkcionalnih cjelina, te opravdanosti predloženih gabarita objekta;
- Maksimalne dimenzije horizontalnog gabarita objekta; vertikalni gabarit, koji se mjeri od buduće nivelete terena, sa brojem planiranih etaža;
- Arhitektonsko oblikovanje je među najvažnijim projektantskim zadacima i vrlo je bitno za uspješno provođenje Regulacionog plana. Od projektanta se traži da objekat uklapa i posmatra, prije svega, kao dio šireg prostora i ambijentalne cjeline, te da ne narušava stanje objekata koji su u njegovoj neposrednoj blizini. Materijalizacija objekata treba biti prilagođena klimatskim i drugim uslovima makrolokacije, uz korištenje prirodnih materijala;
- Slobodne površine trebaju biti tretirane na ozbiljnom i projektnom dokumentacijom popraćenom nivou. Tretman, oblikovanje i korištenje slobodnih i javnih površina od izuzetne je važnosti za korištenje i objekata i vanjskog prostora, te se te cjeline trebaju posmatrati, projektovati i izvoditi, kao sastavni dio objekata, na parceli na kojoj se tretman vanjskih površina vrši.;
- Svi objekti moraju biti projektovani na način da odgovaraju savremenim zahtjevima struke za seizmičkom, protupožarnom sigurnosti, te da ni na

koji način, u svom korištenju, ne ugrožavaju život i zdravlje korisnika;

- U uslovima treba utvrditi i obavezu investitora za pribavljanje potrebnih geotehničkih podataka o tlu, putem neposrednih istražnih radova na mikrolokaciji;
- Regulacionim planom su predviđeni objekti u nizu, ali se može dozvoliti njihov razdvajanje ukoliko je moguće ispoštovati urbanističko tehničke parametre utvrđene Odlukom o provođenju Regulacionog plana i minimalnu udaljenost između slobodnostojećih objekata utvrđenom članom 13. ove odluke.

V – ODNOS PREMA POSTOJEĆIM OBJEKTIMA

Član 16.

Postojeći objekti koji su u suprotnosti sa Regulacionim planom ili se izuzimaju iz razloga uređenja prostora za javno korištenje, mogu se zadržati do privođenja građevinskog zemljišta krajnjoj namjeni utvrđenoj Regulacionim planom. Do tada, za ove objekte, primenjuju se mjere tekućeg održavanja.

Postojeće, izgrađene građevine, koje se zadržavaju ovim Regulacionim planom, mogu se rekonstruisati, sanirati, dograditi i nadograditi, kao i izvršiti potpunu zamjenu građevinskog fonda, u obimu građevinskih linija definisanih Regulacionim planom prema uslovima ove odluke.

Nadogradnja postojećih građevina dozvoljava se, a samo do dozvoljene spratnosti definisane u grafičkom prikazu Regulacionog plana ponaosob za svaku parcelu. Dogradnja se može odobriti ukoliko dograđeni dio objekata ne prelazi udaljenost od susjedne parcele manje od

3,0m i ne ometa korištenje susjednog objekta

Član 17.

U prizemlju stambenih objekata može se dozvoliti promjena namjene i formiranje poslovnih djelatnosti, ukoliko postoje tehnički i sanitarni uslovi za to.

Član 18.

U obuhvata Regulacionog plana nisu dozvoljene namjene i aktivnosti koje utiču na život i zdravlje ljudi, životnu sredinu i kvalitet života, kao i djelatnosti i namjene koje povećavaju opasnost od eksplozije, požara, te stvaraju buku iznad granice dozvoljene za život u centru.

VI – USLOVI ZA IZGRADNJU JAVNIH POVRŠINA I OBJEKATA

Član 19.

Pod javnim urbanim prostorom (javnim površinama i javnim objektima), podrazumjeva se opšte dobro, namjenjeno opštem korištenju radi obavljanja različitih aktivnosti vezanih za taj prostor, za sadržaje u njemu i njegovoj neposrednoj okolini, u smislu obezbjeđivanja određenog nivoa urbanog standarda za sve građane i korisnike.

Javne površine (zelene površine, ulice, parkirališta, pločnici i sl.) su definisane odredbama Regulacionog plana i mogu se mijenjati u skladu sa iskazanim potrebama poštujući odredbe Regulacionog plana i poštujući važeće odredbe i propise Grada Visoko.

Član 20.

Uslovi projektovanja saobraćajnica i komunalne infrastrukture unutar obuhvata Regulacionog plana, dati su u tekstualnom i grafičkom dijelu Regulacionog plana.

Poprečni profili saobraćajnica, definisani prema rangu ceste, prikazani su

na grafičkom prilogu Regulacionog plana, karta (Saobraćaj i nivelacija).

Horizontalni gabariti saobraćajnica i saobraćajnih površina su, po pravilu, fiksni, dok nadležni organ za prostorno planiranje i komunalne poslove Grada, na osnovu definisanja detaljnih urbanističko-tehničkih uslova može odrediti minimalna odstupanja od tih gabarita, ako to zahtijevaju opravdani tehnički razlozi obrazloženi idejnim projektom, ili drugim opravdanim razlozima (fazna izgradnja saobraćajnice, fazno rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i sl.).

Površina parking mjesta mora biti minimalno 5,0m x 2,5m, te mora biti povezana sa sistemom javnih pješačkih komunikacija.

Parkiranje organizovati u podzemnoj garaži ili na parceli, u skladu sa brojem stambenih i poslovnih jedinica, a na način za stambeni prostor 1PM/1dom te poslovni 1PM/80m².

U zonama pješačkih kretanja ne dozvoljava se parkiranje, ali se omogućava kretanje interventnih vozila.

VII – USLOVI UREĐENJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Član 21.

Pomoćni objekti su: garaže za osobna vozila, nadstrešnice, ljetne kuhinje, šupe za smještaj ogtjeva i alata, ostave i slični objekti, definisano Članom 2, stav 36 „Zakona o prostornom uređenju Zeničko – dobojskog kantona“, Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 1/14 i 4/16)

Pomoćni objekti se regulacionim planom uvjetno dozvoljavaju, na način da njihova dispozicija na parceli ne ugrožava uslove

stanovanja i korištenja susjednih parcela, da svojim izgledom ne narušavaju izgled okoline.

Pomoćni objekti se dozvoljavaju u okviru individualne izgradnje gdje ih treba rješavati u sklopu arhitektonskog rješenja objekta, kako bi građevinska parcela ostala slobodna. Ovi objekti se moraju graditi kao čvrsti objekti, u potpunosti usklađeni sa materijalizacijom, koloritom i kompozicijom glavnog objekta.

Član 22.

Privremena građevina je građevina motažno-demontažne izvedbe postavljeno privremeno na određenoj lokaciji za potrebe gradilišta i za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja. Privremenom građevinom, smatra se i građevinski objekat izgrađen ili postavljen u svrhu organiziranja sajмова, javnih manifestacija, te radovi kojima se privremeno zauzima prostor i mijenjaju uslovi korištenja istog (istraživanje, eksploatacija mineralnih sirovina, šljunka, voda itd), definisano Članom 2, stav 31 „Zakona o prostornom uređenju Zeničko – dobojskog kantona“, Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 1/14 i 4/16).

Postavljanje privremenih građevina vrši se izdavanjem Urbanističkih saglasnosti, koje izdaje nadležni organ za prostorno planiranje i komunalne poslove Grada, u skladu sa važećim odredbama i propisima BiH.

Za navedene objekte može se odrediti prostor potreban za njihovo postavljanje i upotrebu, koji ne predstavlja građevinsku parcelu i nije predmet parcelacije.

Za pozicioniranje privremenih građevina na javnim površinama izrađuju se detaljni urbanističko - tehnički uslovi, kako za pojedinačne slučajeve tako i za koncentrisanu grupu građevina na lokalitetima koje odredi nadležni organ za

prostorno planiranje i komunalne poslove Grada.

Zbog svog privremenog karaktera, građevine iz prethodnog stava mogu biti postavljene isključivo na način i od materijala koji omogućavaju jednostavnu demontažu i uklanjanje istog.

Privremeni objekti moraju zadovoljavati estetske, sanitarne i protivpožarne uslove.

Član 23.

Urbana oprema (mobilijar) su objekti, oprema i uređaji koji služe za trajno uređenje naselja, odnosno građevina i javnih površina u naseljima ili se privremeno u skladu sa odlukom o komunalnom redu odobrava njihovo postavljanje na javnim površinama koje nisu privedene namjeni utvrđenoj planskim dokumentom. U urbanu opremu spadaju: komunalni objekti i uređaji u općoj upotrebi (javni satovi, telefonske govornice, fontane, skulpture, spomenici, javni nužnici, i poštanski sandučići, klupe, žardinjere, korpe za smeće i dr), javna rasvjeta, reklame, natpisi, panoi, izlozi, ograde, ljetne bašte, tende, rashladni uređaji, montažni objekti tipa „kiosk“ u kojima se privremeno obavlja poslovna djelatnost, tezge za prodaju štampe, knjiga, cvijeća, ukrasnih predmeta i sl, stajališta javnog prevoza i dr. „definisano Članom 2, stav 43, „Zakona o prostornom uređenju Zeničko – dobojskog kantona“, Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 1/14 i 4/16).

Urbana oprema se može dozvoliti uz saglasnost nadležnog organa za prostorno planiranje i komunalne poslove Grada.

Prilikom postavljanja urbane opreme unutar predmetnog obuhvata ni na koji način se ne smije narušavati kvalitet života i korištenje prostora.

VIII - USLOVI ZA UREĐENJE ZELENIH I SLOBODNIH POVRŠINA

Član 24.

Ovim Regulacionim planom utvrđene su sljedeće kategorije zelenila:

- Javne zelene površine;
- Privatne zelene površine.

Član 25.

Unutar stambeno-poslovne zone, a na za to predviđenim površinama, koje su prikazane u grafičkim priložima, potrebno je očuvati postojeći dendrofond, te izvršiti sandnju visokog rastinja, u cilju formiranja zelenih pojaseva koji imaju estetsku i tehnološku ulogu stabilizacije padina. Koncept ozelenjavanja osim estetsko-psiholoških, treba da osigura i druge funkcije, kao što su: stvaranje ugodnog ambijenta za život i odmor, zaštitu od buke, prašine, izduvnih gasova itd.

Unutar građevinske parcele kao segmenst vanjskog uređenja, investitor mora predvidjeti minimalno 30% zelenih površina od ukupne površine parcele koja nije obuhvaćena građevinskim linijama.

Uređenje zelenih površina podrazumijeva podizanje i održavanje visokog i niskog raslinja na javnim zelenim površinama.

Za zelene površine oko objekta odabrat će se kombinacija višegodišnjeg i sezonskog cvijeća koje je zbog svog životnog ciklusa potrebno mijenjati zbog obezbjeđenja uvijek novog estetskog ugođaja.

Član 26.

Za zelene površine uz saobraćajnice odabrat će se kombinacija drveća i grmlja koje imaju sposobnost apsorbovanja zvuka.

Član 27.

U okviru samog obuhvata najznačajnije površine uređenog zelenila ostaju u okviru privatnih parcela, te je stoga ovoj kategoriji zelenila potrebno posvetiti posebnu pažnju.

Predbašte treba da su hortikulturno uređene, sa dekorativnim rastinjem, cvijetnjacima sa mobilijarom izrađenim od prirodnih materijala – drveta i kamena.

IX - MJERE ZAŠTITE STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Član 28.

Zaštita standarda stanovanja i sprječavanje nepovoljnih uticaja na okoliš

Prilikom izgradnje i korištenja građevine i površina potrebnih za normalno funkcionisanje građevine, potrebno je preduzeti sve mjere zaštite i unaprijeđenja životne sredine od zagađenja vode, zemljišta i vazduha, zaštite od buke, elementarnih nepogoda, požara, udara groma, zemljotresa i drugih pojava.

U svrhu zaštite kvaliteta stanovanja, kod realizacije građevina treba preduzeti mjere zaštite od buke, vibracija i strukturnog zvuka stanova, te poslovnih prostora.

Na području obuhvaćenom granicama ove Odluke, mogu se obavljati djelatnosti koje ne ugrožavaju prirodnu sredinu i okolinu i ne utiču na kvalitet života u susjednim objektima.

Prije početka izgradnje stambeno-poslovnog kompleksa na sjevernom dijelu obuhvata Plana, potrebno je izvršiti osiguravanje zone formiranjem zaštitne zone od ivice pada terena i aktivnosti Streljačkog kluba koji je pozicioniran na susjednoj obali. Planom se predviđa formiranje zaštitne zone nasipanjem zemljišta i postavljanjem zaštitne ograde te integrisanjem nasipa i zaštitne zone u planiranu parkovsku površinu. Zonu

potrebno obogatiti uređenim zelenilom kao dodatnom zaštitom od buke i vibracija.

X - MJERE ZAŠTITE PRAVA LICA SA UMANJENOM SPOSOBNOŠĆU KRETANJA

Član 29.

Normativi za osobe sa umanjenom sposobnošću kretanja

U toku sprovođenja Regulacionog plana, potrebno je primjenjivati principe urbanističko – tehničkih uslova, prostornih standarda i normativa za sprječavanje stvaranja arhitektonsko – urbanističkih barijera za kretanje osoba sa umanjenom sposobnošću kretanja, koja koriste tehnička i ortopedska pomagala, a sve u skladu sa važećim odredbama i propisima BiH.

Nivelete pješačkih saobraćajnica, kao prilazi i ulazi u sve objekte moraju biti isprojektovani i izvedeni sa nagibima, koji omogućavaju nesmetano kretanje osoba sa umanjenom sposobnošću kretanja, odnosno, neophodno je obezbjediti odgovarajuće rampe, držače, posebno obilježena parking mjesta.

Javna parkirališta trebaju imati najmanje 5% obezbjeđenih parking mjesta od ukupnog broja, koja su namijenjena licima sa umanjenom sposobnošću kretanja.

XI - USLOVI KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA NA ZAŠTITNIM INFRASTRUKTURNIM POJASEVIMA I ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA

Član 30.

Zemljište koje se nalazi na infrastrukturnim pravcima, koristi se kao zelene površine.

Na prostoru obuhvaćenom zaštitnim infrastrukturnim pojasom i zonama ne mogu se graditi objekti ili vršiti radovi suprotni svrsi zbog koje je uspostavljen

zaštitni pojas. Ukoliko takvi objekti postoje (a ne ometaju funkciju zbog koje je utvrđen zaštitni pojas ili zona), dozvoljeno mu je samo tekuće održavanje.

Ako objekat smeta funkciji zbog koje je utvrđen zaštitni pojas ili zona objekat se treba ukloniti.

U zaštićenoj zoni ili pojasu infrastrukture, izgradnja se može odobriti pod uslovom da služi svrsi zaštite.

XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

Gradska služba nadležna za urbanizam, prostorno planiranje i komunalne poslove, zadužena je za tumačenje Regulacionog plana u skladu sa svojim ovlaštenjima.

Član 32.

Izmjene Plana moguće je izvršiti pod slijedećim uslovima:

- Da se planom višeg reda (prostorni plan) utvrdi drugačiji način korištenja površina obuhvaćenih Regulacionim planom;
- Ako gradski organ ocijeni da za određene zone obuhvaćene Regulaionim planom ne postoji odgovarajući interes investitora, može podnijeti prijedlog Gradskom vijeću za pokretanje postupka Izmjena i dopuna Regulacionog plana, a u skladu sa zakonom utvrđenim postupkom;
- Ako se utvrdi nakon prvog petogodišta, da razvoju ovog Regulacionog plana nedostaju odgovarajuća sredstva za njegovu realizaciju, moguće je pristupiti korekcijama u skladu sa alinejom 2 ovog člana.

Član 33.

Stupanjem na snagu ove odluke, prestaje da važi Odluka o provođenju Regulacionog plana „Priječko“ – Visoko („Službeni

glasnik općine Visoko“, broj: 7/03 i 6/13) i Odluka o provođenju Regulacionog plana „Prijeko“ – Visoko – Izmjene i dopune, broj 01/1-02-14/22 od 27.01.2022.godine.

Član 34.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Grada Visoko“.

Broj: 01/1-02-59/22

PREDSJEDAVALAČI

Datum: 24.02.2022.godine

Gradskog vijeća Visoko

Visoko

Pekić Nikola, s.r.

1. UVODNI DIO

1. PODACI O PLANIRANJU

1.1. Pravni osnov

Na osnovu člana 42.stav (1) Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine ZDK“, BROJ: 1/14 I 4/16) i člana 22.Statuta općine Visoko („Službeni glasnik općine Visoko“, broj 1/11 i 8/13) Općinsko vijeće Visoko, na 22. Sjednici, održanoj 27.09.2018.godine, donosi Odluku o pristupanju izradi Izmjena i dopuna regulacionog plana „Prijeko“ – Visoko.

1.2. Razlozi donošenja Odluke o pristupanju izradi Izmjena i dopuna Regulacionog plana

Izradu Plana inicirao je Grad Visoko, u cilju donošenja provedbeno – planskog dokumenta kojim će se izvršiti detaljna analiza prostora te planirati sadržaje prema postavljenim prioritetima. Izrada Regulacionog plana će se finansirati sredstvima investitora koji ima poseban interes za izradu ovog planskog dokumenta, a u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju.

1.3. Metodologija izrade Plana

Metodologija izrade ovog Plana određuje se u svemu prema Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata (“Službene novine FBiH”, broj 63/04, 50/07 i 54/10) u daljem tekstu Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata.

Regulacioni plan je detaljan planski dokument, koji se izrađuje za dijelove urbanih područja na kojima predstoji intenzivna gradnja, rekonstrukcija ili sanacija, a na osnovu odredbi planova višeg reda.

Vodeći se Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata, izrada Izmjena o dopuna Regulacionog plana „Prijeko“ Visoko će se realizovati na sljedeći način:

- a. Priprema i izrada Urbanističke osnove (sa usvajanjem osnovne koncepcije izgradnje uređenja prostorne cjeline)
- b. Izrada prednacrt, nacrt i prijedloga Regulacionog plana „Prijeko“ Visoko

1.4. Korištena literatura i dokumentacija, Zakoni, Uredbe i Odluke

- Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine ZE-DO kantona“, broj: 01/14 i 4/16);
- Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine kantona („Sl.novine FBiH“, br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10);
- Druge posebne zakone i propise koji uređuju oblast prostornog planiranja I uređenja;
- Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata (“Sl.novine FBiH”, broj 63/04, 50/07, 13/10 i 84/10);
- Prostorni plan općine Visoko za period od 2014. do 2034.godine („Sl. Glasnik općine Visoko“, broj:05/15)

- Urbanistički plan za urbano područje Visoko za period od 2016. do 2034. Godine („Sl. Glasnik općine Visoko“, broj: 1/17)
- Normativi i pravilnici iz oblasti prostornog planiranja i uređenja
- Raspoložive podloge (katastarski plan, grafički prilozi iz postojećih dokumenata)

1.5. Smjernice za izradu Plana

Odlukom o pristupanju izradi Izmjena i dopuna Regulacionog plana, ustanovljena su osnovna usmjerenja za izrade:

- Poštovanti opredjeljenja definisana Prostornim planom općine Visoko za period od 2014. Do 2034. Godine („Službeni glasnik općine Visoko“, broj:5/15) i Urbanističkim planom za urbano područje Visoko za period od 2016. do 2034.godine („Službeni glasnik općine Visoko“, broj:1/17)
- Izvršiti geodetsko snimanje postojećeg stanja u obuhvatu Plana u vektorskom obliku u razmjeri 1:1000. Uz geodetske podloge potrebno je obezbijediti i podatske o posjedovnom stanju i ažurnom katastru komunalne infrastrukture
- Izvršiti istražne radove u cilju izrade Elaborata o inženjersko-geološkim hidrološkim i geomehaničkim osobinama terena
- Izvršiti anketiranje i valorizaciju postojećeg građevinskog fonda
- Prilikom izrade Regulacionog plana uvažavati postojeću parcelaciju i vlasničke osnove
- Na osnovu usmjerenja preciziranih kroz planove višeg reda, na bazi izvršenog geodetskog snimanja i valorizacije postojećeg građevinskog fonda, postaviti koncept prostorne organizacije i uređenja
- U okviru prostornih mogućnosti prema novonastalom stanju izgrađenosti na terenu, zatjeva i potreba planiranja obezbijediti kvalitetne uslove za planiranu izgradnju, sa potrebnim kapacitetima i sadržajima

- Planirati opremanje područja potrebnom mrežom saobraćajnica i komunalne infrastrukture, te njihovo povezivanje sa susjednim prostorni cjelinama

Regulacioni plan obavezno sadrži sljedeće podatke:

- prirodni uslovi - opći podaci o prostornoj cjelini, površina, odnosno granice prostorne cjeline, inženjersko-geološke, hidrološke, seizmološke i klimatske karakteristike, namjena površina;
- gustinu nastanjenosti, procenat izgrađenosti, koeficijent izgrađenosti, zelenilo, rekreativne i slobodne površine;
- saobraćaj - saobraćajne površine, analiza saobraćajne povezanosti u svim vidovima saobraćaja, kapacitet i bonitet saobraćajne mreže, saobraćaj u mirovanju, pješačke zone i površine;
- vodovod i kanalizacija - vrsta, kapacitet i bonitet mreže - katastar podzemnih i nadzemnih instalacija;
- energetska infrastruktura - elektrodistribucija, toplifikacija kapacitet i bonitet mreže (katastar podzemnih i nadzemnih instalacija);
- kapaciteti objekata društvene infrastrukture - fizička kultura, snabdijevanje, usluge, ugostiteljstvo i dr.;
- broj etaža građevine (P), tako da se zavisno o vrsti građevine određuje najveći dozvoljeni broj etaža,
- analiza namjene objekata, cjelina (dozvoljene, uslovno dozvoljene, zabranjene);
- definisanje građevinskih parcela unutar granica planiranja za planirane objekte, a u skladu sa katastarskim podacima;
- okoliš - stanje zraka, tla i vode, biljni svijet, postojeći zagađivači u datoj prostornoj cjelini i sa šireg područja koji imaju utjecaj na stanje okoliša date cjeline;

- mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i drugim propisima;
- mjere zaštite prava lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima u skladu sa odredbama Uredbe o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za spriječavanje stvaranja svih barijera za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima;
- analiza ograničenja u prostoru (klizišta, trase i koridori komunalne infrastrukture, koridori primarnih gradskih saobraćajnica i dr.);
- katastarski i vlasnički podaci o zemljištu;

2. SNIMAK POSTOJEĆEG STANJA

2.1. Granice i položaj u širem području

Izmjene i dopune regulacionog plana „Priješko“ zauzimaju obuhvat od ukupne površine P= 41,55ha

Ilustracija 1 – POLOŽAJ REGULACIONOG PLANA (OZNAČEN CRVENOM BOJOM) U ŠIREM PODRUČJU

(IZVOR: GOOGLE MAPS)

Prostor obuhvaćen granicama Regulacionog plana „Priješko“ nalazi se na

istočnom dijelu urbanog područja grada Visoko, između lijeve obale rijeke Bosne i desne obale rijeke Fojnice, u široj zoni ušća.

2.2. Stanovništvo, nastanjenost i prostorna organizacija

Broj stanovnika se različito interpretirao u posljednjim dekadama, obzirom da od 1991.godine nije bio proveden popis stanovništva u BiH. Dešavanja 90 – ih godina prošlog vijeka su uvelike uticala na demografsku sliku, koja je u nekim dijelovima zemlje u potpunosti izmijenjena, te su se procjene broja stanovnika oslanjale na podatke koje je davala lokalna samouprava, te na statističke podatke nadležnih službi.

U oktobru 2013. godine izvršen je prvi popis stanovništva u BiH nakon više od 20 godina, a preliminarni rezultati koji su poznati, trebaju se tretirati i ovim dokumentom, uz napomenu da može doći do određenih odstupanja, do objave konačnih rezultata popisa stanovništva 2013. godine.

Po posljednjem službenom popisu stanovništva iz 2013. godine, grad Visoko je imao 39.938 stanovnika, raspoređenih u 88 naselja.

Kako bi uvidjeli kretanja stanovnika u posljednjih 20 godina, prikazani su različiti vremenski određeni podaci:

Obuhvat	Broj stanovnika 1981.g. (Općina Visoko)	Broj stanovnika za 1991.g.	Preliminarni rezultati popisa stanovništva 2013.
Grad Visoko	40 901	46 160	39.938

TABELA 2 - BROJ STANOVNIKA ZA GRAD VISOKO 1981 – 2013

Obuhvat	Broj naseljenih mjesta	Površina općine u km ²	Stanovništvo	Gustina naseljenosti
Grad Visoko	88	231,0	39.938	173,04
ZDK	619	3.343,3	364.433	115,8
FBIH	3.330	26.110,5	2.219.220	89,5

TABELA 3 - BROJ STANOVNIKA I GUSTINA NASELJENOSTI U 2013.GODINI

U općini Visoko, prema preliminarnim rezultatima Popisa stanovništva 2013. godine, popisano je 41.352 stanovnika, te 12.953 domaćinstava. Broj popisanih stanova je 16.628. Prosječno domaćinstvo u općini Visoko ima 3,2 člana.

Broj stanovnika na posmatranom području nije utvrđen anketom, već je procjenjen na osnovu sljedećih kriterija:

- jedan individualni stambeni objekat u prosjeku sadrži 1,5 stan koji je naseljen porodicom koja broji u prosjeku 3 člana
- broj stanova u kolektivnom stambenom objektu jednak je ukupnom BGP koji se dijeli sa prosječnom veličinom

Stanovanje	Broj stanova	Broj članova porodice	Broj stanovnika
Individualno stanovanje	130	3	390
Individualno stanovanje sa poslovnim prostorom	9	3	27
Kolektivno stanovanje	1	3	166
Ukupno	140		583

Tabela 3 – Procjena broja stanovnika

stana od 54m². Svaki stan je naseljen sa porodicom veličine 3 člana.

- Kod stambeno – poslovnih objekata od procjenjene ukupne BGP odbija se procjenjena BGP poslovnog dijela. Preostali dio BGP sačinjavaju stanovi čija je veličina u prosjeku 54m², a nastanjeni su porodicom čiju veličinu čine 3 člana.

Na osnovu ovih kriterija procjenjen je ukupan broj stanovnika, što je prikazano u narednoj tabeli.

2.3. Izvod iz plana višeg reda

Prema Urbanističkom planu za urbano područje općine Visoko za period od 2016. do 2034. godine („Sl. glasnik općine Visoko“, broj:1/17) predmetni obuhvat nalazi se u obuhvatu dvije zone – centralna zona Centar V i stambene zone A.

Urbanističkim planom za urbano područje Visoko (2016-2034) definisano je:

- CENTAR V

„Centar V je novi centar. Prostor je Urbanističkim planom, opredjeljen za razvoj stambeno-poslovnog centra. Kod izrade provedbenih planskih dokumenata, potrebno je izvršiti detaljnu analizu prostora, planirati sadržaje prema postavljenim prioritetima uz poštivanje definiranih urbanističko tehničkih uvjeta za ovu zonu. „

Površina	Urbanistički pokazatelji zone	
	Trenutno stanje	Max.vrijednosti za planski period

	obuhvata	Pi (%)	Ki	Gn (st/ha)	Pi (%)	Ki	Gn (st/ha)
Centar V	7,74	24,23	0,54	20-25	30	1	150

Navedenim Urbanističkim planom definisani su i Urbanističko-tehnički uvjeti za izgradnju u zoni kako slijedi:

Namjena	<i>dozvoljena</i>	stanovanje, objekti urbane opreme (objekti društvene infrastrukture, objekti za snabdijevanje dnevno i povremeno, uslužni objekti).
	<i>uvjetno dozvoljena</i>	poslovni sadržaji, pomoćni objekti, smještajni kapaciteti, objekti infrastrukture
	<i>zabranjena</i>	gospodarski objekti, poslovno-proizvodni objekti, komunalni objekti
Tip objekata	<i>slobodnostojeći</i>	min.udaljen od susjedne parcele (r.l.) 3m; udaljenost između objekata min. 6m, min. udaljenost između objekata čija visina je $h > 10m$ je 0,75 h
	<i>dvojni</i>	sa jedne strane mora imati zabatni zid, sa slobodne strane min. udaljenost od susjedne parcele (r.l.) 3m
	<i>objekti u nizu</i>	sa dvije strane mora imati zabatni zid
	<i>atrijski i poluatrijski</i>	min.udaljen od susjedne parcele (r.l.) 3 m, min. udaljenost između objekata čija visina je $h > 10$ m je 0,75 h
	<i>kompleks više objekata</i>	min.udaljen od susjedne parcele (r.l.) 3m, min udaljenost između objekata čija visina je $h > 10$ m je 0,75 h
Parcelacija	<i>način formiranja parcela</i>	prema regulacionom rješenju uz max. poštivanje postojećih parcela
	<i>namjena parcela</i>	stambene, st-poslovne, poslovne i javne
	<i>veličina parcela</i>	200 - 500 m ² – stambene i st-poslovne; 500 – 1500 m ² – stambene i st-poslovne (zgrade visine $h > 10$ m) do 7000 m ² - poslovne i javne
	<i>mogućnosti parcelacije</i>	moguće dijeljenje većih i udruživanje manjih parcela
Regulaciona linija	<i>regulacionom linijom utvrđuje se pojedinačna građevinska parcela</i>	
	<i>regulacionom linijom odvajaju se javne saobraćajne površine od površina namjenjenih za izgradnju</i>	
	<i>regulaciona linija za ogradu (kod individualnih objekata i kompleksa regulaciona linija regulira položaj ograde)</i>	
Građevinska linija	<i>građevinskog bloka</i>	udaljene od ulice od 3-5 m; definiraju prostor za gradnju u zoni
	<i>pojedinačnog objekta</i>	za gabarit objekta
	<i>građevinskog kompleksa</i>	pored objekata u izgrađeni prostor uključene su i slobodne površine (zelene i manipulativne površine)
	<i>građevinska i regulaciona linija se poklapaju</i>	za ulična platna; kod dvojnih objekata (na jednoj strani) i objekata u nizu (na dvije strane)
	<i>ispod nivoa terena</i>	za jednu ili više podzemnih etaža
Nivelacioni elementi	<i>ulaz u objekat</i>	(ovisno o projektu) - preporučene: +0,00; +0,30; + 1,20
	<i>suterenska i podrumna etaža</i>	(ovisno o projektu) - preporučene: -1,00; -1,90; -2,20
	<i>max. visina</i>	(ovisno o projektu) - do max + 20,00 m
	<i>planirana katnost</i>	P; P+1; P + 2, P+3, P+4
	<i>max. katnost</i>	S+P+4+M (Pk); Po (jedna ili više) +P+4+2 (Pk)

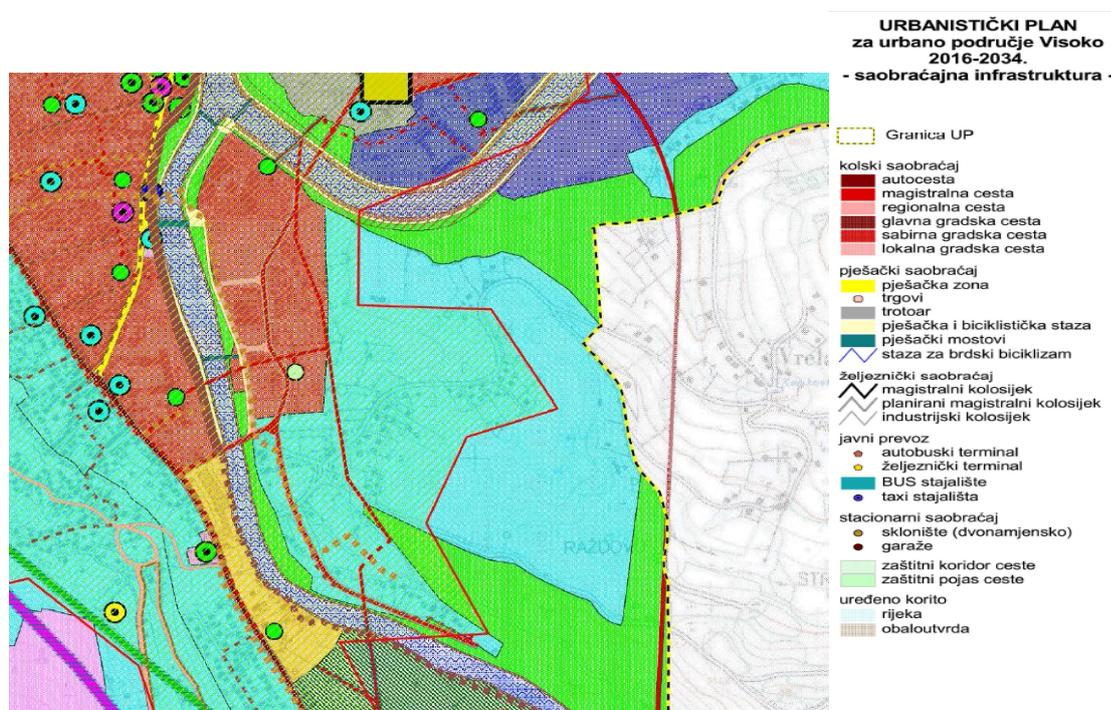
Katnost objekata	<i>etaže ispod kote terena</i>	suterenska; jedna ili više podrumskih etaža (ovisno o mogućnostima lokacije)
	<i>krovne etaže, mansarde</i>	max. 1 krovna etaža (potkrovlja ili mansarde)
Arhitektonsko oblikovanje	<i>kompozicija, principi oblikovanja</i>	analogija, kontrast, simetrija (ovisno o mikrolokaciji)
	<i>krovne plohe</i>	kosi krov (jedno-, dvo- i viševodni) i ravni krov
	<i>materijalizacija</i>	dozvoljena upotreba svih mat. uz ateste o kvaliteti
Saobraćaj	<i>pristup parceli</i>	obavezno obezbjediti kolski i pješački pristup
	<i>interni saobraćaj</i>	obavezan za parcele sa više objekata ili kompleks objekata
	<i>stacionarni saobraćaj</i>	stambeni (1PM/1dom), poslovni,javni (1PM/80m ²), kultura (1PM/50m ²) zdravstvo (1PM/70m ²), obrazovanje (1PM/2 zaposlena)

- STAMBENA ZONA A

„Stambena zona A je zona koja se direktno veže na centralno područje, stoga poprima niz

karakteristika centralnog područja. Za zonu su definirani urbanističko tehnički uvjeti. Zona je prostorno podjeljena na tri podzone A1, A2 i A3. Prema urbanističkim pokazateljima podzone A3 ima potencijal za budući razvoj i izgradnju. „

	Površina obuhvata (ha)	Urbanistički pokazatelji zone					
		Trenutno stanje			Max. vrijednosti za planski period		
		Pi (%)	Ki	Gn (st/ha)	Pi (%)	Ki	Gn (st/ha)
A1	30,46	24	0,53	90-100	30	0,7	150
A2	7,68	25,17	0,66	100-120	30	0,7	150
A3	30,44	4	0,09	15-20	30	0,7	150

Slika 1. Izvod iz Urbanističkog plana za urbano područje Visoko 2016-2034/Sintezni prikaz uređenja

2.4. Prirodni uslovi i resursi

2.4.1. Klima i klimatski uslovi

Klima je umjereno kontinentalna. Prosječna godišnja temperatura iznosi 8 do 10°C, a prosječna godišnja količina padavina između 800 i 1.250 ml/m². Osnovna karakteristika ove klime je oštra zima, dok su ljeta topla.

Klima ovog područja je povoljna, sa umjerenom vlažnošću, umjerenim temperaturama, znatnim osunčanjem, bez jakih olujnih vjetrova i u osnovi je povoljna za razne vidove ljudske djelatnosti: urbanizaciju, poljoprivredu, turizam, saobraćaj itd.

Prirodni resursi kojima raspolaže općina su poljoprivredno zemljište, šume, vode, te mineralne sirovine kao što su glina, gips, uglj irazličite vrste stijena. Poljoprivredna zemljišta su nezamjenjiv uvjet i važan faktor masovne poljoprivredne proizvodnje. Kvalitetna poljoprivredna zemljišta smještena su u ravničarskim dijelovima općine.

Dispozicija kvalitetnog prostora koncentrirana je u dolinama rijeka Bosne, Fojnice i njihovih pritoka, što pruža mogućnosti za navodnjavanje, a time i povećanje prinosa. Šume na području općine zauzimaju 12.510 ha odnosno 54,39% površine općine.

2.4.2. Vjetrovi

Preovladavajući vjetrovi su istočni, jugoistočni i zapadni, te učestvuju sa ukupno 1/3 od ukupne ruže vjetrova.

Najsnažniji vjetrovi pušu sa juga i iznose 2,4 m/s, te istočni koji razvijaju brzinu do 2 m/s.

Južnim vjetrovima se prelaskom preko Dinarskog planinskog sistema smanjuje brzina, a povećava vrtložno strujanje ili mehanička turbulencija. Najslabiji po svojoj brzini su vjetrovi iz pravca sjeverozapada, sa 1,5 m/s.

Prosječna godišnja relativna vlažnost zraka iznosi 72%. Maksimum doseže u decembru i januaru, sa 81 %, a minimum u aprilu sa 65 %.

2.4.3. Geološke i pedološke karakteristike

Osnovnu građu terena čine laporci, a na površini u dubini od 1-2 m nalaze se nevezane stijene različite popustljivosti što zavisi od prisustva glinovite frakcije u njima. Nizijsko područje je polifacijalni kompleks miocenskih sedimenata. Zemljište je dobrih geomehaničkih svojstava (prirodno stabilan teren), sa podzemnom vodom u pravilu ispod zone fundiranja.

Obzirom da je Izmjena i dopuna regulacionog plan Prijeko planirano povećavanje stambenog fonda unutar predmetnog obuhvata te da je veliki dio obuhvata teren u nagibu tokom izrade Izmjena i dopuna Regulacionog plana izvršena su inženjerskogeološka ispitivanja.

Elaborat o inženjerskogeološkim i geotehničkim karakteristikama tla predstavlja sastavni dio ovog Plana.

2.4.4. Hidrološke karakteristike

Najveći vodotok na teritoriji općine Visoko su rijeka Bosna i rijeka Fojnica i njihovi pritočni potoci.

Rijeka Bosna predstavlja vodotok I kategorije koji je utvrđeno vodno dobro od strane Agencije za vodno područje rijeke Save.

Rijeka Fojnica spada u vodotoke II kategorije za koji je planom Višeg reda te važećom zakonskom regulativom, utvrđen zaštitni pojas od 5m sa lijeve i desne strane vodotoka, a u cilju očuvanja prirodnog pejzaža i korištenja vode za rekreaciju, turizam, ribolov i druge aktivnosti te zaštite biljnih i životinjskih vrsta. Obale rijeke se ne mogu zauzeti, obrađivati, niti ograđivati u obalnom pojasu od najmanje 3m od obale pri normalnom vodostaju.

Stanje uređenja prostorne cjeline

2.5.1. Fizička struktura prostorne cjeline

Namjena i izgrađenost predmetnog prostora u granicama Regulacionog plana je utvrđena na osnovu neposrednog snimanja na terenu, raspoloživih podataka i provedenih analiza.

Prostor obuhvata Regulacionog plana u ranijem periodu je bio opredijeljen kao zona stanovanja. Snimanje na terenu evidentirani su postojeći objekti, od kojih su najviše zastupljeni individualni objekti stanovanja, uz nekoliko stambeno-poslovnih objekata individualnog stanovanja. Od objekata kolektivnog

stanovanja, evidentiran je jedan na samom sjeveru obuhvatu, spratnosti suterena, prizemlje i tri sprata. Od javnih objekata unutar obuhvata je evidentiran kulturni centar „Altindag“ te objekat vrtića koji je trenutno u izgradnji.

Spratnost objekata zatečenih objekata je pretežno prizemlje, jedan sprat i potkrovlje. Podrumske i suterenske etaže realizovane su u skladu sa mogućnostima terena.

Evidentirano je ukupno 144 objekata od čega je ukupno 130 objekata individualnog stanovanja, 9 stambeno poslovnih individualnih objekata, 3 poslovna objekta, 1 objekat kolektivnog stanovanja, 1 objekat kulture te dva objekta u izgradnji. Ukupna površina zatečenih objekata iznosi 11.752,0m², a razvijena građevinska površina svih objekata iznosi 31.571,0m².

Iz prehodno navedenog, a uzimajući u obzir ukupnu površinu obuhvata regulacionog plana od 41,55ha, utvrđeno je da su urbanistički pokazatelji/ parametri slijedeći:

- procenat izgrađenosti /Pi/ = 2,82%
- koeficijent izgrađenost/Ki/ = 0,07

Bonitet objekata – kategorizacija je izvršena na osnovu sljedećih kriterija:

- Objekti prve kategorije su objekti savremenog arhitektonskog izraza, sagrađeni od čvrstih postojanih materijala i sa kvalitetnom vanjskom obradom;
- Druga kategorija su objekti klasičnog tipa izgradnje starosti 20 i više godina;

- Treća kategorija su dotrajali objekti, na kojima je poželjna ali ne i hitno neophodna obnova, rekonstrukcija ili smjena;
- Četvrtu kategoriju čine objekti koji se nalaze u lošem stanju izrađeni od nekvalitetnih materijala, devastirani ili su privremenog karaktera za koje nije racionalna rekonstrukcija niti obnova, ti se objekti Planom uglavnom predviđaju za rušenje i smjenu.

Prema bonitetu odnosno primjenjenoj kategorizaciji unutar posmatranog prostora svi zatečeni objekti su objekti III bonitetne kategorije.

Procjena boniteta ukazuje na zastupljenost građevinskog fonda dobre kvalitete, te se objekti zadržavaju u svom zatečenom stanju.

Bonitet	I	II	III	IV	Ukupno
Broj objekata	40	84	19	1	144

SLIKA 5/6/7 – ZATEČENO STANJE POSTOJEĆIH OBJEKATA
(terenski obilazak dana 23.04.2021.)

2.5.2. Katastarske čestice i vlasnička struktura

Obuhvat Regulacionog plana zahvata površinu od ukupno 41,55ha. Najveći dio cca 70% obuhvata čini privatno vlasništvo, ostali dio čini javno dobro te parcele koje su u vlasništvu općine Visoko. Dio obuhvata koji je u vlasništvu šuma Federacije BiH, planom Višeg reda je određen kao uređena zelena površinu

Stanje infrastrukturnih sistema prostorne cjeline

2.6.1 Saobraćajna infrastruktura

Predmetnom obuhvatu pristupa sa sjeverne i zapadne strane. Naseljska saobraćajnica

je koja ide od kulturnog centra Altindag uz obalu rijeke Fojnice je asfaltirana i sa zadovoljavajućim trotoarskim površinama.

Obilaskom terena u padinskim dijelovima obuhvata evidentirane su asfaltirane saobraćajnice koje su u pojedinim dijelovima bez izgrađenih trotoara za pješački saobraćaj, tako da su iste u funkciji kolsko-pješačkog saobraćaja.

U skladu sa izloženim možemo konstatovati, da je stanje saobraćajnih površina, kvalitativno i kvantitativno nezadovoljavajuće, te u skladu sa postojećim i planiranim tendencijama kao i planom višeg reda, neophodno je poboljšati uslove saobraćaja u svim oblicima, kako bi se padinskim dijelovima naselja moglo pristupiti i krenuti sa gradnjom.

2.6.2 Hidrotehnička infrastruktura

Vodovod i kanalizacija

Grad Visoko se snabdijeva vodom sa nekoliko gradskih rezervoara. U blizini predmetnog obuhvata na parceli 3716/1, planiran je rezervoar „Priješko“ na koti 530,4m.n.m. za snabdijevanje istoimenog naselja. Distributivni cjevovod je projektovan da se polaže u lokalnom putu označenom kao 4332 i 4331 k.o. Visoko. Za navedeni rezervoar i cjevovod je izrađena projektna dokumentacije. Iako se rezervoar ne nalazi na području obuhvata regulacionog plana, informacija se smatra bitno je dostavljena od strane Nosioca pripreme, a pripremilo je Javno komunalno preduzeće Visoko.

2.6.3 Elektroenergetska infrastruktura

Unutar obuhvata Regulacionog plana evidentirana je razvijena elektroenergetska mreža, koja će se dalje razvijati izgradnjom novih objekata u obuhvatu regulacionog plana.

2.6.4 Toplifikaciona infrastruktura

Do područja Regulacionog plana dovedena je distributivna gasna mreža niskog pritiska $p = 0,1$ (0,2) bar, kao i da je do „Kožarskog mosta“, sa lijeve obale rijeke Fojnice položena gasna mreža visokog pritiska $p = 3$ (4) bar.

3. Ocjena stanja i mogućnosti izgradnje i uređenja prostorne cjeline

Unutar obuhvata regulacionog plana „Priješko“ evidentirani su objekti namjene stanovanja. Obzirom da se radi prostoru koji je i planom Višeg reda planiran kao zona stanovanja i jednim dijelom kao zona centra, obuhvat će se i u narednom planskom periodu razvijati u skladu sa smjernicama planske dokumentacije.

Ono što je neminovno kako bi se stvorili uslovi za povećanje broja izgrađenih objekata jeste širenje mreže saobraćajnica kako bi se omogućio pristup dijelovima plana koji predstavljaju strmi teren.

Planom Višeg reda ovaj prostor je planiran kao zona stanovanja ali i centralna zona u urbanom području te bi budući sadržaji trebali da ponude novi kvalitetni prostor uz obavezno uređenje javnih površina.

Izgrađenost, udaljenosti objekata međusobno, te same arhitektonske kompozicije moraju biti projektovane s

najvećim oprezom i pažnjom, a vanjsko uređenje i formiranje javnih sadržaja treba dimenzionirati prema potrebama gravitacionog broja korisnika prostora. Izgradnja svih objekata mora biti usaglašena sa stvarnim prostornim mogućnostima predmetnog područja, pa je potrebno voditi računa o osunčanju, međusobnim udaljenostima objekata, vizurama, saobraćajnom i kolskom pristupu i sl., odnosno sa urbanističko-tehničkim uslovima izgradnje.

4. KONCEPT UREĐENJA I IZGRADNJE PROSTORNE CJELINE

4.1. Prostorni koncept

Prostorni koncept proistekao je iz smjernica datim Projektnim zadatkom od strane Nosioca pripreme, a u skladu sa planom Višeg reda. Obzirom da se radi o Izmjeni i dopuni regulacionog plana, potrebno je bilo izvršiti terenski obilazak i evidentirati postojeće objekte, te razmotriti dalji razvoj obuhvata. Prijedlogom novih urbanističkih parcela nastoji se što više pratiti katastar te na taj način omogućiti što lakše privođenje zemljišta krajnjoj namjeni.

Izmjene i dopune u odnosu na važeći regulacioni plan se najviše odnose na saobraćajno rješenje. Mreža saobraćajnica, odnosno trasa sabirne gradske saobraćajnice ugrađena je iz Urbanističkog plana za urbano područje Visoko 2016-2034. Obzirom da je trasa ove saobraćajnice u jednom svom dijelu imala izmjenu u odnosu na katastar i logični pravac kretanja, Izmjenom i dopunom regulacionog plana „Priječko“ dat je

prijedlog za korekciju trase, zajedno sa izmjenom u pogledu priključka i veze ove trase sa kolskom saobraćajnicom ispred kulturnog centra Altindag.

Kako je navedeno u analizi postojećeg stanja, na licu mjesta evidentiran je jedan kolektivni stambeni objekat na samom sjeveru obuhvata. Obzirom da je ovaj objekat kao i parcele iznad njega u vlasništvu jednog lica, te da je iskazana zainteresovanost za izgradnjom većeg broja objekata kolektivnog stanovanja a da bi isti predstavljali nastavak na postojeću izgradnju, planom je predviđena izgradnja ovog kompleksa. Prilikom izrade planske dokumentacije, Nosiocu izrade je dostavljeno Idejno urbanističko rješenje koje se ugrađuje u plan, uz promjenu spratnosti prikazanih objekata u odnosu na dostavljeno rješenje. Prateći nagib terena, spratnost objekata je prilagođena na način da se planira suterenska etaža te prizemlje i tri etaže, uz mogućnost formiranja potkrovlja. Unutar kompleksa su planirane otvorene površine, te jedan manji multifunkcionalni objekat kao nova društveno korisna vrijednost za cijeli obuhvat ali i sam grad Visoko. Otvorene površine se uređuju kao parkovske površine te dječije igralište.

Kolektivni objekti su planirani i na većoj parceli u blizini vrtića, gdje je također planirana ista spratnost prizemlje, tri sprata i potkrovlje, uz rješavanje parkiranja vozila unutar podzemne garaže (podrum).

Obzirom da se radi o većim parcelama unutar obuhvata plana, da je planirana izgradnja većeg broja objekata, a da je kompozicija takva da su objekti konceptualno riješeni na način da su usklađeni sa ambijentom i da ne

narušavaju kvalitet života u individualnim stambenim objektima u blizini, Nosica izrade je mišljenja da ovakva vrsta intervencija i nove gradnje, razvija prostor obuhvata.

Prostor obuhvata Plana se prvenstveno razvija kao zona stanovanja sa individualnim objektima spratnosti prizemlje, jedan sprat i potkrovlje uz mogućnost formiranja suterenskih i podrumskih etaža u skladu sa uslovima na terenu.

Od javnih sadržaja unutar obuhvata planirana su dva poslovna objekta, jedan multifunkcionalni objekat te jedan vjerski objekat koji je zadržan kao planirani sadržaj važećeg regulacionog plana.

Terenskim obilaskom je evidentirano jedno dječije igralište, dok se ostale slobodne površine planiraju kao uređene zelene površine.

4.2. Namjena prostora, distribucija sadržaja i okvirni uvjeti regulacije po zonama

Na osnovu do sada iznesenih činjenica o stanju u prostoru, vrednovanjem istih, te definisanjem ciljeva prostornog uređenja, pristupilo se definisanju namjene površina unutar obuhvata, gdje se izdvajaju slijedeće površine različite namjene:

- Površine namijenjene izgradnji individualnih *stambenih objekata*;
- Površine namijenjene izgradnji *kolektivnih stambenih objekata*
- Površine namijenjene izgradnji *objekata društvene infrastrukture*;

- Površine namijenjene izgradnji *poslovnih objekata*;

- *Uređene zelene površine*

Površine za izgradnju individualnih stambenih objekata

Najveći dio obuhvata plana, utvrđen je kao zona stanovanja. Unutar ove zone najvećim dijelom planirani su individualni stambeni objekti. Njihova spratnost proizašla je iz analize zatečenog stanja ali i planom Višeg reda te ona iznosi maksimalno prizemlje i dva sprata (P+2). U skladu sa uslovima terena ostavlja se mogućnost formiranja suterenske ili podrumске etaže. Planom višeg reda, ova zona je predviđena i za izgradnju ne samo individualnih objekata nego i objekata u nizu. Objekti u nizu se evidentirani i u postojećem stanju te su kao takvi planirani i u daljnjem razvoju obuhvata, uz mogućnost razdvajanja objekata i planiranja objekata kao odvojenih. Uslovi pod kojima će se moći izvršiti razdvajanje objekata u nizu biće definisani Odlukom o provođenju regulacionog plana. Unutar individualnih stambenih objekata ostavlja se mogućnost promjene namjene u prizemlju objekta u poslovnu, uz uslov da se radi o djelatnostima koje ne stvaraju buku, ne zagađuju okolinu i ne umanjuju kvalitet života u susjednim objektima. Stacionarni saobraćaj se rješava unutar vlasničke parcele.

Površine za izgradnju kolektivnih stambenih objekata

Kolektivni stambeni objekti planirani su na dvije lokacije unutar obuhvata Plana. Objekti koji su planirani u sjevernom

dijelu obuhvata se planiraju u maksimalnim gabaritima 16,0 x 38,0 spratnosti Su+P+2+Pk. Pozicija objekata je utvrđena planskim dokumentom uz poštivanje razmaka između objekata, koje će omogućiti povoljno osunčanje za sve objekte. Planom građevinskih i regulacionih linija dat je prijedlog oblikovanja objekata razbijanjem lamela na manje kubuse kako bi isti bili što više usklađeni sa individualnim objektima u nizu, koje se nalaze u okruženju.

Kolektivni objekti na parceli u zapadnom dijelu plana su planirani kao objekti u nizu sa smicanjem koje omogućava bolje vizure i orijentaciju stambenih jedinica. Spratnost objekata je Po+P+4+Pk.

Objekti se u oba kompleksa planiraju sa poslovnim prizemljima.

Površine namjenje izgradnji objekata društvene infrastrukture

Unutar obuhvata plana, na njegovom krajnjem sjeveru nalazi se objekat kulturnog centar Altindag. Osnovnom konceptijom planirana je izgradnja vrtića koji je trenutno u izgradnji, manjeg multifunkcionalnog objekta te sakralnog objekta-džamije.

Objekat vrtića je objekat koji je u prethodnom periodu bio devastiran te se trenutno radi na njegovoj obnovi i stavljanju u funkciju, sa maksimalnom spratnosti prizemlje i dva sprata (P+2).

Objekat džamija je planiran u sklopu rješenja kompleksa stambeno-poslovnih objekata na sjevernom dijelu, spratnosti Su+P+2. Regulacionim planom dat je

prijedlog oblikovanja ovog objekta kao objekta kružne forme, kojom bi se naglasila njegova namjena. Ova forma je samo prijedlog i ista se može mjenjati u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima plana.

Multifunkcionalni objekat planiran je u središnjem dijelu u prostoru izgradnje većeg broja kolektivnog stanovanja. Planirana spratnost objekata je suteran, prizemlje i dva sprata (Su+P+2).

Površine za izgradnju poslovnih objekata

Poslovni objekti unutar obuhvata su planirani na dvije lokacije. Veći poslovni objekat nalazi se na istočnom dijelu obuhvata, na terenu koji je u nagibu. Objekat je planiran u važećom regulacionom planom te se ovo opredjeljenje zadržava Izmjenom i dopunom plana u istim gabaritima i spratnosti suteran, prizemlje i dva sprata (Su+P+2).

Drugi manji poslovni objekat, planiran je na parceli koja je u vlasništvu općine Visoko. Parcela je nastala na prostoru koji je važećim regulacionom planom bio pokriven trasom primarne saobraćajnice, što je promjenjeno kroz izradu Urbanističkog plana za urbano područje grada Visoko (2016-2034). Obzirom da se radi o slobodnoj parceli, koja pripada općini Visoko, a nalazi se u zoni stanovanja, planiran je poslovni objekat kao objekat snabdijevanja i usluge.

Uređene zelene površine

Uređene zelene površine koje su kao takve definisane Urbanističkim planom su ugrađene u Izmjene i dopune regulacionog plana „Priješko“. Na ovim površinama nije

dozvoljena izgradnja objekata. Intervencije koje se dozvoljavaju su ozelenjavanje, uređenje ovih površina, i formiranje parkovskih površina.

PARCELACIJA

Građevinska parcela je zemljište na kojem se nalazi građevina i uređene površine koje služe toj građevini, ili zemljište na kojem je predviđeno građenje građevine i uređenje površina koje će služiti toj građevini, a koje ima pristup na saobraćajnicu u skladu sa uslovima iz planskog dokumenta.

Prijedlog urbanističkih parcela nastojalo se u najvećoj mjeri pratiti postojeći katastar, uz mogućnost ukрупnjavanja i spajavanja više parcela u skladu sa zahtjevima zainteresovanih lica.

4.3 Saobraćajno rješenje

Osnovno saobraćajno rješenje na području regulacionog plana „Priješko“ proisteklo je iz saobraćajnog rješenja Urbanističkog plana, te postojećim i planiranim uvjetima. Za područje naselja Priješko, UP-a se planirala izgradnja dijela saobraćajnice koja bi spajala postojeću saobraćajnicu Priješko sa planiranom magistralnom saobraćajnicom M222, tj. sa saobraćajnicama Sarajevska. Izgradnjom ove saobraćajnice, uvjeti saobraćajne povezanosti naselja Priješko će se znatno poboljšati. Trasa nove saobraćajnice ide postojećom trasom naseljske saobraćajnice s tim da se u zoni priključka na most Moštrine planira neznatna rekonstrukcija. Saobraćajnica je sabirnog karaktera planirana u gabaritu 9,0-8,0m (2*3,0(2,75) + 2*1,5m). Obzirom da je trasa ove

saobraćajnice u jednom svom dijelu imala izmjenu u odnosu na prirodnu katastar i logični pravac kretanja, Izmjenom i dopunom regulacionog plana „Priješko“ dat je prijedlog za korekciju trase, zajedno sa izmjenom u pogledu priključka i veze ove trase sa kolskom saobraćajnicom isred kulturnog centra Altindag.

Ostale saobraćajnice su zadržavaju iz važećeg regulacionog plana „Priješko“ uz neznatne izmjene u pogledu trase saobraćajnica, u skladu sa zatečenim objektima i zahtjevima korisnika prostora.

Saobraćajna mreža važećeg regulacionog plana je prilagođena kroz Izmjene i dopune regulacionog plana, na način da planirane saobraćajnice prate trasu već izgrađenih zatečenih saobraćajnica.

Za potrebe pješačkog saobraćaja, na svim kolskim saobraćajnicama planirani su izdignuti trotoari, minimalne širine od 1,0m. Pješačka i biciklistička staza koja ide uz obalu rijeke Fojnice, a polazi sa prostora „Tvorničkog kompleksa KTK“, preuzeta je iz plana Višeg reda i ugrađena u Izmjene i dopune regulacionog plana „Priješko“.

Rješavanje stacionarnog saobraćaja unutar zona kolektivnog stanovanja, rješava se u garažama u sklopu objekta ili na parking površinama, u skladu sa usvojenim stepenom pokrivenosti 1PM/1 stambena jedinica. U zonama individualnog stanovanja parkiranje se rješava u sklopu objekta ili parcele, kao i za objekte društvene infrastrukture i poslovne namjene.

4.4 Rješenje komunalne infrastrukture

4.4.1. Vodosnabdijevanje

Neophodno je vodovodnu mrežu unutar obuhvata planirati u skladu sa urbanističko-saobraćajnim rješenjem u okviru obuhvata Regulacionog plana, a profile cjevovoda dimenzionirati tako da zadovolje potrebe za sanitarnom i protivpožarnom potrošnjom u skladu sa važećim propisima, konkretnim uslovima i zahtjevima nadležnih institucija.

Unutar obuhvata plana predviđa se izgradnja glavnih kanalizacionih (fekalnih i oborinskih) kolektora za prikupljanje i odvodnju svih otpadnih voda do uređaja za prečišćavanje odnosno do recipijenta.

Postojeće stanje

Dostavljenim podacima od strane JKP Visoko d.o.o. utvrđeno je da na predmetnom obuhvatu nema izgrađene vodovodne i kanalizacione mreže, ali da postoji projektna dokumentacija za izgradnju rezervoara koji pokriva planirano područje.

Planirano rješenje

Osnovu za izradu ovog idejnog rješenja predstavljalo je urbanističko i saobraćajno rješenje. Dispoziciono rješenje vodovodne mreže je usaglašeno sa planiranim rješenjem urbanizma i saobraćaja uz uvažavanje ranije rađene dokumentacije i postojeće mreže komunalne hidrotehnike.

Na parceli k.č.3716/1 k.o.Visoko planirana je izgradnja rezervoara na koti 430,45mn.m. a na parceli k.č.4332 (put) planiran je distributivni cjevovod. Za predmetni obuhvat planiran je priključak na planirani distributivni cjevovod te daljni razvod uglavnom prstenastom mrežom

kroz cijelo naselje odnosno kroz cijeli predmetni obuhvat.

Predviđen je razvod vodovodne mreže unutar obuhvata cjevovodom PEHD 150mm/DN110mm koji zadovoljava potrebe za vodom i protivpožarnom zaštitom. U dnu predmetnog obuhvata pritisci će biti veći od 6 bara i na tom dijelu je potrebno koristiti reducir ventile za dovođenje pritiska ispod 6bara. Planirana vodovodna mreža prikazana je na situativnom prikazu unutar grafičkih priloga.

Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja (Sl.novine Federacije 63/04) član 67. u sklopu Regulacionog plana predviđeno je rješenje snabdijevanja vodom i odvodnja otpadnih i oborinskih voda primarnog sistema nivoa idejnih rješenja, što znači da priključci pojedinih objekata nisu predmet rješavanja ovog nivoa projektne dokumentacije i biti će riješeni u narednim fazama projektovanja.

Radovi moraju biti izvedeni prema važećim propisima uz provođenje svih potrebnih ispitivanja cjevovoda i uz zadovoljenje svih zahtjeva JKP „Visoko“ d.o.o. Visoko.

4.4.2. Sakupaljnje, dispozicija i odvođenje otpadnih voda

Postojeće stanje

Usklopu predmetnog obuhvata ne postoji izgrađena kanalizaciona mreža.

Planirano rješenje

Temelj za izradu ovog Idejnog rješenja predstavljalo je urbanističko i saobraćajno

rješenje odnosno plan namjene i korištenja prostora u sklopu predmetnog obuhvata.

Usvojena je separata kanalizaciona mreža.

Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja (Sl.novine federacije 63/04) član 67. u sklopu Regulatornog plana predviđeno je rješenje snabdijevanja vodom i odvodnja otpadnih i oborinskih voda primarnog sistema nivoa idejnih rješenja, što znači da priključci pojedinih objekata nisu predmet rješavanja ovog nivoa projektne dokumentacije i biti će riješeni u narednim fazama projektovanja.

Usvojena je separata kanalizaciona mreža koja je položena na način da obuhvati sve planirane površine i objekte za koje je neophodno riješiti odvodnju otpadnih voda. Obzirom da ne postoji fekalni kolektor na koji bi se priključile fekalne vode iz predmetnog obuhvata predviđeno je rješenje da se ove vode prečiste uređajem za biološko prečišćavanje te nakon toga ispuste u rijeku Fojnicu.

Za fekalnu kanalizaciju usvojen je minimalni profil Ø250 mm. Fekalna kanalizaciona mreža projektovana je na način da se omogući priključak svih objekata te da se gravitaciono dovede do uređaja za prečišćavanje otpadnih voda. Nakon prečišćavanja ove vode će se ispuštati u recipijent. Fekalna mreža prikazana je na situativnom prikazu u sklopu grafičkih priloga. U slučaju izgradnje centralnog gradskog uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, težiti da se cijeli predmetni obuhvat priključi na isti, te u tom slučaju neće biti potrebe za zaseban uređaj za prečišćavanje.

Za oborinski kolektor predviđen je minimalni profil Ø300 mm. Oborinski kolektor postavljen je na način da omogući priključak sa planiranih površina te da se gravitaciono odvede do recipijenta-rijeka Fojnica. Prije ispuštanja predviđeno je prečišćavanje oborinskih voda u separatoru ulja i masti. Projektovana mreža oborinskog kolektora prikazana je situativno u sklopu grafičkih priloga.

Preporučuje se da kanalizacione cijevi budu PP korugirane ili centrifugirano poliesterske.

U narednim fazama izrade projektne dokumentacije biće neophodno izvršiti detaljan hidraulički proračun na osnovu kojeg će se izvršiti i provjera ovdje izabranih profila.

Još jednom napominjemo da su u ovom idejnom rješenju, u skladu sa nivoom raspoloživih podataka date samo konceptualne postavke primarnih kanala.

Kanali treba da budu izvedeni od kvalitetnih cijevi, sa propisno izvedenim spojevima, ispitani na vodonepropusnost, a sve po važećim propisima i zahtjevima JKP „Visoko“ d.o.o. Visoko.

4.5. Elektroenergetske i telekomunikaciona infrastruktura

ELEKTROENERGETIKA I TELEKOMUNIKACIJE

Postojeću nisko naponsku SN i NN mrežu karakteriše razuđenost, nerazvijenost i zastarjelost. Postojeći objekti unutar obuhvata regulatornog plana imaju odgovarajuću elektroenergetsku i

telekomunikacionu infrastrukturu.

Postojeća mreža obzirom na ciljeve razvoja i krajnje potrebe obuhvata kapacitetom ni približno ne zadovoljava potrebe.

ELEKTROENERGETIKA

O ovom dijelu prostorno planske dokumentacije obrađeno je elektroenergetsko napajanje, vanjska rasvjeta i telekomunikaciona mreža tretiranog obuhvata. Elaboratom je potrebno obraditi sljedeće:

- Omogućiti normalno i sigurno snabdijevanje električnom energijom svih potrošača;
- Poštovati propisane kvalitete za isporučenu električne energije, odnosno dozvoljene padove napona;
- Dati prognozu budućeg opterećenja po različitim kategorijama potrošača kao što su: individualne i stambene zgrade, prateći objekti, poslovni objekti, javna rasvjeta i slično;
- Na osnovu procjene vršnog opterećenja, a imajući u vidu postojeću energetska mrežu, izvršiti dogradnju i rekonstrukciju postojeće elektroenergetske mreže obuhvata;
- Planirati razvojnu elektrodistributivnu mrežu uzimajući u obzir geografske, tehničke i ekonomske aspekte;
- Za cijelo naselje izgraditi javnu rasvjetu sa odgovarajućim nivoom osvijetljenosti;
- Za cijelo naselje izgraditi telekomunikacionu kablovsku kanalizaciju, tj. povećati kapacitet prenosnih TK puteva;

Kao podloge za izradu plana služile su:

- Prostorno planska dokumentacija višeg reda

- Postojeće stanje elektroenergetske mreže, vanjske rasvjete i telekomunikacione mreže
- Podaci dobijeni od planera ostalih faza prostorno planske dokumentacije
- Tehnički uvjeti i tehničke preporuke za izradu Idejnog rješenja elektroenergetike i javne rasvjete, te usvojeni standardni presjeci SN 10(20) kV kablova i TS 10(20)/0.4 kV od JP Elektroprivrede BiH.

4.5.1. ELEKTROENERGETSKO NAPAJANJE

Opis postojećeg stanja

Postojeću nisko naponsku SN i NN mrežu karakteriše razuđenost, nerazvijenost i zastarjelost. Postojeći objekti unutar obuhvata regulacionog plana imaju odgovarajuću infrastrukturu.

Postojeća mreža obzirom na ciljeve razvoja i krajnje potrebe radne zone kapacitetom ni približno ne zadovoljava potrebe.

Elektroenergetske podloge za dimenzioniranje sistema

Dimenzioniranje buduće elektroenergetske mreže Regulacionog plana „Prijeko“, Visoko temelji se na prognozi vršne snage budućeg plana razmatranog obuhvata. Razmatrano područje je prema namjeni podjeljeno na stambeni prostor, poslovni prostor, ostali (pomoćni) prostor, te javnu i društvenu infrastrukturu. Izgradnjom novih objekata moraju se graditi i novi elektroenergetski kapaciteti.

Elektroenergetske potrebe

Analizirajući praktičnost raspoloživih metoda za prognoziranje potrošnje

električne energije opredjeljujemo se za analiziranje potreba električne snage potrošača koji će se pojaviti u perspektivi. Ove snage su mjerodavne za dimenzioniranje kapaciteta električnih postrojenja i vodova od primarnih izvora (110/10(20) kV) do priključka na niskonaponskoj mreži. Obzirom na karakter, određen procenat objekata u

obuhvatu, koristiće električnu energiju kao energent za grijanje. Postojeće sadržaje kod izrade bilansa svodimo na raspoloživu snagu TS preko specifičnih opterećenja zavisno od vrste potrošača. Sprecifična opterećenja u odnosu na namjenu prostorija data su u sljedećoj tabeli.

Namjena prostora	Specifična potrošnja (W/m ²)
stanovanje	40-60
trgovine, hoteli, ugostiteljstvo	100-150
objekti kulture, zdravstva, socijalne zaštite (škole, domovi, zdravstvene ustanove)	50-80
industrijski, administrativni i poslovni objekti (kancelarije,banke)	50-120
zanatske usluge (servisi, zanatstvo)	80-100
garaže, magazinski prostori	20-40
više namjenska skloništa	40-80
učeešće javne rasvjete	2000W/ha

Na osnovu podataka o specifičnoj potrošnji, te podataka o broju, namjeni i bruto građevinskoj površini planiranih objekata, dolazimo do bilansa elektroenergetskih potreba u tretiranom obuhvatu, koji je dat u sljedećoj tabeli. Na kraju tabele prikazana je ukupna instalisana snaga objekata. Jednovremena maksimalna (vršna) snaga planiranih objekata se dobija tako što se instalisana snaga množi sa faktorom

istovremenosti. U našem slučaju, iskustveno je određeno da je faktor istovremenosti 0,7. Nakon toga, određena je maksimalna prividna snaga uz faktor snage $\cos \varphi = 0,95$, te ukupan broj potrebnih novih trafo stanica, nazivne snage 630(1000)kVA, uz pretpostavljenu rezervu 30%.

R.br.	Namjena	BGP (m ²)	Specifično opterećenje (W/m ²)	Ukupno opterećenje Pinst. (kW)
1	BGP POSLOVNOG PROSTORA	1.380	60	82,80
2	BGP STAMBENO-POSLOVNOG PROSTORA	131.990	20	2.639,80
3	BGP DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	2.200	50	110,00
4	JAVNA RASVJETA			83,00
UKUPNO :		135.570		2.915,60
JEDNOVREMENO OPTEREĆENJE Pmax. = Pinst x 0,4 (kW)				1.166,24
MAKSIMALNA PRIVIDNA SNAGA Smax. = Pmax./0,95 (kVA)				1.227,62
POTREBAN BROJ NOVIH TRAFI STANICA Sn = 630 Kva n_{TS} = 1,3 x Smax/630				2,78
USVOJENI BROJ TRAFI STANICA Sn = 630kVA				3

Prijedlog budućeg stanja

Unutar obuhvata Izmjena i dopuna Regucionog Plana (RP) „Prijeko“,

Visoko postoji djelimično izgrađena elektroenergetska infrastruktura. Prema potrebama za električnom energijom iskazanim u prethodnom poglavlju,

predmetnim Reguracionim planom „Prijeko“, Visoko predloženo je:

- Postojeća elektroenergetska infrastruktura za napajanje postojećih objekata se zadržava
- Za potrebe novih potrošača i rasterećenja postojećih trafo stanica, predviđa se izgradnja 3 nove trafo stanice nazivne snage 630kVA na lokaciji prikazanoj na priloženom planu,
- za potrebe priključenja novih trafo stanica predviđa se izgradnja potrebnih SN vodova,
- Izgradnja podzemne niskonaponske mreže od trafo stanica do distributivnih razvodnih ormara i kablovskih priključnih ormara novih objekata,

Za izgradnju planirane elektroenergetske infrastrukture potrebno je uvažavati prostorne planove višeg reda i plan nadležnog elektrodistributivnog preduzeća. U nastavku je dat opis predloženih mjera.

Izgradnja novih trafo stanica:

Usvaja se izgradnja 3 (tri) nove distributivne trafostanice TS 10-20/0,4 kV sa transformatorskom jedinicom od 630kVA. Pozicija planiranih trafostanica je data u grafičkom dijelu i treba biti što je moguće bliže centru konzuma. Odabrane TS 10(20)/0,4 kV izvešće se kao **slobodnostojeće**. Poziciju trafostanica u postojećoj elektroenergetskoj mreži šireg obuhvata definisati sa nadležnim elektrodistributivnim preduzećem. Svrha planiranja elektrodistributivnih objekata je u principu interpolacija novih transformatorskih stanica u postojeću distributivnu mrežu radi rasterećenja postojećih transformatorskih stanica, te povećanog broja izgrađenih individualnih stambenih i ostalih objekata. Faktori koji utječu na izbor tipa trafostanice za datu lokaciju su: naponski nivo, snaga potrošnje, stepen razvoja elektroenergetskog sistema i ekološki uslovi. Trafostanice moraju biti skladno uklopljene u postojeći urbani i prirodni ambijent, kroz svoju arhitektonsku formu i primjenu konstruktivnih i oblikovnih elemenata, kao i uređenje vanjskog prostora.

Pod novih TS planirati na nivou terena ili sa neznatnim odstupanjima. U TS planirati odvojeni prostor za transformator sa dvokrilnim vratima prema spoljnom terenu, a za razvode 10 kV i 0,4 kV zajednički ili zasebni prostor svako sa jednokrilnim vratima prema spoljnom terenu. Do TS predvidjeti pristupni put širine 3 m i nosivosti 5 t, po osovini do najbliže javne saobraćajnice. Za planiranu TS predvidjeti kompleks površine 6 x 4m. Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice prema susjednim česticama iznosi 1 m, a prema kolniku najmanje 2m.

Lokacijama trafostanica je osiguran direktan i neometan pristup. Lokacije trafostanica trebaju biti oslobođene su od svih podzemnih instalacija (vodovod, kanalizacija, plin, toplovod, PTT i sl.), te od odrona zemlje, betonskog zida ili podzida, podzemnih voda i drugih elemenata koje mogu ugroziti sigurnost i stabilnost objekta. Sve kablovske veze, koje se ostvaruju van transformatorske stanice, moraju se uvesti u objekat kroz specijalno predviđene otvore u temelju objekta za izlaz kablova visokog i niskog napona.

SN razvod:

Za priključenje novih TS treba položiti tipizirani podzemni kabel XHE 49 – A 3 x 1 x 150/25 mm² (Tehničke preporuke JP Elektroprivrede BiH). Potrebno je položiti cca 280 m 10(20)kV mreže. Trase podzemnih vodova 10(20) kV treba smjestiti uz rubove saobraćajnica, u zelenom pojasu ili pločniku. Pri tom treba voditi računa o minimalnim udaljenostima kablova od ostalih elektrodistributivnih i drugih komunalnih instalacija, što je određeno odgovarajućim tehničkim propisima.

Osnovni podaci:

Naziv projekta:	Izmjene i dopune Regulacionog plana „Prijeko“, Visoko
Naponski nivo	10(20) kV
Vrsta vodova	SN kablovski vod sastavljen od tri jednožilna kabla 12/20 kV, tip: XHE 49 – A 1 x 150/25 mm ²
Dužina trase	1700m
Dužina kablova	XHE 49 – A 1 x 150/25 mm ² – 5100m

NN razvod:

Sve nove NN razvođe električne energije u području centralnog dijela razmatranog obuhvata od trafostanica do krajnjih korisnika izvesti podzemnim kablovima (čime bi mreža bila neupadljiva, zaštićena od atmosferskih uticaja i ne bi se narušavao izgled prostora sa stubovima) upotrebom slobodnostojećih DRO-a koje treba locirati između ivica trotoara i granica parcela duž saobraćajnica.

Za magistralne vodove niskonaponske podzemne mreže koristi se tipski distributivni kabl XP00-A 4x150mm². Rasplet niskonaponske podzemne mreže za objekte sa većom angažovanom snagom treba izvršiti direktnom kablovskom vezom sa NN razvođa u TS 10(20)/0,4 kV ili za objekte sa manjom angažovanom snagom vezom sa NN razvođa u TS 10(20)/0,4 kV preko slobodnostojećeg ormara prema pojedinačnom objektu konzuma. Objekti sa manjom angažovanom snagom mogu se priključiti i sa tipskim distributivnim kablovima manjih presjeka (4x70mm² ili 4x35mm²).

Za razmatrano područje treba položiti cca 12000 m NN kablova. Trase niskonaponske mreže treba da prate trasu saobraćajnica ili granice planskih zona.

4.5.2. JAVNA RASVJETA

Dobar kvalitet javne rasvjete je jedan bitan element društva, budući da javna rasvjeta ima za cilj da osvijetli javne površine i saobraćajnice u noćnim satima i to na što efikasniji način kako bi se doprinijelo socijalnoj sigurnosti, sigurnosti u saobraćaju i javnom životu.

Na ovim saobraćajnim cestovnim i pješačkim komunikacijama treba se instalirati cca. 216 komada rasvjetnih mjesta. Stubovi za svjetiljke cestovne rasvjete trebaju biti cijevni pocinčani visine 6-10m.

Rasvjetu treba izvesti prema fotometrijskim proračunima u skladu sa važećim standardima i preporukama. Mrežu javne rasvjete izvesti podzemno, sa razvodnih ormara rasvjete, koje treba locirati izvan trafostanica. Kablovi za javnu rasvjetu trebaju biti tipizirani (predlaže se upotreba kabla za podzemno polaganje tip XP00-A 4x25(35)mm², sa aluminijumskim vodičima. Mjerenje utroška električne energije predvidjeti lokalno u razvodnim ormarima rasvjete. Javna rasvjeta se izvodi rasvjetnim armaturama koje trebaju biti kvalitetne i estetski dizajnirane, a izvori svjetla savremeni i štedljivi (LED izvori svjetla). Upravljanje rasvjete izvesti ručno i automatski preko luxomata ili godišnjeg uklopnog sata, a režim rada odrediti će nadležno komunalno preduzeće. Koristiti svjetiljke koje organiziraju blještanje i svjetlotehničko zagađenje (rasipanje svjetlosti prema horizontu). Za nošenje rasvjetnih tijela predviđaju se čelični cijevni vruće cinčani stubovi, visine 6-10m, u zavisnosti od kategorizacije pojedinih saobraćajnica. Stubove temeljiti na temeljima samcima koji se grade u trotoaru ili u zelenim površinama, tako da omogućavaju nesmetan motorni i pješački saobraćaj.

Planirane podzemne vodove 10 kV i 0,4 kV mreže kao i javne rasvjete polagati u trotoaru i slobodnim površinama u rovu dubine 0,8 m. Ispod saobraćajnica i mesta gde se očekuju povećana mehanička opterećenja, kablove polagati u kablovsku kanalizaciju prečnika cijevi 100 mm na dubini 1 m sa 100 % rezervom u broju cijevi za vodove 10 kV i 50 % rezerve za vodove 0,4 kV.

Sve trase podzemnih vodova u trotoarima, ispod kolovoza i u slobodnim površinama obilježiti propisanim oznakama.

4.5.3. TELEKOMUNIKACIJE

Unutar obuhvata Izmjena i dopuna Regulacionog Plana „Priješko“, Visoko, ne postoji adekvatna telekomunikaciona infrastruktura.

Za izgradnju planirane telekomunikacione infrastrukture uvažavati prostorne planove višeg reda i plan nadležnih telekomunikacionih preduzeća.

Tendencija u planovima razvoja telekom operatera je realizacija pasivne optičke mreže PON (Passive Optical Network) koja zahtjeva pasivnu infrastrukturu (distribucijsko-telekomunikacionu kanalizaciju, kablovska okna i optičku pristupnu mrežu do svake kuće ili stana). Planskom dokumentacijom će se dati trase nove distribucijsko-telekomunikacione kanalizacije DTK kao i mjesta spajanja. Sekundarna DTK i Optička pristupna mreža nisu predmet planske dokumentacije.

Konačna saglasnost kao i tehnički uslovi su u nadležnosti telekom operatera i realizirat će se kroz naredne faze projektne dokumentacije.

Telekomunikaciona infrastruktura

Opšte prihvaćeni trend razvoja telekomunikacijske mreže je dovođenje optičke niti do svakog korisnika. U skladu sa tim u okviru obuhvata plana planira se kablovska kanalizaciju sa cijevima i kablovskim oknima za račvanje kablovske kanalizacije i izradu nastavka na kablovima.

Izgradnja DTK i nove mreže planira se uz nove saobraćajnice, a posebno do zona poslovne namjene i objekata kolektivnog stanovanja. Planirana distribucijska kablovska kanalizacija omogućit će elastično korištenje izgrađene telekomunikacijske mreže, povećanje kapaciteta TK mreže, izgradnju mreže za

kablovsku televiziju i uvođenje nove tehnologije prijenosa optičkim kablovima u pretplatničku mrežu bez naknadnih građevinskih radova.

Uvođenje optičkih kablova u pretplatničku mrežu omogućit će izgradnju širokopojasne TK mreže sa integrisanim uslugama u kojima će jedan priključak omogućavati korištenje novih usluga u telekomunikacijama, kao i prijenos radio i televizijskog signala.

Na osnovu planiranih sadržaja predmetnog obuhvata, kao i strategije razvoja uvođenja pasivne optičke mreže planirana DTK će biti izgrađena od PEHD cijevi Ø50mm. Konfiguracija DTK na novoj trasi je prosječno 2xPEHD Ø50mm. PEHD cijevi će služiti kod tehnologije «upuhivanja» kompresovanog zraka za polaganje optičkih kablova u cijev. Pritisak koji se postiže prilikom upuhivanja može biti do 10 bara. Debljina stjenki PEHD cijevi, kao i gustoća primjenjenog polietilena, moraju biti takvi da izdrže navedeni pritisak.

Oblik, fizikalno - hemijska svojstva i dimenzije cijevi moraju odgovarati Tehničkim uslovima polietilenskih cijevi za kablovska kanalizaciju prema DIN 8074 normi, otporne na ispitni pritisak min. 12 bara kod 35 °C za 2 sata.

Boja cijevi crna RAL9005, na unutrašnjoj površini podužno užljebljene odgovarajućim brojem ureza. Cijevi označene sa toplotnim žigom u kontrastnoj boji, min. 4 mm visoko, sa oznakom telekom operatera, upisanim promjerom cijevi, upisanim DIN 8074, datumom proizvodnje i upisanim brojem metara cijevi.

Pakovanje cijevi: doboš ili kotur, kraj cijevi zatvoren sa završnim kapama. Za spajanje polietilenskih cijevi koriste se posebni spojni elementi za pritisak od 10 bara ili čvrsti (vareni) spojevi. Za uvođenje cijevi u kablovske šahtove koriste se tipske uvodnice od tvrdog PVC-a.

Prema tehničkim uslovima, dubina rova za polaganje cijevi kablovske kanalizacije u

pješačkoj stazi je standardno 80 cm, pri čemu je uzeta u obzir debljina podloge od pijeska, te broj redova cijevi. Minimalna visina sloja iznad posljednjeg vrha cijevi je 50 cm.

Na mjestima gdje nema dovoljnog nadsloja, cijevi treba položiti u sloj mršavog betona (MB -15) koji treba da je debljine 30 cm.

Za prolaz PEHD cijevi ispod ceste i asfaltiranih parkinga potrebno je da vrh cijevi bude na 1,2m od asfalta. Ako propisanu dubinu nije moguće ispoštovati predviđa se sljedeće:

- Polaganje zaštitne PVC cijevi Ø125 mm čiji je vrh na 0,8m od asfalta. Cijev se polaže u sloj mršavog betona od MB 15 koji je debljine 30cm. Cijevi se polažu do kraja ivičnjaka sa obje strane,
- U zaštitne cijevi se uvlače PEHD cijevi kablovske distributivne kanalizacije.

Šahtovi se izrađuju od plastične mase (PP COPOLIMER). Dimenzije šahtova su definisane prema mjestu ugradnje i to:

- Na trasi nove DTK uz glavne saobraćajnice ugrađuju se šahtovi (80x80x80cm),
- Na sporednim saobraćajnicama sa individualnim stambenim objektima ugrađuju se šahtovi dimenzija 40x40x60cm za grananje sekundarnih kablova.

Svi šahtovi se ugrađuju u pješačkoj stazi ili u zelenoj površini tako da moraju izdržati bez deformacije opterećenja od 150 kN s napadnom tačkom na sredini poklopca. Sa grafičkog priloga je vidljivo da je

stvoren mogućnost za uključanje svih potencijalnih pretplatnika u javni telefonski saobraćaj kako za stambene objekte, tako i za javne objekte.

Sve detalje za realizaciju TK mreže u predmetnom obuhvatu definisati u glavnom projektu. Planirane radove izvesti uz maksimalno poštivanje tehničkih uslova i preporuka nadležnih telekomunikacionih kompanija.

Potrebno je predvideti i prostor za potrebe izgradnje budućih baznih stanica mobilne telefonije, kao i za izgradnju privodnih optičkih kablova do istih.

U cilju zaštite i očuvanja prostora te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina težiti objedinjavanju vodova u potrebne koridore. Kod izrade projektne dokumentacije za građevinsku dozvolu, odnosno drugi ekvivalentni akt za građenje novih ili rekonstrukcije postojećih objekata, ove se trase mogu korigovati radi prilagođenja tehničkim rješenjima, imovinsko-pravnim odnosima i stanju na terenu. Za izgrađenu telekomunikacionu infrastrukturu za pružanje javnih telekomunikacionih usluga putem telekomunikacionih vodova, voditi računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatera koji posjeduju propisanu dozvolu za pružanje telekomunikacionih usluga.

4.6. Urbanističko tehnički uslovi za izgradnju građevina

ZBIRNI URBANISTIČKI POKAZATELJI
PLANIRANE IZGRADNJE

Tabelarni pregled BGP i BRGP po namjeni objekata

Namjena objekta	Broj objekata	Površina pod objektima (m ²) BGP	Bruto razvijena grad. površina(m ²) BGRP
Stanovanje	357	31292,0	105.226,0
Javni sadržaji (poslovno, komercijalno, društveno)	9	4187,0	14.953,0
UKUPNO	366	35.479,0	120.179,0

Tabela 4 – PREGLED bgp i brgp PO NAMJENI OBJEKATA

Tabelarni pregled urbanističkih pokazatelja planirane izgradnje

Površina zone (m ²)	Procenat izgrađenosti (%)	Koeficijent izgrađenosti
415.500,0	8,53	0,29

Tabela 5 – URBANISTIČKI POKAZATELJI PLANIRANE IZGRADNJE

Iz navedenih planskih urbanističkih pokazatelja vidljivo je da koncept izgradnje i uređenja prostorne cjeline kroz planiranje teži formiranju nove zone stanovanja ali i javnih društvenih sadržaja.

Procjena gustine naseljenosti u odnosu na broj planiranih I postojećih objekata je cca 4000 stanovnika, odnosno cca 100stanovnika/ha.

Horizontalni i vertikalni gabariti (građevinske i regulacione linije i visinski odnosi)

Utvrđivanjem budućih mogućih horizontalnih i vertikalnih gabarita objekata u okvirima regulacionog plana, nastojalo se održati pod kontrolom gustoću izgrađenosti, njen stepen i koeficijent. Kroz maksimalnu spratnost i opredjeljenje u smislu zoniranja po namjenama, nastojalo se ujednačiti uslove korištenja cjelokupnog građevinskog fonda i racionalizirati korištenje infrastrukturnih pogodnosti. Predloženi horizontalni gabariti i vertikalni gabariti objekata su tretirani u grafičkom prilogu osnovne koncepcije. Prikazane markice su u smislu horizontalnih gabarita predložene, i mogu se mijenjati uz obavezno poštivanje ostalih odredbi iz ovog plana, a naročito u smislu poštivanja procenata zauzetosti parcele, koeficijenata izgrađenosti, te obavezujućih građevinskih i regulacionih linija. Za razliku od predloženih markica, prikazani vertikalni gabariti iz grafičkog priloga osnovne koncepcije su maksimalni i

obavezujući, a tumače se na način propisan važećom zakonskom regulativom:

Prizemlje (P) je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5m iznad konačno uređenog i zaravnog terena mjereno na najnižoj tački uz fasadu građevine, ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda sprata ili krova).

Suteren (S) je dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno uređeni i zaravnani teren i da je najmanje jednom svojom fasadom izvan uređenog terena.

Podrum (Po) je dio građevine potpuno ukopan ili je ukopan više od 50% svoga volumena u konačno uređeni zaravnani teren i čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja.

Sprat je dio građevine čiji se prostor nalazi između dva poda iznad prizemlja.

Potkrovlje (Pk), odnosno mansarda (M) je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjeg sprata i neposredno ispod kosog krova.

Regulaciona linija je planska linija definirana grafički i numerički na način da odvaja zemljište planirano za javne površine od zemljišta planiranog za druge namjene. Postavkom regulacionih linija, cilj je bio osigurati normalnu protočnost ne samo motornog, nego i pješačkog saobraćaja, uz ostavljanje mogućnosti za

podizanje aleja drveća uz ulice ili niskog rastinja.

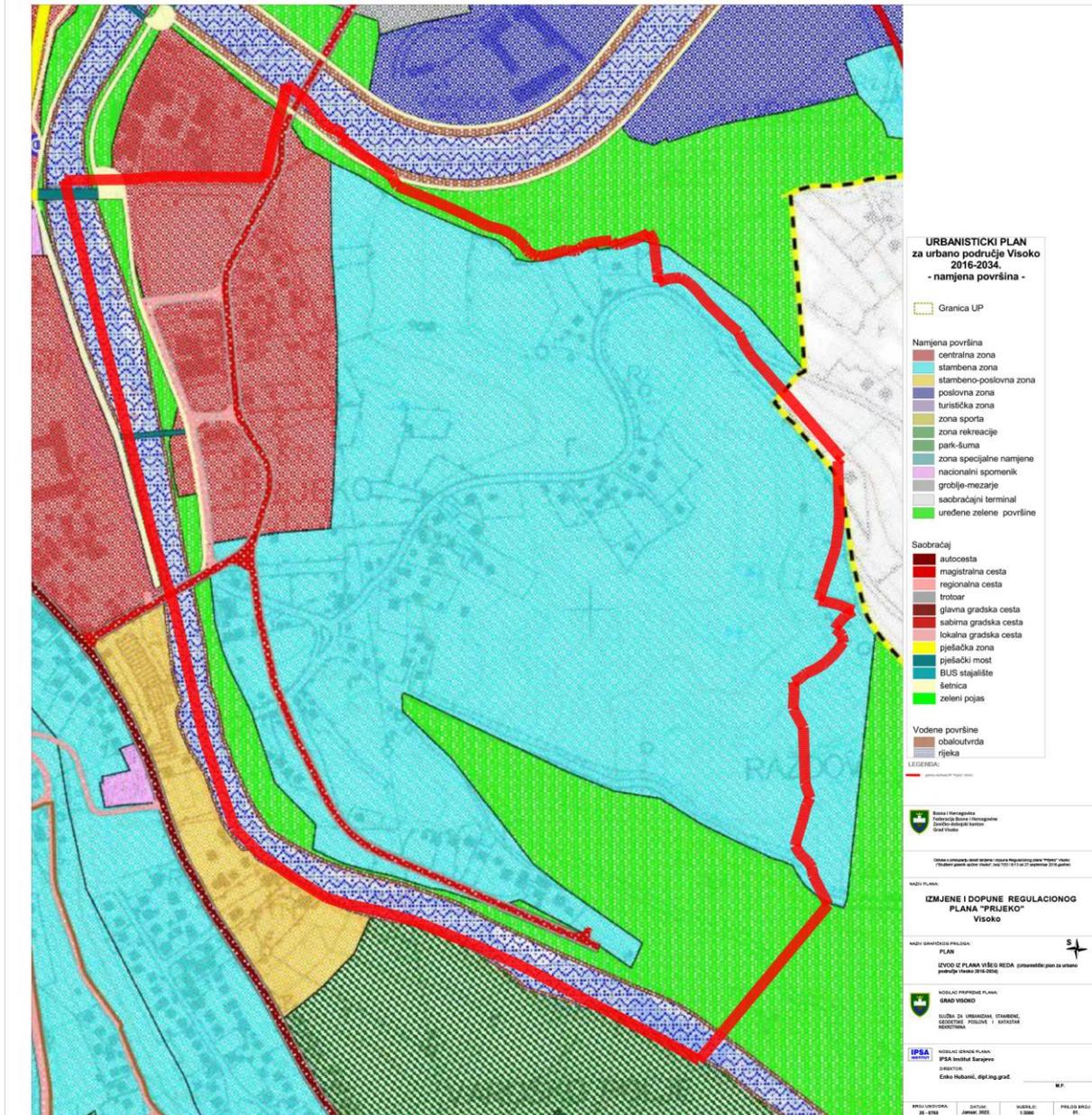
Građevinska linija je planska linija koja se utvrđuje grafički i numerički i označava liniju prema kojoj se gradi, odnosno iskolčava građevina, ili liniju koju građevina ili gabarit građevine ne smije preći. Konceptom su definisane građevinske linije stambenog dijela te javnog dijela izgrađene strukture. Unutar građevinskih linija moguće je planiranje drugačijih formi od prikazanih uz poštivanje urbanističko-tehničkih parametara.

Postavkom građevinskih linija prema javnim površinama i zonama drugih namjena se nastojao obezbijediti maksimalni nivo osunčanja, zaštite od

buke, zaštite od elementarnih nepogoda, osiguranja intime itd.

Predloženi koncept izgradnje predstavlja opredjeljenje Nosioca izrade nakon analize prostornih mogućnosti kao optimalno te kao rješenje koje nudi kvalitetne nove sadržaje, ali i nove zone za stanovanje.

DIO IV GRAFIČKI DIO

12.

Na osnovu člana 21. stav 1. tačka 2. Statuta Grada Visoko („Službeni glasnik Grada Visoko“, br.10/21) Gradsko vijeće Visoko, na 15. redovnoj sjednici, održanoj 24.02.2022. godine, donijelo je

O D L U K U
o usvajanju Lokalnog akcionog plana
zapošljavanja Grada Visoko 2021-2024
godine

Član 1.

Usvaja se Lokalni akcioni plan zapošljavanja Grada Visoko za 2021-2024 godinu.

Član 2.

Zadužuju se svi nosioci realizacije Mjera/aktivnosti navedeni u Lokalnom akcionom planu zapošljavanja Grada Visoko za 2021-2024 da kod izrade Programa rada u narednom periodu planiraju realizaciju implementacije Projekta u skladu sa definisanim rokovima.

Član 3.

Sastavni dio ove Odluke je Lokalni akcioni plan zapošljavanja Grada Visoko za 2021-2024. godinu.

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Grada Visoko“.

Broj: 01/1-02-61/22
Datum: 24.02.2022.godine
Visoko

PREDSJEDAVALAČI
Gradskog vijeća Visoko
Pekić Nikola, s.r.

LOKALNI AKCIONI PLAN
ZAPOŠLJAVANJA GRAD VISOKO
2021 –2024

1. Uvod

Lokalni akcioni plan zapošljavanja Grada Visoko (LAPZ), za period 2021-2024. godine, predstavlja osnovni instrument i smjernice provođenja aktivne politike zapošljavanja na području ove lokalne zajednice za naredne tri godine. Njime se definišu prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja i utvrđuju programi i projekti koji će se realizovati, sa ciljem povećanja broja i kvaliteta radnih mjesta na području grada.

Na izradi lokalnog akcionog plana radila je Komisija imenovana od strane gradonačelnika broj: 01/1-02-1366/21 od 10.11.2021. godine.

Akcioni plan zapošljavanja (LAPZ), je usklađen sa strateškim planskim dokumentom *Strategijom razvoja Grada Visoko*, te će poslužiti za ulazne parametre pri izradi nove Strategije razvoja Grada Visoko, obzirom da prethodna završava s krajem tekuće godine. Definisana je vizija razvoja u pogledu ekonomskog i društvenog razvoja, zaštite okoliša i prostornog planiranja. Za izradu LAPZ-a korišteni su podaci iz oblasti: demografije, ljudskih resursa, nevladinog sektora, poslovnog okruženja i infrastrukture, turizma, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, socijalne i zdravstvene zaštite, obrazovanja, kulture, sporta i ekologije.

Identificirano je nekoliko izazova kojima

je potrebno posvetiti odgovarajuću pažnju u narednom periodu. Prije svega, zaustaviti rast broja nezaposlenih visokoobrazovanih osoba, zatim smanjiti rastući broj nezaposlenih u dobi iznad 55 godina (posebno žena), te rast broja dugoročno nezaposlenih (posebno onih koji na posao čekaju duže od 5 godina u različitim strukama), a svemu tome je uticala i pandemija izazvana COVID-19 virusom, pa je i u LAPZ-u poseban dio i naglasak stavljen na prilagodbu i smjernice u vezi sticanja novih vještina, obrazovanja i zapošljavanja u tzv. otežanim uvjetima pandemije.

Primarni cilj politike zapošljavanja u Gradu Visoko u periodu 2021-2024. godina je: ***“Povećati broj i kvalitet održivih radnih mjesta na području grada, stvoriti uvjete i osigurati administrativne i infrastrukturne parametre za privlačenje investicija, razvoj obrtništva, turizma, poljoprivrede te istovremeno promovirajući socijalnu uključenost i ravnopravnost spolova”***. Ovaj cilj je operacionaliziran kroz set indikatora koji se nastoje postići, a to su:

- Povećati broj registrovanih subjekata
- Povećati broj registrovanih obrta u sektoru tradicionalnih zanata, poljoprivrede i turizma za minimalno 15 % u odnosu na trenutno stanje
- Broj zaposlenih povećati minimalno za 7% u odnosu na trenutno stanje
- Broj nezaposlenih smanjiti za minimalno 7% u odnosu na trenutno stanje
- Učešće dugoročno nezaposlenih

smanjiti na 75%

- Smanjiti učešće nezaposlenih 55+
- Smanjiti učešće žena, mladih i manjina u strukturi nezaposlenih

Ostvarivanje utvrđenih ciljnih vrijednosti planira se provesti primjenom seta mjera i programa koje će biti podržane kroz budžet Grada, zatim sredstva JU Službe za zapošljavanje ZDK, sredstva budžeta Vlade ZDK, te učešća preduzeća i partnera iz privatnog i nevladinog sektora, sredstava inostranih donatora i drugih izvora.

Prioritetni programi uključuju:

- Osiguranje povoljnih uvjeta za poslovanje i registraciju firmi,
- Jačanje poduzetničke infrastrukture (industrijske zone, centar za razvoj preduzetništva), unapređenje i promociju lokalne privrede,
- Privlačenje novih investicija,
- Podršku poljoprivrednicima i tradicionalnim zanatima,
- Povećanje kvaliteta ljudskog kapitala kroz podršku inovacijama i preduzetništvu,
- Povećanje zapošljivosti nezaposlenih osoba (posebno dugoročno) kroz saradnju sa Službom za zapošljavanje i drugim akterima,
- Unapređenje administrativnih kapaciteta
- Sistemski pristup zapošljavanju na području grada.

2. Socio – ekonomska analiza – Grad Visoko

2.1 Geografski položaj

Grad Visoko nalazi se u srednjoj Bosni na 43°59'0" sjeverne geografske širine i 18°10'0", istočne geografske dužine, a administrativno pripada Zeničko-dobojskom kantonu. Visoko se prostire na površini od 231 km², graniči s općinama Kiseljak, Busovača, Kakanj, Vareš, Breza, Ilijaš i Ilidža. Geografsko-prostorna pozicija Grada Visoko je takva da je od glavnog grada udaljena 33 kilometra i ima veoma povoljan geostrateški položaj u kontekstu europske integracije i međunarodne komunikacije. Smješten je uz cestovni koridor 5C i magistralnu cestu željezničku prugu Sarajevo – Zenica, a regionalne ceste povezuju je sa susjednim općinama. Relativna blizina Međunarodnom aerodromu Sarajevo osigurava primjerenu zračnu vezu sa svim dijelovima svijeta koje pružaju putničke letove. Prostornim planom utvrđeno je 86 urbanih područja u 88 naseljenih mjesta organizovanih u 26 mjesnih zajednica.

Grad Visoko na karti Bosne i Hercegovine

Prirodna sredina grada Visoko je određena dolinama rijeka Bosne i Fojnice, morfološkim diferencijacijama dolina s padinama podbrda i vijencem visokih planina Srednje Bosne - Ozrena, Vranice i Zvijezde. Prostor grada Visoko ima

relativno nisku nadmorsku visinu od 399 do 1050 m, što je vrlo povoljno za razvoj poljoprivredne proizvodnje, industrije, građenja i održavanja prometnica i drugih sistema komunalne infrastrukture. Brdoviti tereni na području grada čine oko 60% prostora i primorali su gradnju glavnih saobraćajnica u dolinama rijeka Bosne i Fojnice. Prirodni resursi kojima raspolaže grad Visoko su poljoprivredno zemljište, šume, vode, te mineralne sirovine kao što s glina, gips, ugljen i različite vrste kamena.

Obzirom na povoljan strateški položaj i dobru prometnu povezanost sa svim dijelovima kako u BiH tako i svijeta, otvaraju se mogućnosti razvoja na području grada Visoko obzirom da su u Visokom locirane 4 poslovne zone, slobodna zona, neiskorišteni slobodni kapaciteti čiji broj se smanjuje u posljednje vrijeme, obzirom na prisustvo brojnih investitora. Kompanije distributivnom mrežom mogu doprijeti do svih stanovnika u zemlji i regiji Balkana obzirom na razvijenu infrastrukturu i dobru prometnu povezanost obzirom da novi koridor C5 i magistralni put M17 omogućavaju brže i kraće vrijeme vožnje do susjednih zemalja i drugih regionalnih tržišta.

2.2 Stanovništvo i administrativna podjela

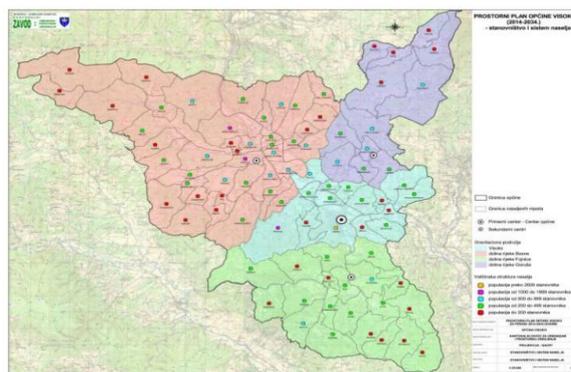
Povoljne prirodno - geografske karakteristike osnovni su faktor kontinuirane naseljenosti visočkog kraja od prahistorije. Tokom burne historije ovdje su se prožimali i smjenjivali različiti narodi, kulture, konfesije, društveno - ekonomski i politički sistemi. Stanovništvo je bitan faktor društveno - ekonomskog razvoja. Utjecaj geopolitičkih dešavanja u

okruženju i na nivou BiH s kraja 20. vijeka odrazio se i na područje Visokog i značajno promijenio i demografske karakteristike. Kretanje ukupnog stanovništva u periodu između dva zvanična popisa stanovništva bilo je pod uticajem spoljnih migracija, intenzivnog doseljavanja i iseljavanja, kao i prirodnog kretanja stanovništva, prirodnog priraštaja stanovništva, nataliteta, mortaliteta i evidentnog demografskog starenja. Analiza demografskog kretanja za Grad Visoko je na osnovu podataka iz zvaničnih popisa stanovništva.

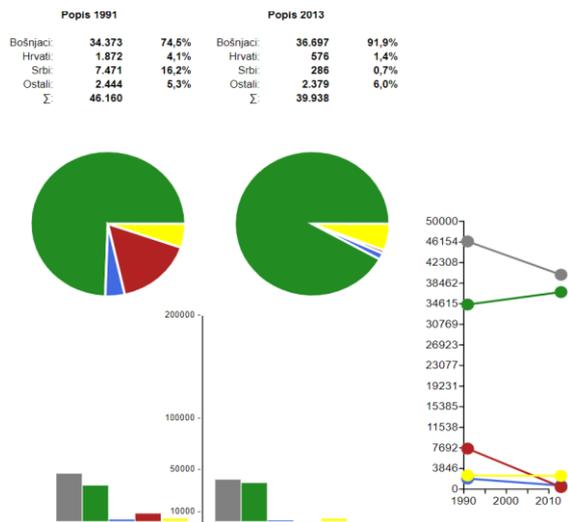
Na teritoriji grada Visoko prema zvaničnim podacima u 2013. godini živjelo je 41.352 stanovnika, a prema popisu iz 1991. godine grad Visoko imao je 46.160 stanovnika, raspoređenih u 88 naseljenih mjesta organizovanih u 26 mjesnih zajednica. U periodu od 1991.g.do 2013.g. stanovništvo grada Visoko se smanjilo za 4.808 stanovnika ili za 10,41 % što je posljedica ratnih dešavanja. Neposredno nakon rata u gradu Visoko je živjelo 43.165 stanovnika, dok se taj broj smanjivao sve do 2001.godine kada je u gradu živjelo 40.157 stanovnika. Prosječna gustina naseljenosti je 179 stanovnika po kvadratnom kilometru, po čemu grad Visoko spada u gušće naseljene općine/gradove obzirom na prosječnu gustinu naseljenosti u FBiH 89 stanovnika/km², odnosno ZDK kantonu 120 stanovnika/km². Prirodno kretanje stanovništva (odnos živorođenih i umrlih) u Zeničko-dobojskom kantonu, kojem pripada i grad Visoko u 2012.g. iznosio je 113 (na 100 umrlih 113 živorođenih) i u padu je u odnosu na predhodne godine. Natalitet je od 2006. godine imao uzlazan trend do 2010.g., međutim 2011.g. i 2012.g. ponovo ima izrazito nisku

vrijednost, čak najnižu u poslijeratnom periodu. Uzrok ovome mogu biti različiti faktori od socijalne sredine, ekonomske situacije. Stopa prirodnog priraštaja je nakon trenda oporavka u nekoliko posljednjih godina također doživjela pad na najnižu vrijednost u poslijeratnom periodu.

Grad Visoko se može okarakterisati kao pretežno ruralno područje. Odnos gradskog i seoskog stanovništva 1991. godine iznosio je 30:70. Prema popisu iz 1991.godine Visoko je brojalo 46.160 stanovnika. Od toga na gradsko područje otpada 13.663 stanovnika ili 30%, a na vangradska područja 32.497 stanovnika ili 69,4%. Prema procjenama gradskih organa iz 2005. godine grad broji 40.276 stanovnika, gdje 29% otpada na gradsko područje, a 71% na ruralno. Novim popisom stanovništva iz 2013.g. utvrdilo se da su ove procjene tačne te da 29 % stanovnika živi u gradskoj sredini, dok je ostalih 71 % nastanjeno u vangradskim sredinama Grada Visoko.

Izvor: Prostorni plan Općine Visoko za period 2014 - 2034

2.3 Obrazovanje

Osnovno i srednje obrazovanje u skladu s postojećom zakonskom regulativom je u nadležnosti Kantona, dok je predškolsko obrazovanje u nadležnosti Grada. Nadležnosti Grada u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja su ograničene, tako da lokalne vlasti imaju jako malo uticaja na razvoj na ovom polju. Na području grada djeluje 7 osnovnih škola:

Osnovna škola „Kulin Ban“ Visoko

Osnovna škola „Safvet-beg Bašagić“ Visoko

Osnovna škola „Alija Nametak“ Buci

Osnovna škola „Mula Mustafa Bašeskija“ Donje Moštre

Osnovna škola „Mehmedalija Mak Dizdar“ Dobrinje

Osnovna škola „Musa Ćazim Ćatić“ Veliko Ćajno

Osnovna škola za muzičko obrazovanje „Avdo Smajlović“

Za potrebe srednjeg obrazovanja na području grada Visoko osnovane su i

djeluju četiri srednje škole:

Gimnazija «Visoko» Visoko,

Mješovita srednja škola «Hazim Šabanović»,

Franjevačka klasična gimnazija,

Medresa «Osman ef. Redžović

Mješovita srednja škola «Hazim Šabanović» nastavlja tradiciju stručne zanatske škole iz 1922. godine i Kožarske stručne škole iz 1929. godine. Stručna zanatska škola se gasi 1951. godine a 1969. godine se osniva Škola učenika u privredi, u skladu sa potrebama privrede koja se počela značajno razvijati. Škola učenika u privredi se 1971. godine integriše sa Gimnazijom «Janko Balorda», u srednjoškolski centar «Janko Balorda». Od 1994. godine, Škola nosi naziv Srednjoškolski centar «Hazim Šabanović», prema uglednom bosanskohercegovačkom historičaru.

1997. godine gimnazija se izdvaja u zasebnu srednju školu «Gimnazija Visoko», a Škola se registruje kao Mješovita srednja škola «Hazim Šabanović», u kojoj se danas obrazuju učenici za sljedeća stručna zvanja i zanimanja:

- Mašinska tehnička škola, zanimanja: mašinski tehničar i mašinski tehničar energetike;
- Elektrotehnička škola, zanimanja: elektrotehničar računarske tehnike i automatike, te elektrotehničar elektronike;
- Građevinska tehnička škola, zanimanja: građevinski tehničar i arhitektonski tehničar;
- Ekonomska škola, zanimanje: ekonomski tehničar;
- Tekstilna tehnička škola, zanimanje: tekstilni tehničar-konfeksionar;
- Mašinska stručna škola, zanimanja:

- zavarivač, bravar i automehaničar;
- Elektrotehnička stručna škola, zanimanje: elektromehaničar;
- Trgovinska stručna škola, zanimanje: prodavač;
- Tekstilna stručna škola, zanimanje: krojač;
- Saobraćajna stručna škola, zanimanje: autoelektričar;
- Stručna škola uslužnih djelatnosti, zanimanje: frizer-vlasuljar,
- Poljoprivredna, poljoprivredni tehničar

2.4 Ekonomski profil

Prema evidenciji Službe za finansije, privredu i društvene djelatnosti broj privrednih društava koja su poslovala na području grada Visoko u 2020. godini je **614**.

Privredna struktura društava je slijedeća:

Rb.	PRIVREDNA DRUŠTVA	2015 GODINA	2016 GODINA	2017 GODINA	2018 GODINA	2019 GODINA	2020 GODINA
	UKUPNO:	446	494	538	565	596	614

Na području grada Visoko u 2020.godini poslovalo je **1.935** samostalnih privrednika (fizička lica) koja obavljaju samostalnu privrednu djelatnost. Iz tabele je evidentno povećanje broja fizičkih lica

koja su registrovala poljoprivrednu djelatnost, a što je rezultat poticaja putem Federalnog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva za boračka pitanja ZE DO kantona.

Rb.	VRSTA DJELATNOSTI	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Trgovačka radnja	308	332	355	380	367
2.	Ugostiteljske radnje	161	185	170	194	186
3.	Obrtnici	307	345	371	424	391
4.	Javni prijevoz	77	157	214	234	221
5.	Agencije	67	67	70	72	73
6.	Prerada mesa	52	52	53	53	53
7.	Kućna radinost	39	39	41	52	52
8.	Poljoprivredna djelatnost	262	291	336	368	414
9.	Tradicionalni obrt	61	75	89	99	105
10.	Auto škole	5	5	5	5	5
11.	Sobe u domaćinstvu	-	-	55	65	68
	UKUPNO	1.339	1.471	1.705	2.176	1.935

Broj registrovanih djelatnosti i prestanak obavljanja djelatnosti u 2020. godini / po djelatnostima

Rb.	VRSTA DJELATNOSTI	Registrovani u 2020. godini	Odjavljeni u 2020. godini	Odjava po službenoj dužnosti
1.	Trgovačka radnja	28	41	1
2.	Ugostiteljske radnje	23	29	2
3.	Obrtnici	72	41	59
4.	Javni prijevoz	2	4	12
5.	Poljoprivreda	68	22	-
6.	Pružanje usluga smještaja	9	4	-

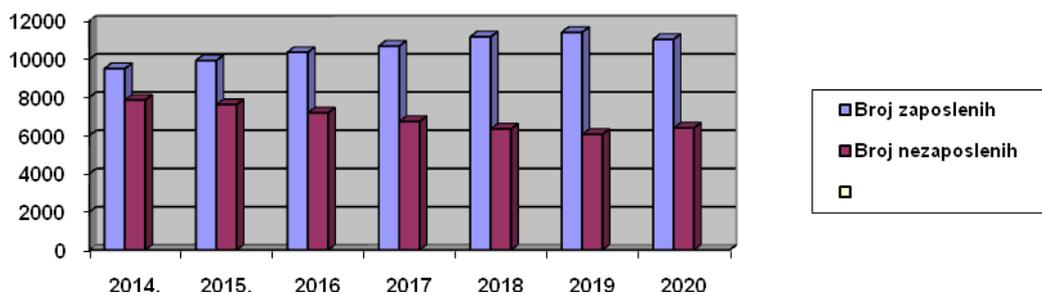
2.5 Zaposlenost/nezaposlenost

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, Zavoda zdravstvenog osiguranja F BiH, Porezne uprave F BiH, JU Služba za zapošljavanje Ze-do kantona i Biroa

rada Visoko, u 2020. godini je došlo do smanjenja broja zaposlenih i porasta broja nezaposlenih.

Tabela1: Broj zaposlenih i nezaposlenih u Gradu Visoko od 2014. do 2020. godine

Godina	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Broj zaposlenih	9500	9923	10354	10681	11169	11406	11037
Broj nezaposlenih	7853	7617	7190	6738	6342	6057	6393
Radno sposobno stanovništvo	28532	28026	27905	27804	27570	27304	26948

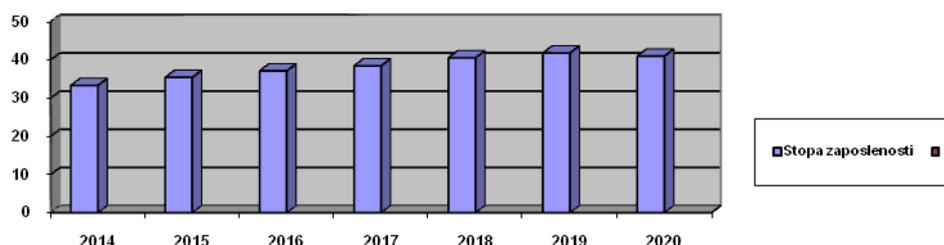

Stopa zaposlenosti na području Grada Visoko, u posljednjih nekoliko godina konstantno bilježi rast. Međutim, u 2020. godini je zabilježen pad stope zaposlenosti, zbog vanrednih okolnosti izazvanih pandemijom virusa Covid – 19, koja je prouzrokovala smanjenje obima poslovanja kod velikog broja poslodavaca. Tako stopa

zaposlenosti u 2020. godini iznosi 40,95%. U 2019. godini je iznosila 41,78%, a u 2018. godini 40,51%.

Tabela 2: Stopa zaposlenosti u Gradu Visoko od 2014. do 2020. godine.

Godina	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stopa zaposlenosti	33,29%	35,41%	37,10%	38,41%	40,51%	41,78%	40,95%

Stopa zaposlenosti po drugoj metodologiji, po kojoj se ona izračunava kao odnos zaposlenih osoba i radne snage, u Gradu Visoko, u 2020. godini, iznosi 63,32, dok je u 2019. godini iznosila 65,31%. Ukupan broj zaposlenih i stopa zaposlenosti obuhvata i zaposlene u Oružanim snagama.

Na dan 31.12.2020. godine, na evidenciji Biroa rada Visoko, bilo je ukupno 6393 nezaposlenih osoba. Od tog broja, 1834 nezaposlene osobe prvi put traže posao.

Tabela 3: Broj prijavljenih nezaposlenih osoba koje prvi put traže posao, po stručnoj spremi.

	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Svega	1834	239	4	395	0	2	538	12	644
Žene	1282	186	2	287	0	1	350	7	449

U toku 2020. godine na evidenciju Biroa rada Visoko je prijavljeno (novoprijavljeno) 3107 nezaposlenih osoba (u 2019. godini 2758), od čega po osnovu završenog školovanja 291 osoba, a po osnovu prestanka radnog odnosa 2375 osoba.

Tabela 4: Broj prijavljenih na evidenciju Biroa rada Visoko zbog prestanka radnog odnosa, u periodu 2014-2020.

Godina	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prijavljeni zbog prestanka radnog odnosa	1656	1440	1545	2396	1795	1851	2375

Razlozi prestanka radnog odnosa za osobe koje su ostale bez posla su sljedeći:

- Tehnološki ili ekonomski višak - 739
- Stečaj -
- Rad na određeno vrijeme - 1261

- Sporazumni raskid ugovora - 337
- Povreda radne obaveze - 19

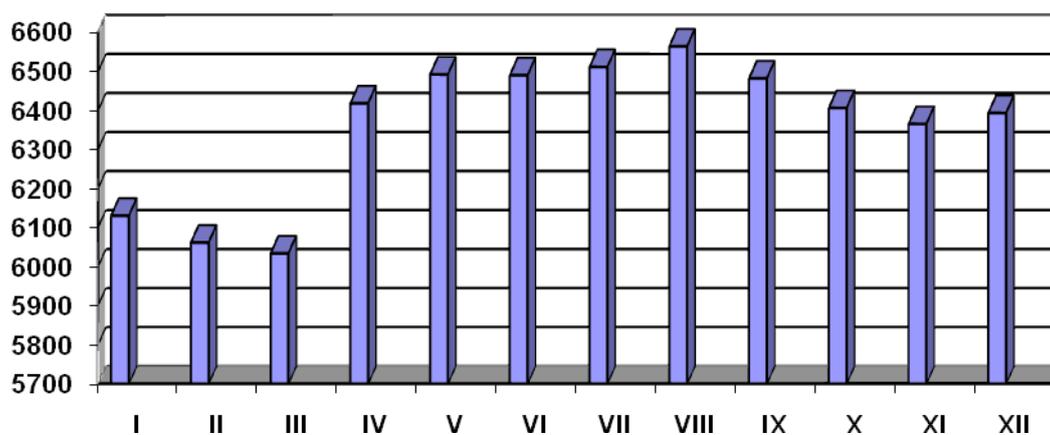
Tabela 6: Broj nezaposlenih osoba, prijavljenih na evidenciju Biroa rada Visoko za period 2010. do 2020. godine:

Godina	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nezaposleni	7149	6856	7267	7729	7853	7617	7190	6738	6342	6057	6393

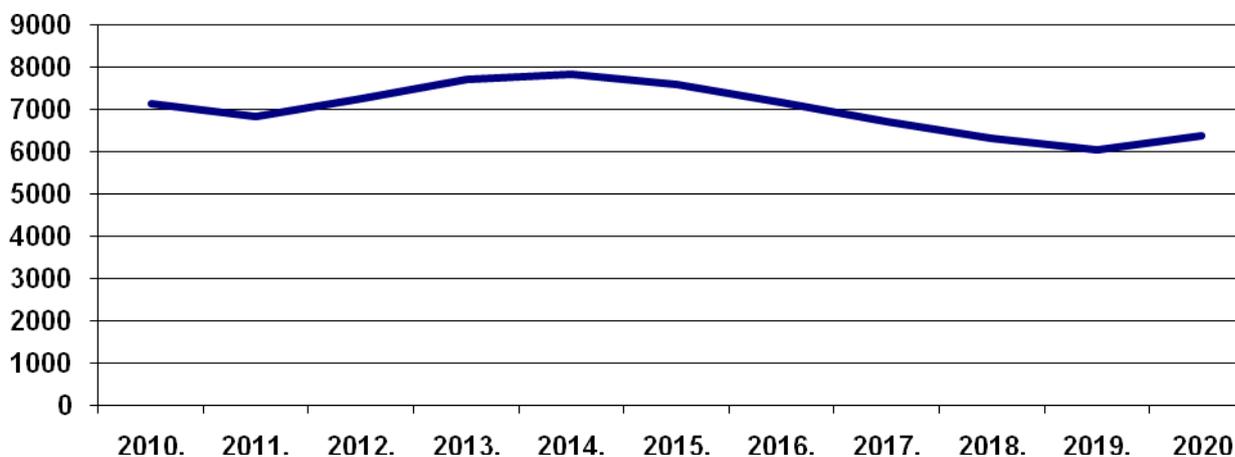
Tabela 5: Broj nezaposlenih osoba, prijavljenih na evidenciju Biroa rada

Visoko, po mjesecima, u periodu 2015. do 2020. godina:

Stanje na evidenciji	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015.	7865	7857	7805	7748	7637	7718	7725	7778	7667	7632	7587	7617
2016.	7638	7621	7482	7427	7379	7266	7299	7360	7280	7267	7202	7190
2017.	7133	7076	6898	6810	6734	6788	6837	6927	6792	6777	6744	6738
2018.	6704	6631	6532	6501	6390	6418	6499	6567	6387	6376	6335	6342
2019.	6287	6284	6161	6032	6007	6033	6114	6138	6071	6091	6044	6057
2020.	6130	6061	6033	6418	6492	6490	6511	6564	6482	6406	6365	6393

Broj nezaposlenih na evidenciji Biroa po mjesecima u 2020.g

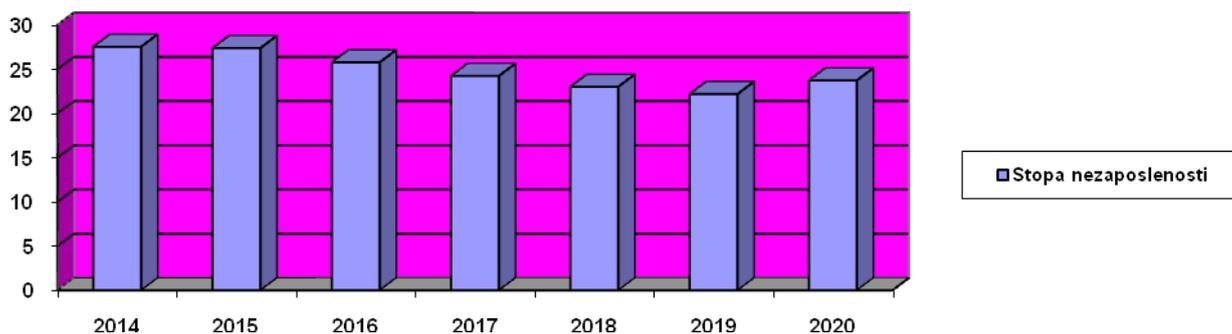

Na dan 31.12.2020. godine, ukupan broj prijavljenih nezaposlenih osoba iznosio je 6393 i povećan je za oko 5,55% u odnosu na 31.12.2019. godine, kada je iznosio 6057.

Stopa nezaposlenosti u 2020. godini bilježi rast i iznosi 23,72%, dok je u 2019. godini iznosila 22,18%.

Tabela 7: Stopa nezaposlenosti u Gradu Visoko od 2014. do 2020. godine.

Godina	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stopa nezaposlenosti	27,52%	27,37%	25,76%	24,23%	23,00%	22,18%	23,72%

Stopa nezaposlenosti po drugoj metodologiji, po kojoj se ona izračunava kao odnos nezaposlenih osoba i radne snage, u 2020. godini iznosi 36,67%, dok je u 2019. godini iznosila 34,68%.

Struktura nezaposlenih po stručnoj spremi

Tabela 8: Broj evidentiranih nezaposlenih osoba u Gradu Visoko, po stručnoj spremi, na dan 31.12.2020. godine

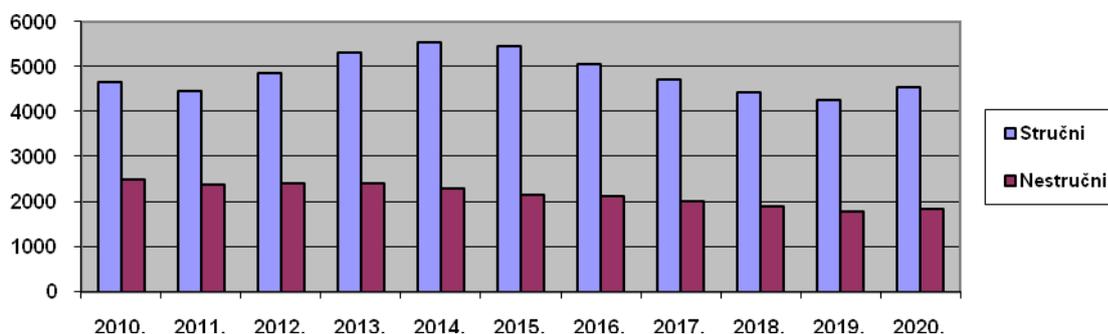
	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Svega	6393	484	33	1473	0	12	2539	38	1814
Žene	3717	351	24	976	0	1	1352	23	990

Broj stručnih lica na evidenciji (VSS, VŠS, SSS, KV) u odnosu na nestručne (PK, NK, NSS) je u blagom porastu u odnosu na 2019.godinu. Na kraju 2019. godine zabilježen je odnos cca 70,50% stručnih naspram cca 29,50% nestručnih nezaposlenih osoba, dok je na kraju 2020. godine odnos bio cca 71,00 % stručnih

naspram cca 29,00% nestručnih nezaposlenih osoba.

Tabela 9: Broj stručnih i nestručnih nezaposlenih osoba na evidenciji Biroa rada Visoko od 2010. do 2020. god.

Godina	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stručni (VSS,VŠ, SSS,KV)	4657	4468	4863	5307	5541	5453	5069	4714	4447	4270	4541
Nestručni (PK,NK, NSS)	2492	2388	2404	2422	2312	2164	2121	2024	1895	1787	1852

Nakon prijave na biro nezaposlene osobe čekaju na zaposlenje u prosjeku od 2-3 godine. Najkraće čekaju nezaposleni sa visokom stručnom spremom, a najduže nezaposlene nekvalifikovani radnici.

Najbrojnija, najtraženija i deficitarna zanimanja

Tabela 10 : Najbrojnija zanimanja na evidenciji Biroa rada Visoko na dan 31.12.2020:

Najbrojnija VSS zanimanja	br.	Najbrojnija SSS Zanimanja	br.	Najbrojnija KV zanimanja	br.
Pravnik	61	Ekonomski tehničar	358	Prodavač	444
Ekonomista	41	Maturant gimnazije	303	Frizer	323
Socijalni radnik	21	Mašinski tehničar	107	Bravar	145
Ekonomista menadžmenta	14	Tekstilni tehničar	96	Automehaničar	145
Kriminalista	15	Tehničar elektroničar za računare	77	Obučar	140

Tabela 11: Najtraženija i deficitarna zanimanja na evidenciji Biroa rada Visoko u 2020. godini

Najtraženija KV zanimanja	Deficitarna KV zanimanja
1. Prodavač	Vozač D kategorije
2. Šivač	Konobar
3. Krojač	Kuhar
Najtraženija SSS zanimanja	Deficitarna SSS zanimanja
1. Mašinski tehničar	Kozmetičar
2. Ekonomski tehničar	Elektrotehničar
3. Maturant gimnazije	Šumarski tehničar
Najtraženija VSS zanimanja	Deficitarna VSS zanimanja
1. Ekonomista	Inženjer prehrambene tehnologije
2. Mašinski inženjer	Inženjer zaštite na radu
3. Arhitekta	Nastavnik likovne kulture

Nacionalna struktura nezaposlenih

Nacionalna struktura nezaposlenih osoba na evidenciji Biroa rada Visoko, na dan 31.12.2020. godine je sljedeća:

- Albanac	- 9
- Bošnjak	- 5815
- Crnogorac	- 1
- Hrvat	- 54
- Makedonac	- 4
- Rom	- 397
- Srbin	- 31
- Ostali	- 82

Starosna struktura nezaposlenih

Tabela 12: Starosna struktura nezaposlenih osoba na dan 31.12.2020. godine:

Godine starosti	UKUPNO	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA							
		NK	PK	KV	VKV	NSS	SSS	VŠ	VSS
15 – 18	65	33	0	31	0	0	1	0	0
19 – 20	267	39	0	101	0	0	127	0	0
21 – 24	541	56	0	144	0	0	248	1	92
24 – 27	398	62	1	109	0	0	106	0	120
28 – 30	408	61	0	122	0	0	137	0	88
31 – 35	719	127	1	299	1	0	199	0	92
36 – 40	710	195	3	342	0	0	118	4	48
41 – 45	720	262	1	322	0	0	104	9	22
46 – 50	777	307	4	373	1	0	86	2	4
51 – 55	807	265	12	374	3	0	147	2	4
56 – 60	737	282	10	256	5	0	165	9	10
61 – 65	244	125	6	66	2	0	35	6	4
	6393	1814	38	3539	12	0	1473	33	484

Polna struktura nezaposlenih

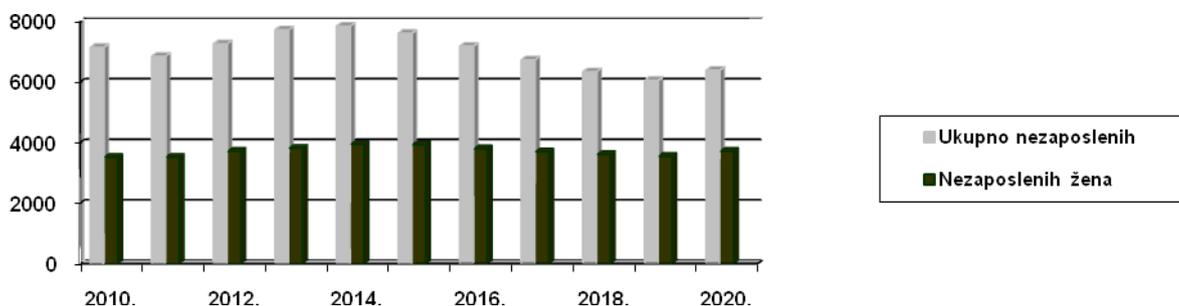
U ukupnom broju nezaposlenih, u 2020. godini, žene učestvuju sa 58,15%, dok je njihovo učešće u 2019. godini iznosilo 56,92%. Učešće žena je veće što je viši nivo obrazovanja. Najveće je kod zanimanja visoke stručne spreme, a najmanje kod kvalifikovanih radnika.

Tabela 13: Polna struktura nezaposlenih osoba na dan 31.12.2020. godi

	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Svega	6393	484	33	1473	0	12	2539	38	1814
Žene	3717	351	24	976	0	1	1352	23	990

Tabela 14: Učešće žena u strukturi nezaposlenih po godinama na dan 31.12.2020:

Godina	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ukupno nezaposlenih	7729	7853	7617	7190	6738	6342	6057	6393
Nezaposlenih žena	3815	3947	3936	3799	3698	3610	3553	3717
Žena u %	49,36	50,26	51,67	52,85	54,88	56,92	58,66	58,15

Učešće demobilisanih boraca u ukupnom broju nezaposlenih tokom 2020. godine se povećalo za 89 u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 15: Učešće demobilisanih boraca u broju nezaposlenih osoba prijavljenih na evidenciju Biroa rada Visoko (stanje na dan 31.12.2020.)

Godina	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
2020.	899	9	2	74	0	6	422	9	377
2019.	902	10	6	76	0	7	410	9	384
2018.	977	7	4	85	0	8	451	11	411
2017.	1115	7	4	94	0	8	520	12	470

2016.	1258	8	6	104	0	10	592	12	526
2015.	1376	9	6	108	0	11	651	12	579
2014.	1525	11	7	114	0	16	717	13	647
2013.	1617	9	6	122	0	20	725	18	717
2012.	1546	10	6	120	0	17	675	15	703
2011.	1552	11	4	122	0	14	664	18	719
2010.	1618	10	8	128	0	18	683	20	751

Tabela 16: Učešće članova šehidskih porodica i porodica poginulih boraca u broju nezaposlenih osoba prijavljenih na evidenciju Biroa rada Visoko (stanje na na dan 31.12.2020):

Godina	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
2020.	87	19	0	16	0	0	40	0	12
2019.	75	14	0	12	0	0	37	0	12
2018.	92	17	0	15	0	0	45	0	14
2017.	91	8	0	22	0	0	40	0	21
2016.	104	6	0	22	0	0	48	0	28
2015.	108	10	0	23	0	0	48	1	26
2014.	114	8	0	25	0	0	50	1	30
2013.	112	8	0	21	0	0	53	1	29
2012.	104	5	0	20	0	0	50	1	28
2011.	104	5	0	21	0	0	53	1	24
2010.	18	0	0	3	0	0	6	1	8

Tabela 17: Učešće ratnih vojnih invalida u broju nezaposlenih osoba prijavljenih na evidenciju Biroa rada Visoko (stanje na na dan 31.12.2020):

Godina	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
2020.	52	0	0	3	0	1	22	2	24
2019.	50	0	0	2	0	1	20	3	24
2018.	56	0	0	3	0	1	24	3	25

2017.	55	0	0	6	0	1	22	2	24
2016.	69	0	0	9	0	1	31	3	25
2015.	70	0	0	7	0	1	33	2	27
2014.	75	0	0	6	0	1	37	2	29
2013.	92	0	0	10	0	1	40	3	38
2012.	96	1	0	12	0	1	42	3	37
2011.	89	1	0	9	0	1	39	2	37
2010.	102	0	0	12	0	1	41	3	45

Učešće ostalih invalida u strukturi nezaposlenih

firme koje bi zapošljavale ovu radnu snagu.

Nema većih pomaka u zapošljavanju osoba sa ograničenom radnom sposobnošću. Poslodavci se teško odlučuju da zaposle osobe sa invaliditetom, a na području Grada Visoko ne postoje ni specijalizirane

Tabela 18: Učešće ostalih invalida u broju nezaposlenih osoba prijavljenih na evidenciju Biroa rada Visoko (stanje na dan 31.12.2020):

Godina	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
2020.	43	1	0	10	0	0	14	5	13
2019.	39	1	0	11	0	0	12	5	10
2018.	34	1	0	7	0	0	13	5	8
2017.	35	0	1	7	0	0	13	5	9
2016.	31	0	0	5	0	0	13	4	9
2015.	29	1	0	3	0	0	12	4	9
2014.	37	2	0	5	0	0	14	5	11
2013.	36	3	0	3	0	0	13	4	13
2012.	31	2	0	5	0	0	9	4	11
2011.	36	1	0	6	0	0	11	4	14
2010.	32	1	0	2	0	0	10	4	15

Zapošljavanje sa evidencije Biroa

Broj zaposlenih sa evidencije Biroa u toku 2020. godine iznosio je 1988, dok je u

2019. godini sa evidencije zaposleno 2069 osoba. Ovaj broj uključuje i samozaposlene. Naime, u 2020. godini 144 osobe su odjavljene sa evidencije nezaposlenih Biroa rada Visoko zbog

samozapošljavanja, kroz registraciju obrtničke djelatnosti, privrednog društva i sl, dok su u 2019. godini evidentirana 122 samozapošljavanja.

U strukturi zaposlenih dominiraju kvalifikovani radnici, radnici sa srednjom i visokom stručnom spremom. Za novozaposlene radnike sa SSS i dalje je karakteristično da se u velikom broju slučajeva zapošljavaju na radnim mjestima na kojima se traži niža stručna sprema (KV ili čak NK). Za novozaposlene KV radnike je uočljiva pojava da se zapošljavaju u zanimanju za koja nisu zvanično stručno

osposobljeni.

Procentualno najviše se zapošljavaju osobe sa VSS. Procenat zapošljavanja po kvalifikacijama je niži što je kvalifikacioni nivo niži. U toku 2020. godine zaposleno je 310 osoba sa VSS, što je 15% od ukupnog broja zaposlenih sa evidencije tokom 2020. godine.

Tabela 19: Pregled zaposlenih osoba sa evidencije Biroa rada Visoko po stručnoj spremi u 2020. godini

Stepen stručnog obrazovanja								Ukupno
VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PK	NK	
298	12	607	0	2	818	4	247	1988

Najveći broj osoba je zaposlen u djelatnostima proizvodnje kožne galanterije, proizvodnje tekstilne odjeće, proizvodnja obuće, te proizvodnje i prerade mesa.

Tabela 20: Pregled zapošljavanja osoba sa evidencije Biroa rada Visoko po godinama

Godina	Stepen stručnog obrazovanja								Ukupno
	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PK	NK	
2010.	188	29	296	0	2	491	3	108	1117
2011.	208	27	422	0	4	636	5	178	1480
2012.	192	21	230	0	2	331	1	101	878
2013.	216	26	414	0	3	662	1	148	1470
2014.	264	22	450	0	3	699	5	216	1659
2015.	257	29	520	0	3	717	3	221	1750
2016.	326	24	618	0	3	856	6	204	2037
2017.	341	0	0	0	5	0	4	0	2238
2018.	357	26	620	0	7	934	3	291	2238
2019.	310	21	623	0	2	832	0	281	2069
2020.	298	12	607	0	2	818	4	247	1988

Istovremeno, u toku 2020. godine radni odnos je prestao za 2375 osoba, dok je u 2019. godini radni odnos prestao za 1851 osoba.

Sufinansiranje zapošljavanje i samozapošljavanja

U 2020. godini, u okviru mjera aktivne politike zapošljavanje, realizirani su sljedeće mjere sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja:

- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Doprinos 500“ – realizirano 1 aplikacija i zaposlena 1 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Prilika za sve 2020“ – realizirano 29 aplikacije i zaposleno 57 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Nova prilika 2020“ – realizirano 3 aplikacija i zaposleno 3 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Periodično zapošljavanje 2020“ – realizirano 6 aplikacija i zaposleno 6 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Zapošljavanje demobilisanih boraca 2020“ – realizirana 1 aplikacija i zaposlena 1 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Tvoja prilika 2020“ – realizirano 7 aplikacija i zaposleno 7 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Služba u saradnji sa poslodavcima 2020“ realizirano 40 aplikacija i zaposleno 97 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca 2020 – realizirano 1 aplikacija i zaposleno 1 osoba.
- Program sufinansiranja samozapošljavanja djece šehida i poginulih boraca 2020 – realizirano 1 aplikacija i zaposleno 1 osoba.
- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Tražim poslodavca 2020“ – realizirane 3 aplikacije i zaposlene 3 osobe.

- Program sufinansiranja zapošljavanja 2020- mjera „Zapošljavanje žena 2020“ – realizirane 4 aplikacije i zaposlene 4 osobe.
- Program sufinansiranja samozapošljavanja 2020 „START UP 2020-Poduzetništvo za sve 2020 „ – realizirano 27 prijava i zaposleno 30 osoba.
- Program sufinansiranja samozapošljavanja 2020 „START UP 2020-Poduzetništvo za mlade 2020 „ – realizirano 9 prijava i zaposleno 9 osoba.
- Program sufinansiranja samozapošljavanja 2020 „START UP 2020-Poduzetništvo za žene 2020 „ – realizirano 13 prijava i zaposleno 13 osoba.
- Program sufinansiranja samozapošljavanja 2020 „START UP 2020-Poduzetništvo za demobilisane borce 2020 „ – realizirana 1 prijava i zaposlena 1 osoba.
- Program sufinansiranja samozapošljavanja 2020 „START UP 2020-Druge prilike 2020 „ – realizirane 23 prijave i zaposlene 23 osobe.

Na programe sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja u 2020. godini prijavljeno je 169 aplikacija, a po istima je zaposleno 257 osoba, dok je u 2019. godini realizovano je 168 aplikacija a zaposleno 289 osoba. U toku 2020. godine evidentiran je angažman 32 pripravnika bez zasnivanja radnog odnosa, dok je u 2019. godine angažovano 64 pripravnika bez zasnivanja radnog odnosa.

Zapošljavanje stranaca

U toku 2020. godine Biro je obradio 70 zahtjeva za izdavanje, odnosno produženje radnih dozvola za strane državljane. Strani državljani za koje su tražene radne dozvole uglavnom su rukovodioci, direktori i zamjenici direktora firmi tj društava ograničene odgovornosti koje pokreću postupak izdavanja radne dozvole.

U toku 2020. godine izdato je 57 radnih dozvola za državljane Sirije, Egipta, Jordana, Kuvajta, Bahreina, Katra, Palestine, Pakistana, Iraka, UAE, Libanona, Turske, Italije, Bugarske, Makedonija, Češke, Iraka, Španije, Austrije, Njemačke, Rumunije, Kanade, Srbije i Hrvatske.

Uticaј pandemije Covid 19 na stanje u oblasti zapošljavanje

Kako se može zaključiti iz podataka navedenih u ovom izvještaju, došlo je do

povećanja broja nezaposlenih osoba prijavljenih na evidenciju Biroa rada Visoko za 336 u odnosu na proteklu godinu. Prema podacima nadležnih ustanova i organa smanjen je i broj zaposlenih za 369 u odnosu na 2019. godinu. Obzirom da je prethodnih godina bio prisutan trend smanjenja broja nezaposlenih a povećanja broja zaposlenih, u kontinuitetu najmanje pet godina, možemo sa sigurnošću reći da je razlika u broju nezaposlenih uzrokovana isključivo otežanim uslovima poslovanja i smanjenjem obima posla kod većine poslodavaca na području Grada Visoko, kao posljedicom pandemije.

1.5 Uvoz/izvoz roba

Tabela br. 11 Izvoz-uvoz po stanovniku za 2020.g.

	2020. g.		
	Uvoz/St.	Izvoz/St.	(Uv+Iz)/St.
BiH Bosna i Hercegovina	4.540,20	2.855,15	7.395,35
FBiH Federacija BiH	4.962,66	2.947,75	7.910,41
4 Zeničko-dobojski kanton	4.120,42	4.100,61	8.221,03

Značajniji prosjek uvoza/izvoza po stanovniku, u Zeničko-dobojskom kantonu, bilježe slijedeći gradovi i općine, po redoslijedu:

- grad **Visoko** zabilježio je prosjek izvoza u iznosu od **8.005,17 KM**, a uvoza 8.251,98 KM,
- općina **Tešanj** - prosjek izvoza **7.738,25 KM**, uvoza 7.914,50 KM,
- općina **Usora** - zabilježila je prosjek izvoza **8.307,27 KM**, a uvoza 2.875,03 KM, te

➤ grad **Zenica** - prosjek izvoza
3.690,50 KM, uvoza 3.423,47 KM,

što je daleko ispred ostalih općina u
ZDK.

Tabela br. 13 Vanjskotrgovinska razmjena BiH po općinama ZDK (2020. g.) u 000 KM

Zeničko-dobojski kanton (gradovi i općine)	Uvoz/Izvoz				Pokrivenost uvoza izvozom	Br. Stan.	Uvoz/St.	Izvoz/St.
	Uvoz	Učešće u uvozu (%)	Izvoz	Učešće u izvozu (%)				
Breza	17.619	1,11	10.780	0,68	61,19	14.564	1.209,76	740,20
Doboj Jug	100.015	6,30	44.461	2,82	44,45	4.409	22.684,35	10.084,16
Kakanj	159.314	10,04	26.519	1,68	16,65	38.937	4.091,59	681,08
Maglaj	46.803	2,95	139.625	8,84	298,32	24.980	1.873,63	5.589,49
Olovo	40.870	2,58	57.438	3,64	140,54	10.578	3.863,65	5.429,91
Tešanj	365.13	23	357.00	22,6	97,77	46.135	7.914,50	7.738,25
Usora	21.758	1,37	62.689	3,98	288,95	7.568	2.875,03	8.307,27
Vareš	1.576	0,10	6.412	0,41	406,90	9.556	164,91	671,03
Grad Visoko	341.23	21,5	331.03	20,9	97,01	41.352	8.251,98	8.005,17
Zavidovići	21.867	1,38	39.252	2,49	179,50	40.272	542,98	974,67
Grad Zenica	394.15	24,8	424.90	26,9	107,80	115.13	3.423,47	3.690,50
Žepče	76.286	4,81	78.718	4,99	103,19	31.582	2.415,50	3.492,50
Ukupno kanton 4	1.586.6	100	1.579.1	100,0	99,52	385.06	4.120,42	4.100,61

Grad Visoko ima odlične predispozicije za ekonomski razvoj s obzirom na geografski položaj, stepen razvijenosti poduzetničkog sektora, blizinu strateških putnih komunikacija, inicijativu privatnog sektora

i spremnost Gradske uprave Visoko da razvije pravne, institucionalne i sve druge potrebne okvire za uspješnu saradnju javnog i privatnog sektora i stvaranje ambijenta za razvoj privrede na području Grada Visoko i regije kao cjeline. U gradu Visoko locirane su poslovne (industrijske) zone različitih namjena koje su proizvodno-trgovačkog karaktera. S obzirom na privrednu strukturu grada Visoko, gdje dominiraju mala i srednja preduzeća (SMEs), ona su dominantna i u poslovnim zonama. To su proizvodna, trgovačka i uslužna preduzeća. Poslovne zone u Gradu Visoko su:

- Poslovna zona Ozrakovići
- Poslovna zona Čekrekčije I
- Poslovna zona Kula Banjer
- Poslovna- slobodna zona Topuzovo polje
- Poslovni kompleks Čekrekčije 2
- Poslovna zona Ciglane
- Poslovni kompleks Očazi
- Poslovna zona Mulići
- Poslovna zona Goruša
- Poslovna zona Dobrinje
- Poslovni kompleks Mokronoško polje
- Poslovni kompleks Šareni Hanovi-IGM
- Poslovna zona Paljike
- Poslovna zona Zimča
- Poslovna zona Arnautovići

Prostornim planom utvrđene su poslovne zone i poslovni kompleksi koje obuhvataju

postojeće i planirane površine za razvoj privrednih djelatnosti.

PS Topuzovo Polje

PS Ozrakovići

1.7 Aktivnosti na poboljšanju poslovnog okruženja u 2020. godini

Odluka o gradskim administrativnim taksama

Na sjednici Gradskog vijeća održanoj 31.01.2020. godine usvojena je Odluka o gradskim administrativnim taksama.

Razlog donošenja Odluke o gradskim administrativnim taksama je:

- Usklađivanje odredbi Odluke sa Privremenom Statutarnom odlukom Grada Visoko

- Potreba za brisanjem administrativnih taksi za određene postupke koji nisu više u nadležnosti Gradske uprave
- Potreba za uvođenje administrativnih taksi za određene postupke
- Detaljnija obrada /proširenje/ kategorija za oslobađanje od plaćanja administrativnih taksi

Bitno je napomenuti da su u Odluci smanjeni iznosi administrativne takse u određenom broju postupaka koji se vode u Službi za finansije, privredu i društvene djelatnosti i odnose se na postupke izdavanja odobrenja za rad, što takođe predstavlja mjeru za poboljšanje privrednog ambijenta./npr: proizvodni obrti, usluge pružanja smještaja u domaćinstvu/.

U dijelu Odluke koja se odnosi na lica koja su oslobođena od plaćanja administrativne takse proširen je krug lica /npr: privredna društva koja zapošljavaju invalidna lica i koja posjeduju rješenje Federalnog ministarstva za rad, dobrovoljni davaoci krvi, članovi porodica šehida kojima je prestalo pravo na porodičnu invalidninu regulisano važećim zakonskim propisima/

Takođe u Odluci o administrativnim taksama kada je riječ o ovjerama kopija rješenja o registraciji privrednih društava napravljena je razlika prema broju stranica rješenja. Na taj način ova Odluka donosi određene benefite i za privredne subjekte i građane Grada Visoko. Odluka o visini i načinu plaćanja naknade za pogodnost korištenja i uređenja gradskog i ostalog građevinskog zemljišta na području grada Visoko.

Na 6. sjednici Gradskog vijeća Visoko održanoj 31.01.2020. godine donesena je Odluka o načinu plaćanja naknada za pogodnost i uređenje gradskog i ostalog građevinskog zemljišta na području grada Visoko:

„Visina naknade za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta po 1m² korisne površine za izgradnju poslovnih, proizvodnih, skladišnih, pomoćnih i poljoprivrednih objekata po zonama se umanjuje i to: 40% za površinu objekata od 500 m² – 1000 m², odnosno 60% za površinu objekata veću od 1000 m²“

Također, na osnovu člana 8. stava 3. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine Gradsko vijeće Visoko, na 13. sjednici, održanoj 27.12.2021. godine, donijelo je Odluku o komunalnim taksama te se plaćanja takse na istaknutu firmu oslobađaju deficitarna zanimanja i tradicionalni zanati.

1.8. Finansijski okvir i izvori finansiranja ciljeva iz LAPZ-a

Za realizaciju programa i projekata iz Lokalnog akcionog plana zapošljavanja 2022 – 2024. godina Grad Visoko planira godišnje izdvojiti 24.000,00 do 72.000,00 što čini 1 -3% ukupnog budžeta Grada. Pored sredstava Grada, koristit će se sredstva Službe za zapošljavanje ZDK, učešće preduzeća i partnera iz privatnog i nevladinog sektora kao i sredstva inostranih investitora i donatora, kao i iz drugih izvora u partnerskim programima i projektima za definirani vremenski period.

1.9.Nosioci realizacije, monitoring i

evaluacija LAPZ-a

U cilju jasnog definisanja uloga i odgovornosti u procesu realizacije Lokalnog akcionog plana zapošljavanja, definisani su odgovarajući mehanizmi, odnosno procedure koje bi trebale osigurati njegovo uspješno provođenje, i to kroz:

1. Uspostavljanje saradnje između ključnih aktera u realizaciji LAPZ-a;
2. Efikasno korištenje raspoloživih organizacionih, ljudskih i drugih resursa;
3. Jačanje lokalnih partnerstava (općinska/gradska administracija, privatni sektor, javna preduzeća i ustanove, nevladine organizacije) u cilju osiguranja sistemskog pristupa realizaciji politike zapošljavanja.

Zadaci JLS-a:

Sprovođenje i realizacija LAPZ-a preko nadležnih gradskih Službi

- Inicira i koordinira proces izrade Lokalnog akcionog plana zapošljavanja;
- Kreira Lokalni akcioni plan za zapošljavanje i predlaže Gradonačelniku na usvajanje,
- Učestvuje u izradi pojedinačnih operativnih planova (programa/mjera/projekata) u saglasnosti sa Lokalnim akcionim planom zapošljavanja;
- Prati realizaciju Akcionog plana i pojedinih projekata/programa zapošljavanja;

- Koordinira i podstiče saradnju između zainteresovanih strana i pruža pomoć u realizaciji njihovih aktivnosti
- Osigurava učešće i informisanost svih socio-ekonomskih partnera u procesu planiranja i realizacije LAPZ.
- Promoviše rezultate provedenih programa, mjera i projekata

Gradsko vijeće:

Godišnje prima k znanju informaciju o realizaciji Lokalnog akcionog plana zapošljavanja u okviru redovne Informacije o realizaciji podsticaja privredi i zapošljavanju.

Gradska Uprava/administracija:

Prije implementacije LAPZ-a treba izvršiti analizu zaposlenih osoba u različitim firmama na području Grada Visoko prema spolu i radnom mjestu na kome su angažirani. Na taj način bi se dobila jasnija slika o rodnoj zastupljenosti u svim sektorima koji posluju u Visokom, te bi se na taj način nakon analize pravilno usmjerili Programi podrške definisani ovim LAPZ-om. Zatim, kreirati posebne programe obuke za žene i mlade osobe za rad u dominirajuće muškim industrijama i proizvodnjama gdje dominira radna snaga preko 50 godina starosti, na način da se osmisli pilot obuka sa opcijama zapošljavanja na temelju čijih efekata bi se kreirali slični. U kreiranju obrazovnih programa uključiti intervencije detaljnog upoznavanja učenika završnih razreda osnovnih škola sa raspoloživim zanimanjima uz prezentiranje mogućnosti za oba spola za rad u njima.

Služba za finansije i privredu, Odsjek za privredu i ekonomski razvoj sprovodi i realizuje administrativnu podršku za rad Lokalnog partnerstva za zapošljavanje i blagovremeno i kontinuirano informiše o svim programima od značaja za realizaciju ciljeva i aktivnosti definisanih Akcionim planom;

Podršku u izradi projekata/programa definisanih Akcionim planom

Stručno tehnička provedba mjera, programa, projekata definisanih LAPZ-om.

Nosilac procesa Lokalnog akcionog plana

zapošljavanja Grada Visoko je Služba za finansije, privredu i društvene djelatnosti (Odsjek za privredu), Služba za lokalni ekonomski razvoj, komunalne poslove, zaštitu okoline i javne nabavke te JU Služba za zapošljavanje ZDK.

Navedeni subjekti su zaduženi za sistematično i redovno prikupljanje podataka, praćenje procesa realizacije, ciljeva, programa/projekata, ocjenu učinaka realizovanih projekata, te ocjenu ukupne uspješnosti realizacije LAPZ-a.

SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI	PRILIKE	PRIJETNJE
1. Povoljan geostrateški položaj Grada ((blizina glavnog Grada Sarajeva, udaljenost 33 kilometra)	1. Nizak nivo konkurentnosti privrede i nedovoljna izvozna orijentacija lokalnih privrednih subjekata, i značajno prisustvo lokalno orijentiranih uslužnih djelatnosti	1. Pozitivan uticaj novih investicija na razvoj ekonomije, promocija investicija, privlačenje istih	1. Više nivoa vlasti u FBiH – složen proces realizacije projekata lokalnog karaktera
2. Razvijeni mehanizmi saradnje sa poslovnom zajednicom i nevladinim sektorom	2. Još visok stepen sive ekonomije	2. Stvaranje javno-privatnih partnerstava u cilju finansiranja implementacije razvojnih projekata	2. Nemogućnost lokalne zajednice da u postojećoj konstalaciji političkih odnosa bitno utiče na kreiranje politika
3. Strateški i proaktivan pristup u planiranju i provedbi konkretnih programa i mjera podsticaja	3. Neusklađenost radne snage sa tržišnim potrebama	3. Aktivnije korištenje međunarodnih fondova, programa i projekata	3. Politička nestabilnost u BiH (česti izborni ciklusi) koja nepovoljno utiče na jačanje i razvoj lokalnih zajednica
4. Razvijena poduzetnička kultura	4. Neusklađenost obrazovnog sistema (formalno obrazovanje) sa potrebama tržišta rada	4. Animiranje i uključivanje dijaspore u lokalni ekonomski razvoj	4. Nezadovoljavajuće stope rasta ekonomije, još uvijek visoka nezaposlenosti i posebno neaktivnosti stanovništva (veliki broj izdržavanih osoba po jednom zaposlenom)
5. Održivi tradicionalni zanati	5. Nezainteresovanost mladih za pokretanje prvih biznisa uz podršku	5. Relativno dobre mogućnosti obrazovanja (formalnog i neformalnog)	5. Nizak kreditni rejting BiH i nedovoljan interes stranih investitora, i komplicirane procedure
6. Prirodni kapital – prostor raspoloživ za formiranje i izgradnju poslovnih/industrijskih zona, povoljni terenski uslovi za prostorni razvoj			
7. Rastući broj kompanija u privatnom sektoru			
8. Uspostavljeni mehanizmi uspješne			

saradnje sa višim nivoima vlasti, kao i saradnje unutar samog javnog sektora

9. Razvijeni sektori sa velikom apsorpcijom radne snage

programa, projekata

7. Nedovoljna uključenost u projekte prekogranične saradnje i ostale međunarodne projekte

osnivanja i vođenja biznisa

6. Nedovoljan nivo ulaganja u infrastrukturu

SNAGE**SLABOSTI****PRILIKE****PRIJETNJE**

10. Raspodjela/struktura budžeta – raspoloživi relativno značajni iznosi sredstava za finansiranje programa usmjerenih na zajednicu

8. Nedovoljan broj brzorastućih radno intenzivnih kompanija

6. Korištenje IT mogućnosti u procesu rada i
Obrazovanja

7. Odlazak velikog broja obučениh radnika (uglavnom mladih) sa iskustvom u zemlje EU

11. Certificirana Gradska Uprava po ISO 9001 i ISO 14001 standardu

9. Nedovoljno razvijen IT sektor

7. Korištenje mehanizama za kreiranja prilika za ravnopravno zapošljavanje oba spola

8. Nedovoljan transfer novih znanja i tehnologija iz drugih razvijenih zemalja

12. Moderna organizacija gradske uprave, stručni zaposlenici i visoko kvalitet usluga koje gradska uprava nudi

8. Uspostavljanje prerađivačkih kapaciteta u sektoru prehrambene industrije

9. Neriješeni imovinsko-pravni odnosi – zemljište u javnom i privatnom vlasništvu i objekti (ograničenje razvoja ekonomije Grada

9. Jačanje brenda turističke lokacije, poboljšanjem infrastrukture

13. Razvojni potencijal za primarnu poljoprivrednu proizvodnju

10. Postojanje institucija i fondova koje mogu pružiti finansijsku i tehničku podršku

14. Postojanje „slobodne zone“

11. Mogućnost korištenja informaciono-komunikacionih tehnologija u upravljanju općinom – e-uprava - prema biznisu, građanima i drugim upravama

15. Brzorastući trend Grada kao turističke top lokacije

12. Certificiranje privrednih

kroz podizanje konkurentnosti lokalne ekonomije i privlačenje investicija, jačanju ljudskog kapitala, jačanju kapaciteta apsorpcije fondova i projekata samostalno i u kooperaciji sa drugim.

Obzirom na vremenski period i resurse koji stoje na raspolaganju, fokus Grada u narednom periodu trebao bi biti na generiranju novih kvalitetnih radnih mjesta

Ciljevi i mjere Lokalnog akcionog plana zapošljavanja Grada Visoko za period 2021-2025.

Kada je u pitanju konkretno 2022. godina planirano je 180,000 KM za Podršku biznisu, privrednicima i obrtnicima.

Utrošak navedenih sredstava će biti definisan Programom utroška sredstava koje će sačiniti nadležna služba i potvrditi Gradsko vijeće Visoko do kraja marta 2022.

U navedenim programa, akcenat će biti na podršci samozapošljavanja mladih ljudi i žena.

Lokalni akcioni plan zapošljavanja Grada Visoko za period 2021. – 2025., podupire ostvarenje strateških razvojnih ciljeva Grada Visoko, definiranih Strategijom razvoja. Strateški ciljevi su sljedeći:

Strateški cilj 1: Razvijena privreda i poljoprivreda

Strateški cilj 2: Unaprijeđena kvaliteta života i sigurnost građana

Strateški cilj 3: Povećana energetska učinkovitost i unaprijeđena zaštita okoliša.

Komisija za izradu Lokalnog akcionog plana zapošljavanja definisala je **primarni cilj:**

Povećati broj i kvalitet održivih radnih mjesta na području grada koristeći dostupna sredstva namjenjena zapošljavanju i samozapošljavanju, stvoriti poticajno okruženje za lični razvoj i zapošljavanje promovirajući istovremeno socijalnu uključenost i ravnopravnost spolova.

Primarni cilj je kvantificiran kroz sljedeće mjere:

1. Povećati broj registrovanih subjekata
2. Povećati broj registrovanih obrta u sektoru tradicionalnih zanata, poljoprivrede i turizma za minimalno 15 % u odnosu na trenutno stanje
3. Broj zaposlenih povećati minimalno za 7% u odnosu na trenutno stanje
4. Broj nezaposlenih smanjiti za minimalno 7% u odnosu na trenutno stanje
5. Učešće dugoročno nezaposlenih smanjiti na 75%
6. Smanjiti učešće nezaposlenih 55+
7. Smanjiti učešće žena, mladih i manjina u strukturi nezaposlenih.

Kada je u pitanju poljoprivreda, u Budžetu grada Visoko za 2022. godinu planirano je 350,000 KM za Poticajna sredstva za poljoprivredu.

Utrošak navedenih sredstava će biti definisan Programom utroška sredstava koji će sačiniti nadležna služba i kroz Program će biti zastupljeni poticaji za sve vrste animalne i biljne proizvodnje na području grada Visoko.

U skladu sa primarnim ciljem definisana su tri **ključna cilja** Lokalnog akcionog plana zapošljavanja Grada Visoko za 2021-2024 godinu:

Cilj I.- Podići konkurentnost privrede na području Grada što će voditi novom zapošljavanju, većoj održivosti i kvaliteti radnih mjesta te u skladu sa tim potrebno je:

- Osigurati pristup povoljnim izvorima finansiranja
- Osigurati podsticaj

privrednim subjektima

- Formirati Privredni Savjet koji će imati komunikaciju sa privrednicima Grada

Cilj II.- Unapređenje kvaliteta ljudskog kapitala i povećanje zapošljivosti posebno mladih i žena te u skladu sa tim potrebno je:

1. Povećati kvalitetu ljudskog kapitala

- Podrška poduzetničkom učenju i promociji poduzetništva
- Program podrške obrazovanju za deficitarna zanimanja
- Partnerstvo u realizaciji edukativnih programa za žene

2. Povećanje zapošljivosti nezaposlenih osoba

- Sufinansiranje zapošljavanja pripravnika
- Sufinansiranje obuke nezaposlenih osoba za poznatog poslodavca
- Podrška projektima mladih osoba

Cilj III. Unapređenje administrativnih kapaciteta i sistemski pristup zapošljavanju kako bi se povećala učinkovitost i efikasnost realiziranih programa, u skladu sa tim potrebno je:

1. Institucionalizirati lokalno partnerstvo za razvoj (LPZ) i dalje razvijati lokalna partnerstva (poslovni savjet, službe za zapošljavanje, obrazovne institucije, nevladin sektor)
2. Jačanja kapaciteta za privlačenje sredstava iz EU fondova
3. Razviti funkcionalan model monitoringa i evaluacija intervencija na tržištu rada.

Specifični ciljevi Lokalnog akcionog plana zapošljavanja su:

1. Podstaci poduzetništvo kroz osiguranje pristupa finansiranju početnih troškova poslovanja

2. Podstaci zapošljavanje kroz sufinansiranje troškova zapošljavanja poslodavcima

3. Podstaci kreiranje novih radnih mjesta kroz aktivan rad na kreiranju povoljnog poslovnog okruženja i poticanja ulaganja

4. Podstaci zapošljavanje radnika kroz stvaranje prilika za obuku radne snage.

Podsticaj zapošljavanju na području Grada Visoko u 2021. godini sa fokusom na mlade osobe i žene

Grad Visoko svoje aktivnosti usmjerava na jačanje poduzetničkog duha i kulture kod djece i mladih, promovira društveno odgovorno poduzetništvo i integraciju ranjivih skupina stanovništva sa akcentom na žene i mlade osobe koje teško pronalaze zaposlenje.

Poduzete mjere za navedene kategorije u cilju smanjenja nezaposlenosti:

1. Dodjela finansijskih sredstava iz budžeta Grada Visoko za podršku biznisu, privrednicima i obrtnicima za 2021. godinu.

Javni poziv je namjenjen podršci poduzetnicama/ženama koje obavljaju privrednu djelatnost na području grada Visoko te koje su pokrenule biznis u 2020. i 2021. godini. Cilj projekta je ojačati

položaj žena na tržištu rada, razviti finansijsku samostalnost i motivisati na rad. Ukupan iznos planiranih sredstava po ovom javnom pozivu je 45.000,00 KM.

2. Realizovan javni poziv za zapošljavanje mladih osoba putem osnivanja vlastitog biznisa pod nazivom “ Prvi biznis-poticaj za samozapošljavanje mladih osoba”.

Ovim projektom su finansirani doprinosi za prvu godinu dana i novčana sredstva u punom iznosu su odmah uplaćena na račun aplikantata. Bitno je naglasiti da su kroz ovaj javni poziv odobrena sredstva svim aplikantima koji su zadovoljili uslove javnog poziva a zastupljeni su razni obrti, kao i kompletno područje Visokog. Cilj ovog projekta je motivisati kreativne mlade ljude za pokretanje vlastitog biznisa. Ukupan iznos po ovom projektu je 60.000,00 KM.

3. Prijem 52 volontera koji imaju priliku radno iskustvo stjecati u službama Gradske uprave, kao i u javnim ustanovama i preduzećima.

Bitno je istaći da su sva lica koja su se prijavila na Javni poziv i primljena. Cilj ovog projekta je sticanje radnog iskustva kojim će nezaposlena lica postati konkurentni na tržištu rada. Fokus ovog projekta je uspostavljanje trajnih i sistemskih mjera podrške mladim licima i

ženama, stvaranje mogućnosti za ulazak i opstanak na tržištu rada kao i veće stope zapošljavanja na području Grada.

Također, Grad Visoko pruža podršku privredi kroz aktivnosti promocije, zatim za uvođenje certifikata i međunarodnih standarda, očuvanje starih tradicionalnih zanata i deficitarnih zanimanja, te podršku za učešće u domaćim i međunarodnim projektima od značaja za lokalni ekonomski razvoj. Posebno se ističe projekat “3E”- “Together in Education for Employability and Employment”- Zajedno u obrazovanju za zapošljivost i zapošljavanje , koji se realizuje u okviru IPA II Programa prekogranične saradnje Srbija- Bosna i Hercegovina 2014.-2020.

Ugovor za Projekat “3E” je potpisan sa Ministarstvom finansija i Republike Srbije-Sektorom za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava Europske Unije.

Ukupan budžet projekta je 165.643.99 eura i sufinansiran je od strane oba partnera u iznosu od 15.41 % i ima za cilj podršku zapošljavanju i povećanju zaposlenosti mačvanskog okruga u Srbiji i Zeničko-dobojskog kantona u Bosni i Hercegovini. Grad Visoko i Grad Šabac aktivno rade na prenosu znanja i iskustava vezano za osnivanje i rad lokalnih partnerstava za zapošljavanje, osnivanje i rad trening centra kao i razvoj obrazovnih programa za nezaposlena lica sa svrhom sticanja i unapređivanja znanja i vještina, a sve u cilju lakšeg pronalaska posla.

Glavni cilj projekta je podrška zapošljavanju i povećanju mogućnosti zapošljavanja kroz osnivanje i rad trening centra u gradu Visokom. Također fokus Grada Visoko je opremanje radionica za obuku na CNC simulatorima i obuku u zavarivanju jer su to privrednici Grada istaknuli kao traženo zanimanje i problem nedostatka stručnog kadra za rad na navedenoj opremi. Pored navedenog, Grad Visoko učestvuje i u partnerskim projektima sa drugim vladinim i nevladinim institucijama (razvoj u funkciji jačanja turističke infrastrukture i ponude, razvoj sistema za promociju poslovnih zona i sl.) Ističemo da Visoko ima veliki broj privrednih subjekata koji uspješno posluju na njegovom teritoriju i Grad nastoji kontinuirano raditi na poboljšanju poslovne infrastrukture zona i formiranju novih poslovnih zona.

Napominjemo da je Grad Visoko u 2021. godini, iz sredstava namjenjenih za podršku biznisu, privrednicima i obrtnicima isplatio novčanu podršku u iznosu od 400 KM za 72 Žene koje su pokrenule vlastiti biznis u toku 2020. i 2021. godine na području grada Visoko.

Također u toku 2021. godine realizovan je poticaj- podrška za samozapošljavanje mladih ljudi i ovaj poticaj dobilo je 9 mladih ljudi- 5 žena i 4 muškarca, a iznos poticaje je 5.000,00 KM po jednom aplikantu.

Zaključak

Lokalni akcioni plan zapošljavanja Grada Visoko (LAPZ), za period 2021-2024. godine, predstavlja osnovni instrument i smjernice provođenja aktivne politike zapošljavanja na području ove lokalne zajednice za naredne tri godine.

Primarni cilj politike zapošljavanja u Gradu Visoko u periodu 2021-2024. godina je: ***“Povećati broj i kvalitet održivih radnih mjesta na području grada, stvoriti uvjete i osigurati administrativne i infrastrukturne parametre za privlačenje investicija, razvoj obrtništva, turizma, poljoprivrede te istovremeno promovirajući socijalnu uključenost i ravnopravnost spolova“.***

Primarni cilj je kvantificiran kroz sljedeće mjere:

1. Povećati broj registrovanih subjekata
2. Povećati broj registrovanih obrta u sektoru tradicionalnih zanata, poljoprivrede i turizma za minimalno 15 % u odnosu na trenutno stanje
3. Broj zaposlenih povećati minimalno za 7% u odnosu na trenutno stanje
4. Broj nezaposlenih smanjiti za minimalno 7% u odnosu na trenutno stanje
5. Učešće dugoročno nezaposlenih smanjiti na 75%
6. Smanjiti učešće nezaposlenih 55+
7. Smanjiti učešće žena, mladih i manjina u strukturi nezaposlenih.

U realizaciji i sprovođenju navedenih mjera u Lokalnom akcionom planu

zapošljavanja određene su slabosti ali i prijetnje.

Uz navedene projekte ali i napore koje ulaže u zapošljavanje, Grad Visoko očekuje realizaciju spomenutih ciljeva koji su navedeni u Lokalnom akcionom planu.

13.

Na osnovu člana 22. Zakona o stvarnim pravima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 66/13 i 100/13), člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 49/06) i člana 21. Statuta Grada Visoko ("Službeni glasnik Grada Visoko", broj: 10/21), Gradsko vijeće Visoko, na 15.sjednici, održanoj 24.02. 2022. godine, donijelo je:

ODLUKU

Član 1.

Gradsko vijeće daje saglasnost Fondaciji „Arheološki park: Bosanska piramida Sunca“, da kao investitor izgradi igralište za basket i tribine, a sve u skladu sa uslovima gradnje utvrđenim Rješenjem o urbanističkoj saglasnosti, broj: 03/1-19-2-21/21 od 16.12.2021. godine.

Član 2.

Radovi se izvode na k.č. 1450/2 KO Kraljevac, upisana kao ostalo neplodno zemljište, vlasništvo Općine Visoko sa udjelom 1/1.

Član 3.

Nakon izgradnje sportskog objekata Fondacija će u periodu od 5 (pet) godina računajući od dana objavljivanja Odluke u Službenom glasniku Grada Visoko sportskim objektom upravljati i isti koristiti bez naknade, bez prava prenosa na treća lica. Nakon isteka roka

od 5 (pet) godina zaključit će se Sporazum uz nakanadu o čemu će odlučiti Gradsko vijeće.

Član 4.

Troškovi po odredbama Zakona o prostornom uređenju i građenju kao i ostale naknade i saglasnosti padaju na teret Fondacije.

Član 5.

Gradsko vijeće ovlašćuje Gradonačelnika, Ganić Mirzu da može zaključiti Sporazum sa Fondacijom pod uslovima utvrđenim ovom Odlukom.

Član 6.

Za nadzor za provođenje ove Odluke zadužuje se Služba za urbanizam, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina.

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku Grada Visoko".

Broj: 01/1-02-60/22

Datum: 24.02.2022.godine
Visoko

PREDSJEDAVAJUĆI
Gradskog vijeća Visoko
Pekić Nikola, s.r.

14.

Na osnovu člana 2.12 stav (5) Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25 /05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10 i 18/13, 7/14 i 31/16), člana 7. Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broju, imenovanju, obuci i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Prečišćeni tekst) ("Službeni glasnik BiH", broj: 1/22) i člana 21. Statuta Grada Visoko ("Službeni glasnik Grada Visoko", broj: 10/21) Gradsko vijeće Visoko, na 15. sjednici, održanoj 24.02.2022.godine, donijelo je

O D L U K U**o objavljivanju javnog oglasa za
imenovanje jednog člana Gradske
izborne komisije Grada Visoko****Član 1.**

Ovom odlukom utvrđuje se objavljivanje javnog oglasa za imenovanje jednog člana Gradske izborne komisije Grada Visoko.

Član 2.

U skladu sa Uputstvom o utvrđivanju kvalifikacija, broju, imenovanju, obuci i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Prečišćeni tekst) ("Službeni glasnik BiH", broj: 1/22), kandidat za člana Gradske izborne komisije Grada Visoko treba ispunjavati sljedeće opće uslove:

1. da je osoba sa pravom glasa,
2. da je osoba sa odgovarajućom stručnom spremom.

Član 3.

(1) Pored općih uslova iz prethodnog člana, kandidat za člana Gradske izborne komisije Grada Visoko mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove:

1. da ima prebivalište na području Grada Visoko;
2. da ima završen fakultet, VII/1 stepen stručne spreme ili završen fakultet Bolonjskog sistema studiranja sa najmanje 180 ECTS i
3. da posjeduje iskustvo u provedenju izbora.

(2) Pod iskustvom u provedenju izbora podrazumijeva se:

1. članstvo u izbornoj komisiji i
2. članstvo u biračkom odboru na izborima obuhvaćenim Izbornim zakonom BiH.

(3) Izuzetno od odredbi stava (1) alineja 2, član izborne komisije može biti osoba koja ima završenu višu školu, odnosno VI stepen stručne spreme, ukoliko je potrebno ispoštovati odredbe člana 2.14 stav (1) Izbornog zakona BiH.

Član 4.

(1) Sastav Gradske izborne komisije je multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda uključujući i ostale vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnom nivou.

(2) U sastavu Gradske izborne komisije, nastojat će se obzbidjeti ravnopravna zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Član 5.

Javni oglas iz člana 1. ove odluke objavit će se u dnevnom listu "Oslobođenje", na web stranici Grada Visoko (<http://visoko.gov.ba>), na oglasnoj ploči gradske uprave.

Član 6.

Postupak javnog oglasa provest će konkursna komisija, koju imenuje Gradsko vijeće Visoko, u skladu sa odredbama Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broju, imenovanju, obuci i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini.

Član 7.

Člana Gradske izborne komisije Visoko imenuje Gradsko vijeće Visoko, uz saglasnost Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, na period od sedam godina.

Član 8.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Grada Visoko“.

Broj: 01/1-02-63/22
Datum: 24.02.2022.godine
Visoko

PREDSJEDAVALAČI
Gradskog vijeća Visoko
Pekić Nikola, s.r.

15.

Na osnovu člana 7. Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broju, imenovanju, obuci i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Prečišćeni tekst) (“Službeni glasnik BiH”, broj: 1/22) i člana 21. Statuta Grada Visoko (“Službeni glasnik Grada Visoko”, broj: 10/21) Gradsko vijeće Visoko, na 15. sjednici, održanoj 24.02.2022.godine, donijelo je

o imenovanju Konkursne komisije za provođenje postupka po javnom oglasu za imenovanje jednog člana Gradske izborne komisije Grada Visoko

Član 1.

Imenuje se Konkursna komisija za provođenje postupka po javnom oglasu za imenovanje jednog člana Gradske izborne komisije Grada Visoko u sastavu:

1. Zekija Omerbegović, predsjednik, dipl.pravnik
2. Jasna Zubić, član, dipl.pravnik
3. Suada Koljenović, član, dipl.pravnik

Član 2.

U skladu sa Uputstvom o utvrđivanju kvalifikacija, broju, imenovanju, obuci i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Prečišćeni tekst) (“Službeni glasnik BiH”, broj: 1/22), zadatak Konkursne komisije za provođenje postupka po javnom oglasu za imenovanje jednog člana Gradske izborne komisije Grada Visoko je da: po zatvaranju javnog oglasa izvrši pregled i klasifikaciju prijave kandidata, provede intervju sa kandidatima koji ispunjavaju uslove javnog oglasa i na osnovu toga sačini rang-listu sa redoslijedom kandidata prema uspjehu i podnese pisani izvještaj Gradskom vijeću Visoko o provedenom postupku kvalifikacije kandidata i prijedlog rang-liste.

RJEŠENJE

Član 3.

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Konkursne komisije vršiče Stručna služba Gradskog vijeća Visoko.

Član 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Grada Visoko“.

Broj: 01/1-02-64/22

Datum: 24.02.2022.godine
Visoko

PREDSJEDAVAJUĆI
Gradskog vijeća Visoko
Pekić Nikola, s.r.

16.

Na osnovu odredaba iz člana 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), čl. 228. - 246., a u vezi sa odredbama iz člana 303. stav (1) Zakona o privrednim društvima ("Službene novine FBiH" broj 81/15), člana 21. Statuta Grada Visoko ("Službeni glasnik Grada Visoko", broj 10/21) i člana 5. tačka 1. Odluke o imenovanju predstavnika-punomoćnika Grada Visoko u Skupštine javnih preduzeća Grada Visoko ("Službeni glasnik Grada Visoko" broj 4/21), Gradsko vijeće Visoko, na 15.. sjednici, održanoj 24.02. 2022. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

I

Zadužuje se predstavnik-punomoćnik Grada Visoko u Skupštini Javnog preduzeća "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko da, u skladu sa zakonom i Poslovníkom o radu Skupštine JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko, podnese zahtjev nadležnim organima JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko za sazivanje Vanredne skupštine JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko.

II

U skladu sa tačkom I ovog Zaključka, prihvata se prijedlog dnevnog reda za Vanrednu skupštinu JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko u skladu sa Informacijom predstavnika-punomoćnika Grada Visoko u Skupštini Javnog preduzeća "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko od 17.01.2022. godine i Dopunom Informacije od 14.02.2021. godine.

III

U skladu sa tač. I i II ovog Zaključka, predstavnik-punomoćnik Grada Visoko u Skupštini Javnog preduzeća "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko će prisustvovati i učestvovati na Vanrednoj skupštini JP "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko, u terminu u kojem ista bude zakazana.

IV

Prilikom odlučivanja u Skupštini Javnog preduzeća, predstavnik-punomoćnik Grada Visoko raspolaže ukupnim brojem glasova koji pripadaju Gradu Visoko.

V

U skladu sa tač. I i II ovog Zaključka, predstavnik-punomoćnik Grada Visoko u Skupštini Javnog preduzeća "Veterinarska stanica" d.o.o. Visoko se ovlašćuje za glasanje po svakoj tački dnevnog reda, i to:

1) Izbor radnih tijela vanredne Skupštine JP "Veterinarska stanica Visoko" d.o.o. Visoko:

- a) Izbor predsjednika Skupštine – glasanjem "ZA" prijedlog;;
- b) Izbor dva ovjerivača zapisnika – glasanjem "ZA" prijedlog;.

2) Potvrđivanje odlukâ o izboru radnih tijela skupštinâ JP "Veterinarska stanica Visoko" d.o.o. Visoko

- a) o izboru predsjednika Skupštine JP "Veterinarska stanica

Visoko" d.o.o Visoko za poslovnu 2016., 2017., 2018. i 2019. godinu– glasanjem „ZA”;

b) o izboru ovjerivača zapisnika sa skupštinâ JP “Veterinarska stanica Visoko” d.o.o Visoko za poslovnu 2016., 2017., 2018. i 2019. godinu– glasanjem „ZA”.

3) Potvrđivanje odlukâ o usvajanju finansijskih izvještaja JP “Veterinarska stanica Visoko” d.o.o Visoko, sa izvještajima Odbora za reviziju, izvještajima vanjskog revizora, izvještajima Nadzornog odbora, te Planom rada za poslovnu 2016., 2017., 2018. i 2019. godinu– glasanjem „ZA”.

4) Potvrđivanje odlukâ o usvajanju izmjena i dopuna Statuta JP “Veterinarska stanica Visoko” d.o.o Visoko i usklađivanju Statuta sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima iz 2018. i 2020. godine– glasanjem „ZA”.

5) Potvrđivanje odlukâ o izboru I imenovanju članova organa JP “Veterinarska stanica Visoko” d.o.o Visoko (Nadzornog odbora i Odbora za reviziju) u skladu sa provedenim konkursnim procedurama– glasanjem „ZA”.

VI

Donošenjem ovog Zaključka stavljaju se van snage akti Gradskog vijeća Visoko koji su doneseni u vremenskom periodu 2017-2020. godina, a koji se odnose na Skupštinu JP “Veterinarska stanica” d.o.o. Visoko.

VII

Za sprovođenje ovog Zaključka zadužuju se Služba za finansije, privredu, poslovne prostore i ekonomski razvoj i Stručna služba Gradskog vijeća, te predstavnik-

punomoćnik Grada Visoko u Skupštini javnih preduzeća Grada Visoko i Javno preduzeće “Veterinarska stanica” d.o.o. Visoko, svako u okviru svojih nadležnosti.

VIII

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u “Službenom glasniku Grada Visoko”.

Broj: 01/1-02-65/22

Datum: 24.02.2022.godine
Visoko

PREDSJEDAVAJUĆI
Gradskog vijeća Visoko
Pekić Nikola, s.r.

17.

Na osnovu člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 49/05 i 51/09), Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14) i člana 30. stav 1. tačka pod 6. Statuta Grada Visoko (“Službeni glasnik Grada Visoko”, broj: 10/21), Gradonačelnik, d o n o s i:

PRAVILNIK O JAVNIM NABAVKAMA

POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet uređenja)

(1)Pravilnikom o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Pravilnik) bliže se uređuje procedura planiranja nabavki, provođenja postupaka javnih nabavki i izvršenja ugovora, postupanje učesnika u navedenim procedurama, njihove nadležnosti i odgovornosti, te sva druga pitanja od značaja za provođenje javnih nabavki u Gradskoj upravi Grada Visoko (u daljem

tekstu: Grad) u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN) i svih podzakonskih propisa donesenih na osnovu istog.

Član 2. (Cilj Pravilnika)

(1) Cilj Pravilnika je obezbjeđenje efikasnog postupanja u postupcima javnih nabavki, adekvatna kontrola rizičnih tačaka prije, u toku i nakon postupka javne nabavke, te blagovremena nabavka potrebnih roba, usluga i radova uz najniže troškove putem efikasnog provođenja postupaka javnih nabavki.

(2) Donosioci odluka i učesnici u postupcima nabavki, zaposleni ili angažovani od strane Grada, ostvarenje cilja iz stava 1. ovog člana dužni su u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja obezbijediti putem:

a) dosljedne primjene ZJN i svih podzakonskih akata i propisa donesenih na osnovu istog;

b) blagovremenog pokretanja postupka nabavke;

c) uspješnog i blagovremenog provođenja postupka nabavke;

d) obezbjeđenja transparentnosti, pravedne i aktivne konkurencije i jednakog, nediskriminirajućeg tretmana kandidata/ponuđača na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija i obezbijedi blagovremeno pribavljanje roba, usluga i radova uz najefikasnije korištenje javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom;

e) evidentiranja svih postupaka javnih nabavki i svih akata tokom provođenja postupka nabavke i izvršenja ugovora o javnoj nabavci;

f) praćenja izvršenja ugovora o javnoj nabavci;

g) tačnog i pravovremenog izvještavanja.

Član 3. (Rodna ravnopravnost)

(1) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu se odnose bez diskriminacije na muškarce i žene.

Član 4. (Zaštita podataka)

(1) Svi učesnici postupaka javnih nabavki dužni su da:

- čuvaju kao povjerljive sve podatke o ponuđačima sadržane u ponudi koje je kao takve, u skladu sa Zakonom, ponuđač označio u ponudi;
- odbiju davanje informacije koja bi značila povredu povjerljivosti podataka dobijenih u ponudi;
- čuvaju kao poslovnu tajnu imena zainteresovanih lica, ponuđača i podnosilaca ponuda, kao i podatke iz ponuda.

(2) Nepoštivanje dužnosti navedenih u prethodnom članu povlači za sobom disciplinsku i materijalnu odgovornost.

Član 5. (Evidencija postupaka javnih nabavki i postupaka izuzeća od primjene ZJN)

(1) Odsjek za javne nabavke vodi ažuriranu evidenciju svih postupaka javnih nabavki i svih postupaka izuzetih od primjene ZJN predviđenih članom 10 ZJN.

POGLAVLJE II PLANIRANJE NABAVKI

Član 6. (Donošenje Plana javnih nabavki)

(1) Služba za opću upravu i zajedničke poslove Službama Gradske uprave Grada Visoko (u daljem tekstu: Službe) upućuje Poziv u vidu dopisa za dostavljanje prijedloga svojih potreba odmah po usvajanju Budžeta Grada.

(2) Odsjek za javne nabavke na osnovu dostavljenih prijedloga svojih potreba od strane Službi, priprema prijedlog Plana nabavki Grada.

(3) Plan javnih nabavki Grada Visoko (u daljem tekstu: Plan) donosi gradonačelnik Grada Visoko (u daljem tekstu: Gradonačelnik) najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja Budžeta Grada.

(4) Odsjek za javne nabavke je dužan ODMAH po donošenju Plana isti objaviti na Portalu javnih nabavki, te dostaviti višem referentu za informisanje u Službi kabineta gradonačelnika radi objavljivanja istog na službenoj web stranici Grada.

(5) Sve eventualne izmjene i dopune Plana moraju se objaviti na Portalu javnih nabavki i službenoj web stranici Grada.

Član 7.

(Sadržaj Plana nabavke)

(1) Plan nabavki obavezno sadrži sljedeće elemente:

- a) predmet nabavke (opis roba, usluga ili radova),
- b) oznaku JRJN,
- c) planirana/procijenjena vrijednost finansijskih sredstava za predmetnu nabavku bez PDV-a,
- d) oznaku da li se nabavka odnosi na rezervisane ugovore,
- e) da li se zaključuje samo ugovor ili okvirni sporazum i vremenski period,
- f) okvirni datum pokretanja nabavke,
- g) podatak o izvoru finansiranja (kada se iskazana potreba za određenim predmetom nabavke finansira iz više izvora finansiranja (donacije, grantovi, viši nivoi vlasti i sl. potrebno je sve podatke detaljno navesti),
- i) ekonomski kod,
- k) prijedlog vrste postupka nabavke odnosno oznaku da se za određeni predmet nabavke ne provodi postupak nabavke predviđen Zakonom o javnim nabavkama, te u tom slučaju osnov izuzeća,

l) prijedlog datuma početka primjene ugovora, odnosno roka do kojeg je potrebno provesti postupak i zaključiti ugovor, a shodno dinamici predviđenoj u Planu nabavki,

Član 8.

(Nabavke na koje se Zakon ne primenjuje)

(1) Prilikom planiranja javnih nabavki, nabavke svrstane u član 10. ZJN navode se u Planu javnih nabavki pod tačkom – Izuzeće- i za svaku takvu pojedinačnu nabavku navodi i pravni osnov za izuzeće od primjene ZJN.

Član 9.

(Izmjena Plana nabavki)

- (1) Plan nabavki se mora izmijeniti zbog izmjene Budžeta, a po proceduri za donošenje Plana nabavki.
- (2) Izmjene Plana moraju biti vidljive i obrazložene u odnosu na osnovni plan.
- (3) Izmjenu Plana odobrava/donosi Gradonačelnik, a po proceduri i u rokovima iz člana 6. ovog Pravilnika.
- (4) Sve izmjene i dopune Plana moraju se objaviti na Portalu javnih nabavki i na službenoj web stranici Grada, a po proceduri i u rokovima iz člana 6. ovog Pravilnika.

POGLAVLJE III POKRETANJE POSTUPKA NABAVKE

Član 10.

(Ispitivanje i istraživanje tržišta)

(1) Prije podnošenja zahtjeva za nabavku Služba koja zahtijeva pokretanje

određenog postupka javne nabavke (u daljem tekstu: Pokretač postupka JN) ispituje i istražuje tržište svakog pojedinačnog predmeta nabavke i to tako što: ispituje stepen razvijenosti tržišta, upoređuje cijene više potencijalnih ponuđača, prati kvalitet, period garancije, način i troškove održavanja, rokove isporuke, postojeće propise i standarde, mogućnosti na tržištu za zadovoljavanje potreba Grada Visoko na drugačiji način i dr.

(2) Ispitivanje i istraživanje tržišta se vrši na neki od sljedećih načina:

-ispitivanjem prethodnih iskustava u nabavci konkretnog predmeta nabavke (postojeće informacije i baze podataka o dobavljačima i ugovorima);

-istraživanjem putem interneta (cjenovnici ponuđača, Portal javnih nabavki, sajтови drugih naručilaca, sajтови nadležnih institucija za objavu relevantnih informacija o tržišnim kretanjima i dr...);

-ispitivanje iskustava drugih naručilaca;

-primarno sakupljanje podataka (ankete, upitnici...)

-na drugi pogodan način, imajući u vidu svaki predmet nabavke pojedinačno.

Član 11. (Zahtjev za nabavku)

(1) Zahtjev za pokretanje postupka javne nabavke (u daljem tekstu: Zahtjev) se podnosi za nabavke predviđene Planom ili za nabavke za koje je potrebno donošenje posebne odluke iz člana 17. stav 1. ZJN kojom se mijenja Plan nabavki.

(2) Zahtjev podnose rukovodioci Pokretača postupka JN, na odgovarajućem obrascu i to za nabavke koje su iz djelokruga i za potrebe Službe kojom rukovode.

(3) Zahtjev za nabavku se upućuje Službi za opću upravu i zajedničke poslove.

(4) Zahtjev za nabavku sadrži sljedeće elemente:

a) Puni naziv Pokretača postupka JN (Službe koja podnosi zahtjev);

b) Broj i datum podnošenja zahtjeva;

c) Naziv predmeta nabavke i prijedlog zaključenja ugovora ili okvirnog sporazuma;

d) Kratko obrazloženje potrebe za nabavkom;

e) Da li se zahtijeva podjela predmeta nabavke na lotove, uz navođenje naziva lota u slučaju predlaganja nabavke po lotovima;

f) Procijenjenu vrijednosti nabavke bez uračunatog poreza na dodatnu vrijednost (po lotovima i ukupno);

g) Period na koji se predlaže zaključenje ugovora o javnoj nabavci, odnosno okvirnog sporazuma;

h) Prijedlog vrste postupka nabavke s obrazloženjem i navođenjem razloga njegovog predlaganja, a u slučaju pregovaračkog postupka o nabavci i prilaganje svih potrebnih dokaza i obrazloženja koji opravdavaju primjenu ovog postupka javne nabavke;

i) Navode o postojećem/nepostojećem važećem ugovoru za predmet nabavke uz navođenje perioda važenja u slučaju postojanja ugovora;

j) Redni broj iz Plana nabavki ili navod o potrebi donošenja posebne odluke iz člana 17. stav (1) ZJN;

k) Navod o potrebi eventualnog angažmana stručnog lica izvan Grada za izradu specifikacije ili kao člana komisije i prijedlog tog stručnog lica;

l) Tehničku specifikaciju/predmjer radova predmeta nabavke;

lj) Prijedlog članova komisije ispred Pokretača postupka JN;

m) Prijedlog kandidata/ponuđača (jednog ili više) kojem/kojima se može uputiti poziv/zahtjev za dostavljanje ponuda u slučaju postupka koji dozvoljava upućivanje takvog poziva/zahtjeva;

n) Eventualni posebni zahtjevi u pogledu licenci, certifikata, profesionalne sposobnosti, kvalitete, standarda, garantnog roka;

n) Potpis rukovodioca Službe i šefa Odsjeka;

nj) Lice koje će biti koordinator realizacije ugovora;

nj) Saglasnost Službe za finansije (potpis rukovodioca Službe za finansije).

(5) Po prijemu Zahtjeva pomoćnik Službe za opću upravu i zajedničke poslove u dogovoru sa šefom Odsjeka za javne nabavke dalje predmet signira na voditelja postupka koji je ujedno i predsjednik komisije za predmetnu nabavku.

(6) U slučaju da voditelj postupka istovremeno dobije više Zahtjeva, prioritete određuje šef Odsjeka za javne nabavke u skladu s prioritetima nabavke, a shodno navedenim rokovima u zahtjevu za pokretanje nabavke i Planom nabavki.

(7) Vrstu postupka utvrđuje voditelj postupka za javnu nabavku uz dogovor sa šefom Odsjeka za javne nabavke, imajući u vidu prijedlog Pokretača postupka JN naveden u Zahtjevu, vrstu, specifičnost predmeta nabavke, dostupnost, dinamiku nabavke i procijenjenu vrijednost.

Član 12.

(Nepotpun zahtjev za nabavku)

(1) Ako voditelj postupka javne nabavke utvrdi da Zahtjev ne sadrži sve podatke iz prethodnog člana ili tehnička specifikacija/predmjer radova nije u skladu sa zakonskim propisima, istog ili narednog dana (ako je Zahtjev zaprimljen u poslijepodnevnim satima) putem mail-a vraća na dopunu Pokretaču postupka JN, a paralelno se šalje i u printanoj formi uz dopis koji potpisuje šef Odsjeka za javne nabavke.

(2) Pokretač postupka JN prema uputama iz dopisa je dužan izvršiti dopunu/izmjenu Zahtjeva u roku koji ne može biti duži od dva dana.

(3) U cilju dopune/izmjene Zahtjeva, Odsjek za javne nabavke od podnosioca Zahtjeva može tražiti dostavljanje dodatnih podataka/informacija/dokumenata u vezi sa podnesenim Zahtjevom.

(4) Sva interna dokumentacija se predaje direktno na ruke šefovima Odsjeka uz potpis istih o prijemu.

Član 13.

(1) Ukoliko je zaprimljeni Zahtjev potpun i uredan, voditelj postupka u roku koji ne može biti duži od dva dana, priprema nacrt Odluke o pokretanju nabavke kao i Posebnu odluku ako nabavka nije predviđena Planom nabavki kojom se vrši i Izmjena Plana nabavki.

(2) Voditelj postupka uz nacrt Odluke o pokretanju postupka priprema i nacrt Rješenja o imenovanju članova i zamjenskih članova Komisije koji se dostavljaju Gradonačelniku na potpis nakon potpisivanja od strane šefa Odsjeka za javne nabavke i pomoćnika gradonačelnika Službe za opću upravu i zajedničke poslove.

(3) Ukoliko se nabavka provodi putem direktnog sporazuma, sve aktivnosti provodi voditelj postupka javne nabavke.

Član 14.

(Kašnjenje u pokretanju i odustajanje od nabavke)

(1) Pokretač postupka JN je dužan podnijeti Zahtjev za nabavku za svaki predmet nabavke u roku usklađenim sa usvojenim Planom javnih nabavki.

(2) U slučaju da Pokretač postupka JN kasni sa zahtjevom za pokretanje ili od planirane nabavke odustane, dužan je Odsjeku za javne nabavke dostaviti pisano obrazloženje navedenog, a u svrhu pravljenja Izvještaja o realizaciji Plana nabavki.

(3) Ukoliko voditelj postupka prilikom prijema Zahtjeva utvrdi da ista nije vremenski usklađena sa rokom navedenim u Planu od Pokretača postupka JN u roku koji ne može biti duži od dva dana, traži dopunu istog u smislu pisanog obrazloženja takvog zakašnjelog

dostavljanja zahtjeva i isti ulaže u spis predmeta.

(4) Pokretač postupka JN je obavezan obrazloženje dostaviti u roku koji ne može biti duži od dva dana s tim da voditelj postupka ne čeka obrazloženje da bi nastavio sa procedurom provođenja postupka.

POGLAVLJE IV PRIPREMA TENDERSKE DOKUMENTACIJE

Član 15.

(Principi i nadležnosti kod pripremanja TD)

(1) U slučaju provođenja postupaka iz člana 19. stav (1) i 87. stav (1) tačka a) ZJN, nakon potpisivanja Rješenja o imenovanju Komisije, voditelj postupka ukoliko smatra potrebnim, saziva koordinacijski sastanak na koji poziva članove Komisije i predstavnika/e Pokretača postupka JN za koje smatra da je neophodno da prisustvuju. Koordinacijski sastanak se održava radi utvrđivanja neophodnih činjenica potrebnih za pripremu valjanje tenderske dokumentacije i nacrtu ugovora.

(2) Na koordinacijskom sastanku se sačinjava zapisnik u koji se unosi sve dogovoreno, a sve u cilju pripreme valjanje tenderske dokumentacije i nacrtu ugovora.

(3) Zapisnik o održavanju koordinacijskog sastanka potpisuju svi prisutni.

(4) Po održanom koordinacijskom sastanku ili ukoliko isti nije bilo potrebno održati, voditelj postupka priprema tekst nacrtu Tenderske dokumentacije (u daljem tekstu: TD) na način da utvrdi minimum uslova za kvalifikaciju u skladu sa ZJN.

(5) U tekst TD unosi se sve u Zahtjevu navedeno i prethodno sa Pokretačem postupka JN usaglašeno, te se na Nacrt TD potpisuju voditelj postupka, šef Odsjeka za javne nabavke, pomoćnik gradonačelnika

za opću upravu i zajedničke poslove, šef Odsjeka one Službe koja je Pokretač postupka JN, pomoćnik gradonačelnika Pokretača postupka JN, lice koje je sačinilo tehničku specifikaciju/predmjer radova, gradonačelnik.

(6) Sastavni dio TD čini tehnička specifikacija/predmjer radova koja se sačinjava i dostavlja u skladu sa ovim Pravilnikom.

(7) U TD se obavezno unosi i rok u kojem je izabrani ponuđač dužan potpisati ugovor.

(8) Od dana prijema uredno zaprimljenog zahtjeva u Odsjeku za javne nabavke pa do objave TD na Portalu javnih nabavki ne smije proći više od 10 dana o čemu se stara i vodi evidenciju šef Odsjeka za javne nabavke.

Član 16.

(Izmjena i dopuna TD)

(1) TD se može izmijeniti ili dopuniti u roku predviđenom ZJN, i to:

- a) Od strane Komisije samostalno;
- b) Od strane Komisije na zahtjev Pokretača postupka JN, ali samo u dijelu koji se odnosi na tehničku specifikaciju;
- c) Po osnovu zahtjeva za pojašnjenje TD;
- d) Po osnovu žalbe kandidata/ponuđača;
- e) Na osnovu odluke Ureda za razmatranje žalbi.

(2) U slučaju potrebe za izmjenom i dopunom TD u dijelu koji se odnosi na tehničku specifikaciju, Komisija, tj. predsjednik/voditelj postupka je dužan Pokretaču postupka JN dostaviti cjelovitu tehničku specifikaciju sa obrazloženim zahtjevom za izmjenu i dopunu tehničke specifikacije uz dopis u kojem se određuje rok u kojem se nedostaci moraju otkloniti, odnosno izmjene i dopune dostaviti natrag Komisiji radi daljeg postupanja.

(3) Dopis iz prethodnog stava potpisuje šef Odsjeka za javne nabavke i dostavlja ga šefu Odsjeka Pokretača postupka JN

direktno, a koji kao dokaz o preuzimanju stavlja svoj potpis i datum zaprimanja.

(4) Nakon izvršenih izmjena i dopuna u ostavljenom roku, tehnička specifikacija se vraća Komisiji uz dopis koji potpisuje šef Odsjeka Pokretača nabavke. Bez popratnog akta- dopisa kojeg voditelj postupka odnosno predsjednik Komisije ulazi u spis predmeta nabavke, Komisija ne može nastaviti rad.

(5) Izmjene i dopune TD, izuzev onih koje se tiču tehničke specifikacije vrši Komisija.

Član 17. (Pojašnjenja TD)

(1) Predsjednik Komisije/voditelj postupka u saradnji sa ostalim članovima Komisije priprema pojašnjenja TD koje se odnose na TD izuzev dijelu u tehničkoj specifikaciji.

(2) U slučaju pojašnjenja TD u dijelu tehničke specifikacije, Predsjednik Komisije/voditelj postupka upućuje zahtjev za davanje izjašnjenja uz navođenje roka i koji potpisuje šef Odsjeka za nabavke, te ga dostavlja šefu Odsjeka Pokretača postupka JN direktno, a koji kao dokaz o zaprimanju stavlja svoj potpis i datum zaprimanja.

(3) U saradnji sa ostalim članovima Komisije, a na osnovu izjašnjenja Pokretača postupka JN, predsjednik Komisije/voditelj postupka priprema i daje pojašnjenje TD.

(3) Pojašnjenja se daju putem Portala JN.

Član 18. (Izrada tehničke specifikacije)

(1) Pokretač postupka JN je odgovoran za preduzimanje aktivnosti, mjera i radnji na blagovremenoj pripremi i izradi tehničke specifikacije predmeta nabavke na način propisan ZJN i ostalim pozitivnim propisima.

(2) Tehnička specifikacija se u skladu sa članom 54. ZJN mora pripremiti na zakonit, stručan, objektivan, jasan, precizan, razumljiv i logično strukturiran način.

(3) Ako Pokretač postupka JN ne posjeduje znanje i vještinu za pripremu tehničke specifikacije predmeta nabavke, dužan je o tome pisanim putem obavijestiti Službu za opću upravu i zajedničke poslove, te istovremeno predložiti:

a) da se izrada tehničke specifikacije povjeri određenom službeniku Grada odnosno Službi za koju smatra da posjeduje odgovarajuće službenike odnosno vještine i znanje za izradu konkretne tehničke specifikacije.

b) da se angažuje pravno ili fizičko lice izvan Grada radi izrade konkretne tehničke specifikacije.

(4) Po zaprimljenom obavještenju i prijedlozima, Služba za opću upravu i zajedničke poslove traži izjašnjenje od predložene Službe, te Gradonačelniku priprema prijedlog da se:

a) na osnovu pozitivnog izjašnjenja predložene Službe izrada tehničke specifikacije povjeri istoj;

b) na osnovu negativnog izjašnjenja predložene Službe izrada konkretne tehničke specifikacije povjeri stručnom licu izvan Grada uz prijedlog iznosa novčanih sredstava koji bi po ugovoru angažovano lice trebalo dobiti.

(5) Nakon što Gradonačelnik prihvati/ne prihvati dostavljeni prijedlog, Pokretač postupka JN je u pripremi tehničke specifikacije dužan učestvovati zajedno sa predloženom Službom/angažovanim vanjskim stručnjakom.

Član 19. (Angažovanje vanjskog stručnjaka u izradi tehničke specifikacije)

(1) Ako je za izradu tehničke specifikacije angažovano lice van Grada, Grad s tim fizičkim ili pravnim licem zaključuje

ugovor o međusobnim pravima i obavezama u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, s tim što se u ugovor obavezno unose i odredbe o obavezi angažovanog lica ne samo u pripremi predmjera radova/tehničke specifikacije nego i da daje stručna objašnjenja i vrši izmjene/dopune tehničke specifikacije po osnovu pitanja ponuđača u postupku nabavke, kao i u fazi postupanja po pravnim lijekovima.

POGLAVLJE V KOMISIJA ZA JAVNE NABAVKE

Član 20. (Nadležnost za provođenje postupka javne nabavke)

(1) Postupke nabavki iz člana 19. stav (1) i 87. stav (1) tačka a) ZJN provodi Komisija za javnu nabavku koju imenuje Gradonačelnik.

(2) Komisija se imenuje i ista radi u skladu sa Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za nabavke (Sl.glasnik BiH“, br. 103/14).

(3) Komisiju za nabavke koja se sastoji od 3 člana, čine:

-predsjednik komisije- voditelj postupka iz Odsjeka za javne nabavke;

-član koji treba da poznaje oblast javnih nabavki;

-član koji mora imati posebnu stručnost iz oblasti predmeta nabavke.

(4) Komisiju za nabavke koja se sastoji od pet članova, čine:

-predsjednik Komisije- voditelj postupka iz Odsjeka za javne nabavke;

-tri člana koja poznaju oblast javnih nabavki;

-jedan član koji posjeduje posebnu stručnost iz oblasti predmeta javne nabavke.

(5) Komisija ima sekretara koji bez prava glasa vrši administrativne poslove za potrebe Komisije, vodi zapisnik sa

sastanka Komisije i sačinjava izvještaj o radu Komisije, čuva dokumentaciju i vrši druge poslove koje zahtijeva predsjedavajući komisije.

(6) Sekretar Komisije je lice zaposleno u Odsjeku za javne nabavke na mjestu višeg referenta za poslove javnih nabavki ili izuzetno drugi uposlenik Odsjeka za javne nabavke u slučaju njegove spriječenosti za rad o čemu šef Odsjeka za javne nabavke sačinjava službenu zabilješku koju ostavlja u spis predmeta i o tome obavještava neposredno nadređenog.

(7) Odluku o angažmanu lica van Grada za rad u Komisiji- posebnog stručnjaka, donosi Gradonačelnik po prijedlogu Pokretača postupka JN ili šefa Odsjeka za javne nabavke.

(8) Nacrt ugovora o angažmanu vanjskog stručnjaka za rad u Komisiji sačinjava Odsjek za javne nabavke.

(9) Vanjski stručnjak koji učestvuje u radu komisije daje svoje pismene preporuke Komisiji. Ukoliko Komisija ne prihvati preporuke vanjskog stručnjaka, dužna je svoju odluku pismeno obrazložiti.

(10) Stručnjaci angažovani na ovaj način nemaju pravo glasa.

Član 21. (Imenovanje komisije za javne nabavke)

(1) Voditelj postupka koji je predmet nabavke dobio u rad priprema i nacrt rješenja o imenovanju članova i zamjenskih članova Komisije, uvažavajući prijedlog Pokretača postupka JN i vodeći računa da se u sastav komisije predlažu kandidati koji posjeduju posebnu stručnost u oblasti predmeta javne nabavke, znanje o specifičnim tehničko/ tehnološkim pitanjima, procedurama javnih nabavki ili relevantnim pravnim i ekonomskim pitanjima.

(2) Kao zamjenik predsjednika Komisije se može imenovati samo uposlenik Odsjeka za javne nabavke.

(3) Rješenje o imenovanju Komisije, nakon Odluke o pokretanju postupka nabavke potpisuje Gradonačelnik.

(4) Nabavke iz kategorija direktnih sporazuma provode uposlenici Odsjeka za javne nabavke.

Član 22. **(Angažovanje zamjenskog člana Komisije)**

(1) U slučaju da član Komisije za nabavke ne može da učestvuje u radu komisije iz opravdanih razloga (druge radne obaveze, mogući sukob interesa, bolovanje, službeni put, godišnji odmor i druga odsustva s posla) dužan je odmah po saznanju tih okolnosti obavijestiti predsjednika Komisije.

(2) U slučaju postojanja okolnosti iz stava (1) ovog člana, predsjednik Komisije obavještava zamjenskog člana da je dužan da učestvuje u radu Komisije.

(3) Obavještavanje iz stava (1) i (2) se vrši putem e-mail-a te paralelno slanjem dopisa koji potpisuje šef Odsjeka za javne nabavke, a predaje se direktno na ruke zamjenskom članu komisije sa dokazom (potpis i datum o zaprimanju).

Član 23. **(Poslovi Komisije za nabavke)**

(1) Poslovi komisije za nabavku obuhvataju:

a) Učestvovanje u pripremi TD zajedno sa voditeljem postupka/predsjednikom Komisije,

b) Otvaranje zahtjeva za učešće,

c) Provođenje javnog otvaranja ponuda,

d) Pregledavanje, ocjena i uspoređivanje ponuda,

d) Sačinjavanje zapisnika o ocjeni ponuda,

e) Sačinjavanje izvještaja o postupku javne nabavke,

f) Davanje preporuke ugovornom organu za donošenje odluke o odabiru ili odluke o poništenju postupka nabavke,

g) Druge poslove i zadatke potrebne za uspješno provođenje postupka.

(2) Predsjednik Komisije-/voditelj postupka obuhvataju i sljedeće:

a) Pripremu tenderske dokumentacije,

b) Korespondenciju sa ponuđačima,

c) Sve radnje u vezi sa Portalom javnih nabavki,

d) Dostavljanje tenderske dokumentacije na način propisan za konkretni postupak javne nabavke,

e) Pripremu pojašnjenja tenderske dokumentacije,

f) Pripremu prijedloga odluke u formi i sadržaju propisanim zakonom,

g) Pripremu odgovora po pravnim lijekovima kojeg potpisuju i članovi Komisije,

h) Druge poslove i zadatke vezane za provođenje postupka.

Član 24. **(Način rada, glasanja i odlučivanja komisije)**

(1) U skladu sa članom 9. stav (1) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke (Sl.glasnik BiH“, br. 103/14), Komisija odluke donosi na sastancima, javnim glasanjem i većinom glasova.

(2) Odluke Komisije unose se u zapisnik. U zapisniku se navode razlozi na osnovu kojih je Komisija donijela odluku, isti se obrazlažu i u zapisnik se unosi stav svakog člana Komisije, s eventualnim izdvojenim mišljenjem. Zapisnik potpisuju svi članovi Komisije koji su učestvovali u radu.

(3) Javnom otvaranju ponuda i svim sastancima Komisije dužni su prisustvovati svi članovi.

(4) Sastanke Komisija saziva predsjednik Komisije, a sekretar Komisije vodi evidenciju o sastancima i vodi računa o eventualnom preklapanju sastanaka i o tome obavještava voditelja postupka.

(5) Prije početka rada Komisija sačinjava i potpisuje Poslovnik o radu Komisije.

(6) Prije početka rada, svaki član Komisije, sekretar i stručnjak angažovan izvan

ugovornog organa, potpisuje izjavu o nepristranosti i povjerljivosti, te nepostojanju sukoba interesa, u skladu s članom 11. Zakona, odnosno da je upoznat sa odredbama člana 52. Zakona, odnosno da je upoznat sa obavezom da tokom cijelog postupka rada u Komisiji je dužan prijaviti mogući sukob interesa i tražiti isključenje iz rada komisije.

(7) Komisija vrši pregled i ocjenu ponuda neposredno nakon javnog otvaranja.

(8) Obaveza je člana Komisije da tokom cijelog postupka nabavke prijavi postojanje mogućeg sukoba interesa ugovornom organu radi isključenja iz daljeg rada Komisije i imenovanja zamjenskog člana.

(9) Ukoliko neki od imenovanih članova Komisije ili sekretar utvrdi da zbog mogućeg sukoba interesa nije podoban za učestvovanje u određenom postupku javne nabavke, dužan je o tome obavijestiti ugovorni organ i s obrazloženjem zatražiti izuzeće, u kojem slučaju se imenuje zamjenski član Komisije.

(10) U Komisiju se za člana komisije ili sekretara ne može imenovati lice za koje postoji saznanje da je u posljednjih pet godina nadležni sud donio presudu kojom je utvrđeno da je to lice počinilo kazneno djelo koje sadrži elemente korupcije, pranja novca ili primanja ili davanja mita, krivotvorenja, zloupotrebe položaja i ovlaštenja. U izjavi o nepristranosti i povjerljivosti iz stava (6) ovog člana svaki član komisije daje izjavu vezanu za ovaj stav.

(11) Obaveza je svakog člana komisije ili sekretara da povjerene poslove i zadatke date u rješenju o imenovanju komisije obavlja u skladu sa procedurama u sadržaju i formi koja je propisana zakonom ili podzakonskim aktima odnosno općim aktima ugovornog organa, te shodno tome sačinjavaju odgovarajuće akte.

(12) Nakon javnog otvaranja ponuda Zapisnik o otvaranju se odmah na licu mjesta obezbjeđuje i predaje prisutnim ponuđačima, a ostalim ponuđačima šalje

odmah ili u krajnje opravdanim situacijama nemogućnosti slanja odmah po završenom otvaranju, najduže u roku ostavljenom ZJN.

(15) Nakon isteka roka u kojem je najuspješniji ponuđač bio dužan dostaviti orginale ili ovjerene kopije dokumentacije iz članova 45. i 47. Zakona o javnim nabavkama, predsjednik Komisije/voditelj postupka provjerava da li su dostavljeni svi traženi dokumenti, te ako je najuspješniji ponuđač uredno dostavio dokumentaciju iz članova 45. i 47. Zakona o javnim nabavkama dostavlja Gradonačelniku Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda sa preporukom Komisije, te nacrt Odluke o kvalifikaciji ili odabiru ili poništenju postupka.

Ukoliko najuspješniji ponuđač nije dostavio traženu dokumentaciju predsjednik Komisije/voditelj postupka priprema Nacrt Odluke o dodjeli ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača ili priprema odluku o poništenju postupka, ako nema drugorangiranog ponuđača na listi uspješnosti. O izboru drugorangiranog ponuđača i svakoj drugoj donesenoj odluci svi ponuđači će o tome biti obaviješteni.

(13) Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda sa preporukom Komisije, nacrt Odluke o kvalifikaciji ili odabiru ili poništenju postupka i obavještenje kandidatima/ponuđačima o rezultatima postupka nabavke koju priprema predsjednik Komisije/voditelj postupka, u slučaju neizjavljivanja žalbe se dostavlja Gradonačelniku dva dana nakon isteka roka za žalbu na zapisnik o otvaranju (zbog eventualnog zaprimanja žalbe poslano putem pošte).

(14) Odmah po potpisivanju Odluke od strane Gradonačelnika, isti ili naredni dan ukoliko je Odluka potpisana u poslijepodnevnim satima, voditelj postupka/ predsjednik Komisije, pismeno će obavijestiti kandidate/ponuđače koji su blagovremeno podnijeli zahtjeve ili ponude

o odlukama koje su donesene u pogledu pretkvalifikacije, ocjene ponuda ili poništenja postupka.

(15) Predsjednik Komisije/voditelj postupka uz obavještenje o rezultatima postupka dostavlja Odluku iz člana 70. Zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz člana 65. stav (2) Zakona uz istovremeno slanje na objavu Odluke na Web stranici Grada Visoko.

(16) O poštivanju svih navedenih rokova vodi računa i snosi odgovornost šef Odsjeka za javne nabavke.

Član 25. (E-aukcija)

(1) E-aukcija se primjenjuje i provodi shodno odredbama Pravilnika o uslovima i načinu korištenja E-aukcije („Sl.glasnik BiH“, br. 66/16).

Član 26. (Obaveze sekretara komisije za javne nabavke)

(1) Sekretar komisije- viši referent za poslove javnih nabavki u Odsjeku za javne nabavke (ili izuzetno drugi uposlenik Odsjeka za javne nabavke u slučaju njegove spriječenosti za rad o čemu šef Odsjeka za javne nabavke sačinjava službenu zabilješku koju ostavlja u spis predmeta i o tome obavještava neposredno nadređenog) obavlja administrativno-tehničke poslove u radu komisije i sve poslove koje mu odredi predsjednik komisije, a u skladu sa procedurama u sadržaju i formi koja je propisana zakonom ili podzakonskim aktima odnosno općim aktima ugovornog organa.

(2) Sekretar Komisije potpisuje izjavu o nepristranosti i povjerljivosti, te nepostojanju sukoba interesa, u skladu s članom 11. Zakona, odnosno da je upoznat sa odredbama člana 52. Zakona, odnosno da je upoznat sa obavezom da tokom

cijelog postupka rada u Komisiji je dužan prijaviti mogući sukob interesa i tražiti isključenje iz rada komisije, ali u radu Komisije nema pravo glasa.

(3) Nakon okončanja postupka nabavke sekretar je dužan da cjelokupan predmet sa svim dokumentima postupka nabavke od odluke o pokretanju postupka nabavke do obavještenja o dodjeli ugovora pripremi i arhivira u skladu sa općim aktima koji uređuju pitanje kancelarijskog i arhivskog poslovanja.

Član 27. (Rad komisije po zahtjevu za uvid u ponude i izjavljenoj žalbi)

(1) Kada ponuđač u skladu sa članom 11. stav (5) Zakona o javnim nabavkama uputi zahtjev za uvid u ponude, voditelj postupka/predsjednik Komisije obavještava sve članove i sekretara o terminu održavanja uvida. O izvršenom uvidu sačinjava se zapisnik. Zapisnik sačinava sekretar Komisije, a potpisuje voditelj postupka/predsjednik Komisije, članovi Komisije koji su prisutni uvidu, te predstavnik ponuđača koji je zahtijevao uvid.

(2) Izjavljenu žalbu na Zapisnik sa otvaranja, Zapisnik o ocjeni ponuda ili Odluku o izboru ili poništenju obrađuje voditelj postupka/predsjednik komisije i o tome putem e mail-a obavještava članove komisije i sekretara, a paralelno se šalje i u printanoj formi uz dopis koji potpisuje šef Odsjeka za javne nabavke.

(3) Odgovor na žalbu priprema predsjednik Komisije/voditelj postupka, a nacrt odgovora potpisuju svi članovi komisije te se dostavlja Gradonačelniku na konačni pregled i potpis.

POGLAVLJE VI UGOVORI

Član 28. (Procedura potpisa ugovora)

(1) Zajedno sa slanjem obavještenja ponuđačima o izboru najpovoljnijeg, Gradskom pravobranilaštvu se šalje nacrt ugovora na davanje mišljenja.

(2) Kada predmet nabavke ne prelazi vrijednost od 5.000KM, mišljenje Gradskog pravobranilaštva nije potrebno.

(3) Uz pozitivno mišljenje Gradskog pravobranilaštva, poštujući zakonske odredbe po pitanju rokova, u slučaju da žalba na Odluku o izboru nije uložena, ugovor se dostavlja na potpis Gradonačelniku nakon čega se potpisani ugovori vraćaju u Odsjek za javne nabavke da bi predsjednik komisije/voditelj postupka ODMAH obavijestio ponuđače o terminu potpisivanja istog.

(4) Ugovor se potpisuje nakon isteka roka od 15 dana (kod ugovora u postupku nabavke male vrijednosti ugovorni organ dužan je zaključiti ugovor u roku od deset dana od dana obavještanja učesnika postupka o izboru najpovoljnijeg ponuđača) računajući od dana kada su svi ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnije ponude, a u roku koji je propisan TD u skladu sa članom 15. stav (4) ovog Pravilnika.

(5) Ukoliko izabrani dobavljač ne prihvati potpisati ugovor u roku predviđenom u TD ili ne ispuni uslove iz člana 72. (3) ZJN, ugovor se može ponuditi sljedećem ponuđaču sa rang liste.

(6) Ugovorni organ u ugovoru obavezno postavlja uslov da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor o javnoj nabavci nema pravo zapošljavati, u svrhu izvršenja ugovora o javnoj nabavci, fizička ili pravna lica koja su učestvovala u pripremi tenderske dokumentacije ili su bila u svojstvu člana ili stručnog lica koje je

angažovala Komisija za nabavke, najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora.

(7) Ugovor se zaključuje u osam primjeraka, dobavljaču u dva primjerka, Pokretaču postupka JN dva primjerka, Odsjeku za javne nabavke dva primjerka – sekretaru radi vođenja evidencije i jedan u spis predmeta, te po jedan primjerak eksternom nadzoru i Odsjeku za finansije.

(8) Odsjek za javne nabavke tek nakon ispunjenja svih potrebnih uslova vezanih za dodatnu dokumentaciju i garanciju za dobro izvršenje, prosljeđuje ugovor na izvršenje Pokretaču postupka JN koji dalje prati realizaciju ugovora u skladu sa odredbama člana 31. ovog Pravilnika.

Član 29. (Elementi ugovora)

(1) Ugovor za nabavku roba, usluga i radova, u zavisnosti o vrsti nabavke, načelno, sadrži minimalno sljedeće elemente:

- a) ugovorne strane,
- b) predmet ugovora,
- c) cijenu,
- d) u izuzetnim slučajevima uslove za izmjenu ugovorene cijene,
- e) količinu,
- f) jedinicu mjere,
- g) rok i dinamiku isporuke roba, usluga i radova (dnevno, sedmično, mjesečno, kvartalno, jednokratno) i dinamiku izdavanja narudžbenica (sukcesivno ili integralno),
- h) mjesto – lokaciju isporuke roba, usluga i radova,
- i) obavezu dostavljanja originalnog primjerka fakture/fiskalnog računa i otpremnice i druge prateće dokumentacije krajnjem primaocu robe, usluga i radova,
- j) obavezu upisivanja na računu/fakturi broja ugovora i broja narudžbenice po kojoj je isporučena roba, usluge ili radovi,

- k) definiranje kvaliteta, način kontrole kvaliteta, postupak za reklamaciju kvaliteta tokom prijema ili u okviru garantnog roka,
- l) plaćanje,
- m) obavezu za davanje tehničke dokumentacije i dokumentacije vezane za zaštitu na radu u vezi sa predmetom nabavke,
- n) sredstva osiguranja ugovora,
- o) uslovi za aktiviranje bankovne garancije,
- p) druge elemente koji su neophodni za realizaciju nabavke.

Član 30.

(Obavještenje, izvještavanje i objavljivanje o dodjeli ugovora)

- (1) Voditelj postupka/predsjednik Komisije vrši obavještanje u skladu sa članom 74. ZJN, izvještavanje u skladu sa članom 75. (1) ZJN, te objavljivanje osnovnih elementa ugovora u skladu sa članom 75. (2) ZJN.

POGLAVLJE VII POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA

Član 31.

(Postupak u upravnom sporu)

- (1) Kada predsjednik Komisije/voditelj postupka ocijeni da je Odlukom URŽ-a prekršen zakon ili da su povrijeđena zakonita prava i interesi Grada Visoko, daje o tome mišljenje u pisanoj formi i predlaže šefu Odsjeka za javne nabavke pokretanje upravnog spora, odnosno podnošenje tužbe nadležnom Sudu radi poništenja Odluke URŽ-a.
- (2) Odsjek za javne nabavke je u obavezi dostaviti dokumentaciju sa izjašnjenjem, a kompletiranje dokumentacije i uređenje tužbe u ime Grada Visoko će pripremiti i voditi Gradsko pravobranilaštvo.

(3) Tužba u upravnom sporu protiv Odluke URŽ-a, koju je podnio učesnik u postupku javnih nabavki, dodjeljuje se voditelju koji je bio predsjednik komisije predmetne nabavke najkasnije u roku dva dana radi odgovora na tužbu.

(4) Svi članovi Komisije dužni su saradivati sa voditeljem postupka i Gradskim pravobranilaštvom u preduzimanju procesnih radnji pred nadležnim Sudom, a o tome ih voditelj postupka obavještava putem mail-a i dopisom koji upućuje putem protokola.

(5) Rješenje nadležnog suda u upravnom sporu zaprima Gradsko pravobranilaštvo, te o istom se odmah obavještava šef OzJN radi njenog izvršenja.

(6) Kada Gradsko pravobranilaštvo u saradnji sa šefom Odsjeka za javne nabavke smatra da su Odlukom nadležnog suda povrijeđena zakonita prava i interesi Grada, daje o tome mišljenje u pisanoj formi i predlaže Gradonačelniku preduzimanje mjera na pokretanju vanrednih pravnih lijekova, u skladu sa odredbama Zakona o upravnim sporovima.

POGLAVLJE VIII REALIZACIJA UGOVORA I IZVJEŠTAVANJE

Član 32 .

(Praćenje realizacije ugovora)

- (1) Za praćenje realizacije ugovora nadležno i odgovorno je službeno lice koje je u ugovoru navedeno kao koordinator za realizaciju ugovora, te njegov neposredno nadređeni i nadređeni neposredno nadređenog.
- (2) Koordinator realizacije ugovora prosljeđuje ugovor na realizaciju izabranom ponuđaču zajedno sa instrukcijom za realizaciju najkasnije u roku od dva dana od dana prijema ugovora.
- (3) Koordinator realizacije ugovora prije početka realizacije ugovora organizuje sastanak sa izabranim ponuđačem-

dobavljačem o upoznavanju istog sa procedurama.

(4) Dobavljaču se dostavlja projektna dokumentacija ili predmjer radova/tehnička specifikacija roba ili usluga u ovisnosti od predmeta ugovora, upoznaje se sa obimom radova/roba/usluga radi same organizacije izvođenja radova/pružanja usluga/ispоруke roba, kao i sa mjestom izvođenja radova/pružanja usluga/ispорukom roba i posebno naglašavaju predviđeni rokovi.

(5) O praćenju realizacije ugovora koordinator obavještava Odsjek za javne nabavke putem mail-a redovno, a najmanje svakih 10 dana na osnovu čega voditelj postupka vrši unos i šalje na objavljivanje obrasca praćenja realizacije ugovora na web stranici Grada.

(6) Nepostupanje u skladu sa prethodnim stavom ovog člana za sobom povlači disciplinsku odgovornost u skladu sa pravilima o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 33.

(Kontrola kvaliteta u toku izvođenja radova)

(1) Koordinator realizacije ugovora prije uvođenja u posao organizuje sastanak i sa izabranim eksternim nadzorom te ga upoznaje sa ugovorom sa dobavljačem, njegovim pravima i obavezama, te mu predaje kopiju ugovora zajedno sa pratećom potrebnom dokumentacijom radi praćenja izvršavanja obaveza od strane dobavljača.

(2) Eksterni nadzorni organ sa izvođačem radova otvara građevinski dnevnik radova i postupa u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju ZDK. U prvom listu građevinskog dnevnika evidentiraju se datum početka radova sa pozivanjem na ugovor.

(3) Građevinski dnevnik radova se popunjava svaki dan i evidentiraju se vrste radova, uslovi rada, eventualne smetnje u izvođenju radova i ostalo, što je propisano

u standardnom obrascu građevinskog dnevnika.

(4) Svi radovi iz ugovora se pojašnjavaju u listovima građevinske knjige, koje su dio standardnog obrasca.

Član 34.

(Prijem radova)

(1) Pokretač postupka JN dostavlja prijedloge Gradonačelniku za imenovanje lica u internu komisiju za primopredaju radova.

(2) Interna komisija za primopredaju radova nakon prijema Rješenja o imenovanju, potpisanog od strane Gradonačelnika, obavještjenja o završenim radovima od strane koordinatora realizacije ugovora i prijema Konačnog izvještaja eksternog nadzora, izlazi na lice mjesta sa zadatkom da pregleda obim i kvalitet izvedenih radova, nakon čega sačinjava zapisnik o primopredaji radova. Zapisnik potpisuje imenovana interna komisija, ovlašteni predstavnik izvođača radova i ovlašteni predstavnik nadzornog organa.

Član 35.

(Provjera kvantiteta i kvaliteta isporučenih roba/pruženih usluga)

(1) Kvantitavni i kvalitativni prijem roba/usluga vrši lice imenovano za koordinatora realizacije ugovora.

(2) Kvantitavni i kvalitativni prijem roba/usluga uključuje provjeru da li:

a) količina isporučenih roba/ usluga odgovara ugovorenom/naručenom;

b) kvalitet isporučenih roba/pruženih usluga odgovaraju ugovorenim, odnosno da li su u svemu u skladu sa zahtijevanim tehničkim specifikacijama i ponudom,

c) postoje vizualna oštećenja.

(3) Koordinator realizacije ugovora sačinjava zapisnik:

a) o kvantitativnom prijemu roba/usluga, čime se potvrđuje prijem tražene količine i vrste roba/ usluga, kao i prijem neophodne dokumentacije (otpremnicu, račun i druga tražena dokumentacija);

b) o kvalitativnom prijemu roba/usluga, čime se potvrđuje da isporučena roba/usluge u svemu odgovaraju ugovorenom. Zapisnikom se potvrđuje i prijem zahitjevane dokumentacije (atesti, laboratorijski nalazi, potvrde o kontroli kvaliteta, i sl.).

(4) Zapisnici se potpisuju od strane lica iz stava (1) ovog člana i ovlaštenog predstavnika dobavljača i sačinjavaju se u dva istovjetna primjerka, od čega po jedan primjerak zapisnika zadržava svaka ugovorna strana.

(5) Član 33. ovog Pravilnika se primjenjuje u slučaju isporuke roba/pružanja usluga kada priroda tih usluga/roba podrazumijeva vođenje građevinskog dnevnika i građevinske knjige.

Član 36.

(Postupak po neispunjenju ugovora)

(1) Koordinator realizacije ugovora dostavlja Pokretaču postupka JN, Gradonačelniku i Odsjeku za javne nabavke Vanredni izvještaj kada dobavljač ne ispunjava ugovorne obaveze ili narušava bilo koje odredbe Ugovora (primjedbe ili reklamacije, nepoštivanja vremenskog roka realizacije narudžbenice).

(2) Pokretač postupka JN- rukovodilac Službe po prijemu Vanrednog izvještaja odmah upućuje dobavljaču naknadni poziv za ispunjenje obaveze iz ugovora uz navođenje ROKA sa upozorenjem da će u suprotnom biti aktivirana bankovna garancija za uredno izvršenje ugovora.

POGLAVLJE IX KORESPODENCIJA I ARHIVIRANJE PREDMETA

Član 37.

(Zaprimanje pošte)

(1) Sva pošta koja pristigne na Protokol Grada, a naslovljena je na Odsjek za javne nabavke ili uposlenici koji zaprimaju istu

smatraju da se pošta odnosi na javne nabavke, NE OTVARAJU nego zatvorenu prosljeđuju Službi za opću upravu i zajedničke poslove gdje se ista zavodi u djelovodnik predmeta i NEOTVORENA prosljeđuje u Odsjek za javne nabavke.

(2) Uposlenici Protokola Grada su dužni upozoriti stranke koje predaju poštu/dokumentaciju koja se odnosi na javne nabavke da ista mora biti zapakovana/u zatvorenoj koverti.

Ukoliko stranka insistira na predaji pošte koja nije zapakovana/u zatvorenoj koverti, uposlenik Protokola Grada je o tome dužan sačiniti službenu zabilješku i priložiti je uz zaprimljenu poštu te uputiti Službi za opću upravu i zajedničke poslove.

Član 38.

(1) Nakon završenog postupka nabavke Odsjek za javne nabavke vrši objavljivanje izvještaja na Portalu javnih nabavki, obavještenja na Web stranici Grada Visoko u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji uređuju ovo pitanje, a nakon što dobije izvještaj o stepenu realizacije od strane koordinatora ugovora uz saglasnost šefa odsjeka i pomoćnika Gradonačelnika Pokretača postupka JN.

POGLAVLJE VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

(Odgovornost)

(1) Svi nosioci poslova i zadataka vezanih uz javne nabavke Grada nabavki podliježu disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti za kršenje odredbi ovog Pravilnika, u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

Član 40.

(Prelazne odredbe)

(1) Odsjek za javne nabavke je u obavezi odmah po donošenju ovog Pravilnika pripremiti i dostaviti Službama neophodne

obrasce priloga koje će koristiti učesnici postupaka javnih nabavki Grada Visoko.

(2)Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Grada Visoko.

(3)Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik broj 01/2-02-1176/18 od 28.12.2018.godine.

Broj: 01/2-02-110/22

Datum: 10.02.2022.godine
Visoko

GRADONAČELNIK

mr. sc. Mirza Ganić
dipl.ing,s.r.

S A D R Ź A J		Strana
I GRADSKO VIJEĆE VISOKO		
10.	Odluka o usvajanju regulacionog plana “Prijeko” Visoko	01
11.	Odluka o provođenju regulacionog plana “Prijeko” Visoko	02
12.	Odluka o usvajanju Lokalnog akcionog plana zapošljavanja za period 2021-2024. godina	45
13.	Odluka o davanju saglasnosti za izgradnju igrališta na k.č. 1450/2 KO Kraljevac	74
14.	Odluka o objavljivanju javnog oglasa za imenovanje jednog člana Gradske izborne komisije Grada Visoko	74
15.	Rješenje o imenovanju Konkursne komisije za provođenje postupka po javnom oglasu za imenovanje jednog člana Gradske izborne komisije Grada Visoko	76
16.	Zaključak o davanju ovlaštenja predstavniku Grada Visoko u skupštini JP “Veterinarska stanica” d.o.o Visoko za održavanje vanredne skupštine	77
II GRADONAČELNIK		
17.	Pravilnik o javnim nabavkama	78

Izdavač: Grad Visoko, ul. Alije Izetbegovića br. 12A, Visoko

Glavni i odgovorni urednik: Zekija Omerbegović, sekretar Gradskog vijeća, **Telefon:** 032/732-502

Štampa: Grafički obrt „REMIX“ Visoko, **Telefon:** +387 32 746 038, **Mob:** +387 61 780 698